

AZ EURÓPAI ATOMENERGIA-KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ
SZERZŐDÉS
EGYSÉGES SZERKEZETBE FOGLALT VÁLTOZATA

(2016/C 203/01)

TARTALOMJEGYZÉK

		Oldal
Preambulum	5
I. CÍM	A Közösség feladatai	5
II. CÍM	A fejlődés előmozdítása az atomenergia területén	7
1. FEJEZET	KUTATÁSOK ÖSZTÖNZÉSE	7
2. FEJEZET	AZ ISMERETEK TERJESZTÉSE	9
1. szakasz	A Közösség rendelkezése alá tartozó ismeretek	9
2. szakasz	Egyéb ismeretek	10
3. szakasz	Titokvédelmi rendelkezések	15
4. szakasz	Különös rendelkezések	18
3. FEJEZET	EGÉSZSÉGVÉDELEM	18
4. FEJEZET	BERUHÁZÁSOK	21
5. FEJEZET	KÖZÖS VÁLLALKOZÁSOK	22
6. FEJEZET	ELLÁTÁS	24
1. szakasz	Az Ügynökség	24
2. szakasz	A Közösségből származó ércek, nyersanyagok és különleges hasadóanyagok	25
3. szakasz	Közösségen kívüli forrásból származó ércek, nyersanyagok és különleges hasadóanyagok	28
4. szakasz	Árak	29
5. szakasz	Az ellátási politikára vonatkozó rendelkezések	29
6. szakasz	Különös rendelkezések	30
7. FEJEZET	BIZTOSÍTÉKI RENDSZER	32
8. FEJEZET	TULAJDONJOGI REND	35
9. FEJEZET	KÖZÖS PIAC AZ ATOMENERGIA TERÜLETÉN	36
10. FEJEZET	KÜLKAPCSOLATOK	38
III. CÍM	Intézményi és pénzügyi rendelkezések	40
1. FEJEZET	AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS EGYES RENDELKEZÉSEINEK ALKALMAZÁSA	40

2. FEJEZET	A KÖZÖSSÉG INTÉZMÉNYEI	40
1. szakasz	Az Európai Parlament	40
2. szakasz	A Tanács	40
3. szakasz	A Bizottság	40
4. szakasz	Az Európai Unió Bírósága	41
5. szakasz	A Számvevőszék	42
3. FEJEZET	TÖBB INTÉZMÉNYRE VONATKOZÓ KÖZÖS RENDELKEZÉSEK	42
4. FEJEZET	A GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG	43
IV CÍM	Különös pénzügyi rendelkezések	43
V. CÍM	Általános rendelkezések	46
VI. CÍM	A kezdeti időszakra vonatkozó rendelkezések	51
	Záró rendelkezések	51
MELLÉKLETEK		
I. MELLÉKLET	AZ E SZERZŐDÉS 4. CIKKÉBEN EMLÍTETT, ATOMENERGIÁVAL KAPCSOLATOS KUTATÁSI TERÜLETEK	54
II. MELLÉKLET	AZ E SZERZŐDÉS 41. CIKKÉBEN EMLÍTETT IPARI TEVÉKENYSÉGEK	58
III. MELLÉKLET	AZ E SZERZŐDÉS 48. CIKKE ALAPJÁN A KÖZÖS VÁLLALKOZÁSOKNAK JUTTATHATÓ KEDVEZMÉNYEK	59
IV. MELLÉKLET	AZ ATOMENERGIA TERÜLETÉN A KÖZÖS PIACRÓL SZÓLÓ IX. FEJEZET RENDELKEZÉSEINEK HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ JAVAK ÉS TERMÉKEK LISTÁJA	60
V. MELLÉKLET	AZ E SZERZŐDÉS 215. CIKKE SZERINTI ELSŐ KUTATÁSI ÉS KÉPZÉSI PROGRAM (Hatályát veszette)	66
JEGYZŐKÖNYVEK		
	A nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről	69
	Jegyzőkönyv az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról	72
	Jegyzőkönyv az Európai Unió intézményeinek, egyes szerveinek, hivatalainak és szervezeti egységeinek székhelyéről	96
	Jegyzőkönyv az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről	97
	Jegyzőkönyv Írország Alkotmányának 40.3.3. cikkéről	105
	Jegyzőkönyv az átmeneti rendelkezésekről	106

PREAMBULUM

ŐFELSÉGE A BELGÁK KIRÁLYA, A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE, A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE, AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE, Ő KIRÁLYI FENSÉGE A LUXEMBURGI NAGYHERCEGNŐ, ŐFELSÉGE HOLLANDIA KIRÁLYNŐJE ⁽¹⁾

FELISMERVE, hogy az atomenergia olyan elengedhetetlen erőforrás, amely által biztosítható a gazdaság fejlesztése és megújítása, és lehetővé válik a béke ügyének előmozdítása,

MEGGYŐZŐDVE arról, hogy csak a késedelem nélkül felvállalt közös erőfeszítéssel van remény olyan teljesítmények elérésére, amelyek országaik alkotóerejével arányban állnak,

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy megteremtik egy olyan erőteljes atomenergia-ipar fejlesztésének a feltételeit, amely révén bővül az energiatermelés, korszerűbbé válnak a műszaki eljárások, és amely számos más területen hozzájárul népeik jólétéhez,

TÖREKEDVE ARRA, hogy a lakosság életét és egészségét fenyegető veszélyek kiküszöbölése érdekében megteremtsék a szükséges biztonsági feltételeket,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy munkájukat megosszák más országokkal, és együttműködjenek azokkal a nemzetközi szervezetekkel, amelyek az atomenergia békés célú alkalmazásának fejlesztésével foglalkoznak,

ÚGY HATÁROZTAK, hogy létrehozzák az Európai Atomenergia-közösséget (Euratom), és e célból meghatalmazottjaikként jelölték ki:

(a meghatalmazottak felsorolása nem kerül kiadásra)

AKIK kicserélve jó és kellő alakban talált meghatalmazásaikat a következőkben állapodtak meg:

I. CÍM

A KÖZÖSSÉG FELADATAI

1. cikk

E szerződéssel a MAGAS SZERZŐDŐ FELEK egymás között létrehozzák az EURÓPAI ATOMENERGIA-KÖZÖSSÉGET (EURATOM).

⁽¹⁾ A Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, a Dán Királyság, az Észt Köztársaság, Írország, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Horvát Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, Magyarország, a Máltai Köztársaság, az Osztrák Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Portugál Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, a Finn Köztársaság, a Svéd Királyság, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága később lett az Európai Atomenergia-közösség tagja.

A Közösség feladata, hogy az atomenergia-ipar gyors létrehozásához és növekedéséhez szükséges feltételek megteremtésével hozzájáruljon a tagállamokban az életszínvonal emeléséhez és a többi országhoz fűződő kapcsolatok fejlesztéséhez.

2. cikk

Feladatának teljesítése érdekében a Közösség, e szerződés rendelkezései szerint:

- a) előmozdítja a kutatást, és biztosítja a műszaki ismeretek terjesztését;
- b) a lakosság és a munkavállalók egészségének védelme érdekében egységes biztonsági előírásokat állapít meg, és gondoskodik azok alkalmazásáról;
- c) elősegíti a beruházásokat, és — különösen a vállalkozások kezdeményezéseinek támogatásával — biztosítja a Közösségben az atomenergia alkalmazásának fejlesztéséhez szükséges alapvető létesítmények megteremtését;
- d) gondoskodik a Közösség összes felhasználójának megfelelő ércel és hasadóanyaggal való rendszeres és méltányos ellátásáról;
- e) megfelelő felügyelet révén biztosítja, hogy a nukleáris anyagokat kizárólag az előírt célokra használják fel;
- f) gyakorolja a különleges hasadóanyagok tekintetében ráruházott tulajdonjogot;
- g) a különleges anyagok és felszerelések közös piacának megteremtésével, az atomenergia területén történő beruházások részére a szabad tőke mozgás biztosítása és a szakemberek Közösségen belüli szabad munkavállalásának megvalósítása révén kiterjedt felvevőpiacot és a legjobb műszaki létesítményekhez való hozzáférést biztosít;
- h) a többi országgal és a nemzetközi szervezetekkel kiépíti azokat a kapcsolatokat, amelyek előmozdítják az atomenergia békés célú alkalmazásának fejlesztését.

3. cikk

(Hatályát veszette)

II. CÍM

A FEJLŐDÉS ELŐMOZDÍTÁSA AZ ATOMENERGIA TERÜLETÉN

1. FEJEZET

Kutatások ösztönzése

4. cikk

(1) A Bizottság feladata a tagállamokban folyó nukleáris kutatás előmozdítása és megkönnyítése, továbbá kiegészítése egy közösségi kutatási és képzési program végrehajtásával.

(2) E téren tevékenységét a Bizottság az e szerződés I. mellékletében felsorolt területeken gyakorolja.

E listát a Tanács a Bizottság javaslata alapján minősített többséggel megváltoztathatja. A Bizottságnak konzultálnia kell a 134. cikk szerint létrehozott Tudományos és Műszaki Bizottsággal.

5. cikk

A tagállamokban folytatott kutatás összehangolása és kiegészítése érdekében a Bizottság – az adott címzetthez intézett és az érintett kormánnyal közölt megkeresés vagy egy általános felhívás közzététele útján – felhívja a tagállamokat, személyeket vagy vállalkozásokat, hogy tájékoztassák a felhívásban megnevezett kutatással kapcsolatos programjaikról.

A Bizottság, miután az érintetteknek minden lehetőséget megadott észrevételeik megtételére, valamennyi vele közölt programmal kapcsolatban indokolással ellátott véleményt adhat ki. A programot közlő állam, személy vagy vállalkozás kérelmére a Bizottság köteles ilyen véleményt adni.

E vélemények útján a Bizottság elejét veszi a fölösleges párhuzamosságoknak, és a kutatást a még kellően ki nem dolgozott területekre irányítja. A Bizottság a programokat csak azoknak az államoknak, személyeknek vagy vállalkozásoknak a hozzájárulásával hozhatja nyilvánosságra, amelyek azokat vele közölték.

A Bizottság rendszeres időközönként közzéteszi a nukleáris kutatás azon területeinek listáját, amelyek feldolgozása megítélése szerint még nem kielégítő.

A Bizottság tanácskozás és kölcsönös információcsere céljából összehívhatja az állami és magán-kutatóközpontok képviselőit, továbbá az azonos vagy kapcsolódó kutatási területen dolgozó szakértőket.

6. cikk

A Bizottság a vele közölt kutatási programok végrehajtásának ösztönzése céljából:

- a) kutatási szerződések keretében pénzügyi segítséget nyújthat, anélkül azonban, hogy szubvenciót ajánlana;
- b) térítés ellenében vagy anélkül bármely rendelkezésére álló nyersanyagot vagy különleges hasadóanyagot átadhat e programok végrehajtására;
- c) térítés ellenében vagy anélkül létesítményeket, berendezéseket vagy szakértői segítséget bocsáthat a tagállamok, személyek vagy vállalkozások rendelkezésére;
- d) az érintett tagállamokat, személyeket és vállalkozásokat közös finanszírozásra ösztönözheti.

7. cikk

A Tanács, a Bizottságnak a Tudományos és Műszaki Bizottsággal folytatott konzultációt követően benyújtott javaslata alapján, egyhangúlag meghatározza a közösségi kutatási és képzési programokat.

A programok meghatározása legfeljebb öt éves időtartamra szólhat.

Az e programok végrehajtásához szükséges pénzeszközöket minden évben fel kell venni a Közösség kutatási és beruházási költségvetésébe.

A Bizottság gondoskodik a programok végrehajtásáról, és erről évente jelentést nyújt be a Tanácsnak.

A Bizottság a közösségi kutatási és képzési programokról folyamatosan széles körű áttekintést ad a Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

8. cikk

(1) A Bizottság a Tudományos és Műszaki Bizottsággal folytatott konzultációt követően létrehozza a Közös Nukleáris Kutatóközpontot.

A kutatóközpont gondoskodik a kutatási programok és a Bizottság által kijelölt egyéb feladatok végrehajtásáról.

Gondoskodik továbbá az atomenergia területén használatos egységes szakterminológia és az egységes mérési rendszer kialakításáról.

A kutatóközpont létrehoz egy nukleáris mérésügyi hivatalt.

(2) A kutatóközpont tevékenységei — földrajzi és funkcionális okokból — elkülönített létesítményekben végezhetőek.

9. cikk

(1) A Bizottság, a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményének kikérése után, a Közös Nukleáris Kutatóközpont keretében szakemberképzéssel foglalkozó iskolákat alapíthat, különösen az érc kutatás, a nagy tisztaságú maganyagok előállítása, a kiegészítő üzemanyag feldolgozása, a nukleáris mérnöki tudományok, az egészségvédelem, valamint a radioaktív izotópok előállítása és felhasználása területén.

A Bizottság meghatározza az ilyen képzés részletes szabályait.

(2) Létre kell hozni egy egyetemi jogállású intézetet, amely működésének részletes szabályait a Bizottság javaslata alapján a Tanács határozza meg minősített többséggel.

10. cikk

A Bizottság a közösségi kutatási program bizonyos részeinek végrehajtásával szerződés útján a tagállamokat, meghatározott személyeket vagy vállalkozásokat, illetve harmadik országokat, nemzetközi szervezeteket vagy harmadik államok állampolgárait bízhatja meg.

11. cikk

A Bizottság közzéteszi a 7., 8. és 10. cikkben említett kutatási programokat, és rendszeres időközönként helyzetjelentéseket közöl e munkák végrehajtásáról.

2. FEJEZET

Az ismeretek terjesztése

1. szakasz

A Közösség rendelkezése alá tartozó ismeretek

12. cikk

A Bizottsághoz benyújtott kérelem alapján a tagállamok, személyek vagy vállalkozások nem kizárólagos hasznosítási engedélyt (licencia) szerezhetnek a Közösséget megillető szabadalmak, ideiglenes szabadalmi oltalomhoz fűződő jogok, használati minták vagy szabadalmi bejelentések hasznosítására, ha az ilyen szabadalom vagy bejelentés tárgyát képező találmányokat hatékonyan képesek hasznosítani.

A Bizottság ugyanezen feltételek mellett ad alhasznosítási engedélyt (allicencia) a szabadalmak, ideiglenes szabadalmi oltalomhoz fűződő jogok, használati minták és szabadalmi bejelentések hasznosítására, amennyiben a Közösség olyan szerződéses licenciával rendelkezik, amely erre feljogosít.

A Bizottság e licenciákat és allicenciákat a licenciatulajdonossal egyetértésben megállapítandó feltételekkel adja meg, és köteles a hasznosításhoz szükséges valamennyi információt rendelkezésre bocsátani. Ezek a feltételek különösen a megfelelő ellenértékre, valamint adott esetben a licenciatulajdonosnak harmadik személyek részére allicencia engedésére való jogosultságára, továbbá a közölt ismeretek ipari titokként való kezelésére vonatkoznak.

Ha a harmadik bekezdésben említett feltételekről nem állapodnak meg, a licenciatulajdonos a megfelelő feltételek meghatározása érdekében az ügyet az Európai Unió Bíróságához fordulhat.

13. cikk

A Bizottság közli a tagállamokkal, személyekkel és vállalkozásokkal a Közösség által megszerzett olyan, a 12. cikk rendelkezései alá nem tartozó ismereteket, amelyekhez saját kutatási programjai eredményeként jutott hozzá, vagy amelyeket szabad rendelkezést engedve vele közöltek.

A Bizottság azonban az ismeretek átadását ahhoz a feltételhez kötheti, hogy azokat bizalmasan kezeljék és harmadik személyeknek ne adják tovább.

A Bizottság nem fedheti fel a használat vagy a terjesztés korlátozása mellett birtokába jutott ismereteket — mint például a minősített információkat —, csak akkor, ha biztosítja e korlátozások betartását.

2. szakasz

Egyéb ismeretek

a) Ismeretek terjesztése tárgyalások útján

14. cikk

A Bizottság, tárgyalások útján, arra törekszik, hogy biztosítsa mind a Közösség céljainak elérése szempontjából hasznos ismeretek átadását, mind az ilyen ismereteket védő szabadalmakra, ideiglenes szabadalmi oltalomhoz fűződő jogokra, használati mintákra vagy szabadalmi bejelentésekre vonatkozó licenciák megadását.

15. cikk

A Bizottság olyan eljárást hoz létre, amelynek révén a tagállamok, személyek és vállalkozások a Bizottság közvetítésével kicserélhetik időleges és végleges kutatási eredményeiket, amennyiben ezek az eredmények a Bizottság által megkötött kutatási szerződések alapján nem a Közösséget illetik meg.

Ennek az eljárásnak biztosítania kell az ismeretek cseréjének bizalmas jellegét. A közölt eredményeket azonban a Bizottság dokumentációs célokra továbbíthatja a Közös Nukleáris Kutatóközponthoz; ez azonban nem eredményezhet semmilyen olyan hasznosítási jogot, amihez a közlő fél nem járult hozzá.

b) Az ismeretek hivatalból történő közlése a Bizottsággal

16. cikk

(1) Amint egy tagállamban valamely kifejezetten atomenergiával kapcsolatos szabadalmi vagy használatiminta-oltalmi bejelentést tesznek, e tagállam a bejelentés megtételét követően kikéri a bejelentő hozzájárulását ahhoz, hogy a bejelentés tartalmát haladéktalanul közölje a Bizottsággal.

Ha a bejelentő ehhez hozzájárul, a közlést a bejelentés beérkezését követő három hónapon belül meg kell tenni. Ha a bejelentő nem adja meg hozzájárulását, a tagállam ugyanezen a határidőn belül értesíti a Bizottságot a bejelentés tényéről.

A Bizottság megkeresheti a tagállamot, hogy közölje vele azon bejelentés tartalmát, amelynek tényéről értesítették.

A Bizottságnak ezzel a megkereséssel az értesítéstől számított két hónapon belül kell a tagállamhoz fordulnia. E határidő bármilyen meghosszabbítása az e bekezdés hatodik albekezdésében említett határidő megfelelő meghosszabbítását vonja maga után.

A tagállam a Bizottság megkeresésének kézhezvételekor újból felhívja a bejelentőt arra, hogy járuljon hozzá bejelentése tartalmának közléséhez. Ha a bejelentő hozzájárul, a közlést haladéktalanul meg kell tenni.

Ha a bejelentő a közléshez nem járul hozzá, a tagállam a bejelentés megtételét követő tizennyolc hónapon eltelté után ennek ellenére köteles azt közölni a Bizottsággal.

(2) A tagállamok a bejelentés megtételétől számított tizennyolc hónapon belül közlik a Bizottsággal minden olyan, még közzé nem tett szabadalmi vagy használatiminta-oltalmi bejelentés tényét, amely az első vizsgálatot követően megítélésük szerint nem tartozik ugyan kifejezetten az atomenergia területéhez, de közvetlenül összefügg az atomenergia alkalmazásának közösségbeli fejlődésével, és annak szempontjából alapvető jelentőséggel bír.

Amennyiben a Bizottság kéri, a bejelentés tartalmát vele két hónapon belül közölni kell.

(3) A tagállamok az (1) és (2) bekezdésben meghatározott területeket érintő, a Bizottság megkeresésének tárgyát képező szabadalmak vagy használati minták megadására irányuló eljárások időtartamát lehetőség szerint lerövidítik, hogy a közzétételre a legrövidebb időn belül sor kerülhessen.

(4) Az előbbi közléseket a Bizottság bizalmasan kezeli. Azok kizárólag dokumentációs célra használhatók. A Bizottság a közölt találmányokat csak a bejelentő beleegyezésével vagy a 17–23. cikknek megfelelően használhatja fel.

(5) Ha a közlést egy harmadik állammal vagy nemzetközi szervezettel kötött megállapodás eleve kizárja, e cikk rendelkezései nem alkalmazhatók.

c) **Licenciák adása választottbírószági eljárás útján vagy hivatalból**

17. cikk

(1) Amennyiben tárgyalásos úton nem jön létre megegyezés, a 18–23. cikk szerinti választottbírószági bizottsági eljárás útján vagy hivatalból nem kizárólagos licenciák adhatók:

a) a Közösségnek vagy a 48. cikk szerint erre jogosult közös vállalkozásoknak az olyan szabadalmak, ideiglenes szabadalmi oltalomhoz fűződő jogok vagy használati minták tekintetében, amelyek a nukleáris kutatással közvetlen összefüggésben álló találmányokra vonatkoznak, feltéve hogy a licencia adása a saját kutatásaik folytatásához szükséges, vagy a létesítményeik üzemeltetéséhez elengedhetetlen.

A Bizottság kérésére e licenciák tartalmazzák a találmányra vonatkozó hasznosítási jog harmadik fél részére történő átadásának jogát annyiban, amennyiben az ilyen harmadik fél a Közösség vagy a közös vállalkozások számára végez munkákat vagy teljesít megbízásokat;

b) olyan személyeknek vagy vállalkozásoknak, amelyek a Bizottsághoz kérelemmel fordultak olyan szabadalmakra, ideiglenes szabadalmi oltalomhoz fűződő jogokra vagy használati mintákra vonatkozóan, amelyek tárgya az atomenergia alkalmazásának közösségi fejlődésével közvetlenül összefüggő és erre nézve alapvető jelentőséggel bíró találmány, feltéve hogy az alább felsorolt feltételek mindegyike teljesül:

i. a szabadalmi bejelentés megtétele óta legalább négy év eltelt, kivéve a kifejezetten az atomenergia területére tartozó találmányok esetében;

ii. az atomenergia alkalmazásának fejlesztését illetően a Bizottság szerint megkívánt követelmények e találmány tekintetében nem teljesülnek abban a tagállamban, ahol a találmány oltalom alatt áll;

iii. az oltalom jogosultját felszólították arra, hogy ő maga vagy az általa adott licencia jogosultjainak közreműködésével teljesítse ezeket a követelményeket, de a felszólításnak nem tett eleget;

iv. a licenciát igénylő személyek és vállalkozások olyan helyzetben vannak, hogy e követelményeknek a találmány hasznosításával hatékonyan meg tudnak felelni.

A tagállamok az ilyen követelmények teljesítése céljából csak a Bizottság előzetes megkeresése alapján alkalmazhatnak olyan, a nemzeti jogszabályaikban előírt kényszerítő intézkedéseket, amelyek a találmányon fennálló oltalmat korlátozzák.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak szerint nem adható nem kizárólagos licencia, ha az oltalom jogosultja jogos okok fennállását bizonyítja, így különösen azt, hogy nem állt megfelelő idő a rendelkezésére.

(3) Valamely licenciának az (1) bekezdés szerinti megadása teljes kártalanításra jogosít, amelynek mértéke egyfelől a szabadalom, az ideiglenes szabadalmi oltalomhoz fűződő jog vagy a használati minta jogosultja, másfelől pedig a licenciavevő közötti megegyezés tárgyát képezi.

(4) E cikk rendelkezései az ipari tulajdon oltalmáról szóló Párizsi Uniós Egyezmény rendelkezéseit nem érintik.

18. cikk

Az e szakaszban előírt célok megvalósítása érdekében létrejön a Választottbíróági Bizottság; a Tanács az Európai Unió Bíróságának javaslata alapján kinevezi a bizottság tagjait, és megállapítja eljárási szabályzatát.

A Választottbíróági Bizottság határozata ellen a felek a kihirdetésétől számított egy hónapon belül az Európai Unió Bíróságához felfüggesztő hatályú jogorvoslati kérelmet nyújthatnak be. Az Európai Unió Bíróságának vizsgálata a határozat formális jogszerűségére és e szerződés rendelkezéseinek a Választottbíróági Bizottság általi értelmezésére szorítkozik.

A Választottbíróági Bizottságnak az ügyet lezáró határozatai az érintett felek között jogerővel bírnak. Azok a 164. cikkben foglaltak szerint végrehajthatók.

19. cikk

Amennyiben a Bizottság tárgyalásos úton létrejött megállapodás hiányában a 17. cikkben foglaltak szerinti licenciadással kíván élni, szándékáról értesíti a szabadalom, az ideiglenes szabadalmi oltalomhoz fűződő jog, a használati minta vagy a szabadalmi bejelentés jogosultját, és az értesítésben megadja az igénylő nevét és a licencia terjedelmét.

20. cikk

Az oltalom jogosultja a 19. cikkben említett értesítés kézhezvételétől számított egy hónapon belül a Bizottságnak és adott esetben a licenciaiigénylőnek különmegállapodás megkötését javasolhatja, melyben az ügyet a Választottbíróági Bizottság elé utalják.

Ha a Bizottság vagy a licenciaiigénylő e különmegállapodás megkötését elutasítja, a Bizottság a tagállamtól vagy annak illetékes hatóságaitól nem kérheti a licencia megadását, illetve megadatását.

Ha az ügyet különmegállapodás alapján a Választottbírósági Bizottság elé utalják, és az úgy találja, hogy a Bizottság megkeresése megfelel a 17. cikk rendelkezéseinek, a bizottság indokolt határozatában a kérelmezőnek licenciát ad, és — amennyiben a felek erre nézve nem állapodtak meg — megállapítja a licenciára vonatkozó feltételeket és annak ellenértékét.

21. cikk

Ha az oltalom jogosultja nem indítványozza, hogy az ügyet utalják a Választottbírósági Bizottság elé, a Bizottság felkérheti az érintett tagállamot vagy annak illetékes hatóságát arra, hogy a licenciát adják meg, illetve adassák meg.

Ha a tagállam vagy illetékes hatósága az oltalom jogosultjának meghallgatása után úgy ítéli meg, hogy a 17. cikk feltételei nem teljesülnek, értesíti a Bizottságot a licencia megadásának, illetve megadatásának elutasításáról.

Ha a licencia megadását vagy megadatását elutasítják, illetve a megkereséstől számított négy hónapon belül a licenciaadás kérdésében nem nyilatkoznak, a Bizottság két hónapon belül az Európai Unió Bíróságához fordulhat.

Az Európai Unió Bírósága előtt folyó eljárásban az oltalom jogosultját meg kell hallgatni.

Ha az Európai Unió Bírósága ítéletében megállapítja, hogy a 17. cikk feltételei teljesülnek, az érintett tagállam vagy annak illetékes hatósága köteles megtenni az ítélet végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

22. cikk

(1) Ha a szabadalom, ideiglenes szabadalmi oltalomhoz fűződő jog vagy használati minta jogosultja és a licenciatulajdosó az ellenérték összegéről nem tud megegyezni, az érdekeltek különmegállapodást köthetnek az ügynek a Választottbírósági Bizottság elé utalásáról.

A felek ezzel a 18. cikkben előírtakon kívül minden további eljárás kezdeményezésének jogáról lemondanak.

(2) Ha a licenciatulajdosó elutasítja a különmegállapodás megkötését, a részére adott licencia semmis.

Ha a különmegállapodás megkötését az oltalom jogosultja utasítja el, az e cikkben említett ellenértéket az illetékes nemzeti hatóságok határozzák meg.

23. cikk

Egy év elteltével a Választottbírósági Bizottság vagy az illetékes nemzeti hatóság határozata, amennyiben azt újonnan felmerült tények indokolják, a licencia feltételeire vonatkozó részében felülvizsgálható.

A felülvizsgálatot az a szerv végzi, amelyik a határozatot hozta.

3. szakasz

Titokvédelmi rendelkezések

24. cikk

Azok az ismeretek, amelyekre a Közösség kutatási programja végrehajtásának eredményeként tesz szert, és amelyeknek a felfedése egy vagy több tagállam védelmi érdekeit sértheti, titokvédelmi szabályok hatálya alá tartoznak a következő rendelkezéseknek megfelelően:

1. a Tanács a Bizottság javaslata alapján titokvédelmi rendeleteket fogad el, amelyek e cikk rendelkezéseinek figyelembevételével meghatározzák az alkalmazandó különböző titokvédelmi minősítéseket és az azoknak megfelelő biztonsági intézkedéseket.
2. amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy bizonyos ismeretek felfedése egy vagy több tagállam védelmi érdekeit sértheti, az ilyen ismeretre ideiglenesen a titokvédelmi rendeletekben az adott esetre előírt titokvédelmi minősítést alkalmazza.

Az ilyen információkat haladéktalanul közli a tagállamokkal, amelyek ideiglenesen ugyanilyen feltételekkel biztosítják ezen ismeretek titkosságát.

A tagállamok három hónapon belül tájékoztatják a Bizottságot arról, hogy az ideiglenesen alkalmazott minősítést fenn kívánják-e tartani, másik minősítéssel kívánják felváltani, vagy hogy az információ titkos minősítését fel kívánják oldani.

E határidő lejárta után a kért minősítések közül a legszigorúbbat kell alkalmazni. A Bizottság erről megfelelően értesíti a tagállamokat.

A Tanács, a Bizottság vagy egy tagállam kérelmére, egyhangúlag úgy határozhat, hogy más minősítési fokozatot kell alkalmazni, illetve az információ minősítését feloldhatja. A Tanács, mielőtt egy tagállam kérésére bármilyen intézkedést tenne, köteles kikérni a Bizottság véleményét.

3. a 12. és 13. cikk rendelkezései a titokvédelmi minősítés alá tartozó információkra nem alkalmazhatók.

A megfelelő titokvédelmi intézkedések betartásával azonban:

- a) a Bizottság a 12. és 13. cikkben említett információkat közölheti
 - i. a közös vállalkozásokkal,
 - ii. valamely személlyel vagy közös vállalkozásnak nem minősülő vállalkozással azon tagállam közvetítésével, amelynek területén e személy vagy vállalkozás a tevékenységét folytatja;
- b) a tagállam a 13. cikkben említett információkat közölheti az olyan személyekkel vagy közös vállalkozásnak nem minősülő vállalkozásokkal, akik, illetve amelyek az ő területén fejtik ki tevékenységüket, feltéve hogy az ismeretek átadásáról értesítették a Bizottságot;
- c) ezen túlmenően bármely tagállam jogosult saját szükségletei vagy a területén tevékenykedő személyek, illetve vállalkozások szükségletei céljából a 12. cikk szerinti licenciák valamelyikének megadását kérni a Bizottságtól.

25. cikk

(1) Amikor egy tagállam olyan szabadalmi vagy használatiminta-oltalmi bejelentés tényét vagy tartalmát közli, amely a 16. cikk (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott tárgyra vonatkozik, adott esetben felhívja a figyelmet egy adott titokvédelmi minősítés védelmi okokból történő alkalmazásának szükségességére, egyúttal megadva az ilyen minősítés várható időtartamát.

A Bizottság minden, az előző albekezdésnek megfelelően kapott közlést továbbít a többi tagállamnak. A Bizottság és a tagállamok megteszik a titokvédelmi rendeletek szerint a származási állam által megkövetelt minősítési fokozatnak megfelelő intézkedéseket.

(2) A Bizottság ezeket a közléseket a közös vállalkozásoknak vagy egy tagállam közvetítése által valamely, ezen állam területén tevékenykedő személynek, illetve közös vállalkozásnak nem minősülő vállalkozásnak is továbbíthatja.

Az (1) bekezdésben említett bejelentések tárgyát képező találmányok csak a bejelentő beleegyezésével vagy a 17–23. cikkel összhangban használhatók fel.

A közlésekre és adott esetben azok e bekezdés szerinti felhasználására alkalmazni kell a titokvédelmi rendeletek szerint a származási állam által megkövetelt minősítési fokozatnak megfelelő intézkedéseket.

A közlésekhez minden esetben szükség van a származási állam beleegyezésére. A közléshez és a hasznosításhoz való hozzájárulás csak védelmi okokból tagadható meg.

(3) Tanács, a Bizottság vagy egy tagállam kérelmére, egyhangúlag úgy határozhat, hogy más minősítési fokozatot kell alkalmazni, illetve az információ minősítését feloldhatja. A Tanács, mielőtt egy tagállam kérésére bármilyen intézkedést tenne, köteles kikérni a Bizottság véleményét.

26. cikk

(1) A szabadalmak, szabadalmi bejelentések, ideiglenes szabadalmi oltalomhoz fűződő jogok, használati minták vagy használatiminta-oltalmi bejelentések tárgyát képező, a 24. és 25. cikkel összhangban titkosnak minősített ismeretek minősítését kérő állam nem tagadhatja meg a hozzájárulást ahhoz, hogy a többi tagállamban megfelelő bejelentéseket tegyenek.

Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az ilyen jogok és bejelentések titkos minősítését a saját törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseiben megállapított eljárásnak megfelelően fenntartsa.

(2) A 24. cikknek megfelelően titkosnak minősített információk csak valamennyi tagállam egyhangú hozzájárulásával válhatnak az ezen államokon kívüli bejelentések tárgyává. Ha a tagállamok nem nyilvánítanak véleményt, az attól számított hat hónap elteltével, hogy a Bizottság az ismereteket a tagállamokkal közölte, hozzájárulásukat megadottnak kell tekinteni.

27. cikk

A bejelentést tevő által a védelmi okokból történő titkosítás miatt elszenvedett károk megtérítésére a tagállamok nemzeti jogszabályainak rendelkezései az irányadók, és a károkért az az állam felel, amelyik a titkosítást, annak szigorítását vagy meghosszabbítását kérte, illetve a Közösségen kívüli bejelentés megtételét megakadályozta.

Ha a titokvédelmi minősítés szigorítását, meghosszabbítását vagy a Közösségen kívüli bejelentés tilalmát több tagállam eszközölte ki, az ebből következő kárért ezek a tagállamok egyetemlegesen felelnek.

A Közösség e cikk alapján nem követelhet kártérítést.

4. szakasz

Különös rendelkezések

28. cikk

Ha még közzé nem tett szabadalmi vagy használatiminta-oltalmi bejelentések vagy védelmi okokból titkosnak minősített szabadalmak vagy használati minták a Bizottsággal történt közlés eredményeképpen kerülnek jogosulatlan felhasználásra vagy jutnak illetéktelen személy tudomására, a Közösség köteles az érintett fél ebből származó kárát megtéríteni.

Az érintett személyek harmadik személyekkel szembeni kártérítési igénye — a Közösségnek a károkozóval szembeni saját jogainak sérelme nélkül — a Közösségre száll át olyan mértékben, amilyen mértékben a Közösség a kárt megtérítette. Ez nem érinti a Közösség azon a jogát, hogy a hatályban lévő általános rendelkezéseknek megfelelően a kár okozójával szemben eljárjon.

29. cikk

Amennyiben az atomenergia területére tartozó tudományos vagy ipari ismereteknek egyfelől valamelyik tagállam, valamely személy vagy vállalkozás, másfelől pedig valamely harmadik állam, nemzetközi szervezet vagy harmadik állam állampolgára közötti cseréjéről szóló megállapodás vagy szerződés bármely részről a szuverén minőségében eljáró állam aláírását követeli meg, a megállapodást vagy a szerződést a Bizottság köti meg.

A 103. és 104. cikkre is figyelemmel, a Bizottság ugyanakkor az általa megfelelőnek ítélt feltételek mellett az ilyen megállapodások megkötésére valamely tagállamot, személyt vagy vállalkozást hatalmazhat fel.

3. FEJEZET

Egészségvédelem

30. cikk

A Közösségen belül alapvető előírásokat kell megállapítani a lakosság és a munkavállalók egészségének az ionizáló sugárzásból eredő kockázatokkal szembeni védelmére vonatkozóan.

Az „alapvető előírások” kifejezés alatt a következőket kell érteni:

- a) azok a megengedett legmagasabb dózisos, amelyeknél biztosított a megfelelő biztonság,
- b) a sugárterhelés és radioaktív szennyeződés legnagyobb megengedett szintje,
- c) a munkavállalók egészségügyi felülvizsgálatát szabályozó alapelvek.

31. cikk

Az alapvető előírásokat a Tudományos és Műszaki Bizottság által kinevezett, a tagállamok tudományos szakértőiből, így különösen népegészségügyi szakértőkből álló szakértőcsoport véleményének kikérését követően a Bizottság dolgozza ki. A Bizottság az alapvető előírásokra vonatkozóan köteles kikérni a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét.

Az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően a Tanács, a Bizottság javaslata alapján, miután az eljuttatta hozzá e bizottságok véleményét, minősített többséggel elfogadja az alapvető előírásokat.

32. cikk

A Bizottság vagy a tagállamok valamelyikének kérelmére az alapvető előírások a 31. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően felülvizsgálhatók vagy kiegészíthetők.

A Bizottság a tagállamok által benyújtott minden kérést megvizsgál.

33. cikk

Az így meghatározott alapvető előírások betartásának biztosítására valamennyi tagállam megfelelő törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket állapít meg, továbbá meghozza a szükséges intézkedéseket az oktatás, a nevelés és a szakképzés terén.

A Bizottság megfelelő ajánlásokat fogad el a tagállamokban az e területen alkalmazandó rendelkezések összehangolása érdekében.

E célból a tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az e szerződés hatálybalépésének időpontjában alkalmazandó rendelkezéseikről és minden későbbi hasonló rendelkezés tervezetéről.

A Bizottságnak a tervezett rendelkezésekre vonatkozó esetleges ajánlásait a tervezett rendelkezések közlését követő három hónapon belül kell megtennie.

34. cikk

Minden olyan tagállam, amelynek területén különösen veszélyes kísérleteket kell lefolytatni, köteles kiegészítő egészségvédelmi intézkedéseket hozni, amelyekről előzetesen ki kell kérnie a Bizottság véleményét.

Amennyiben fennáll annak a lehetősége, hogy a kísérletek hatása más tagállamok területére is kiterjed, a Bizottság hozzájárulására van szükség.

35. cikk

Valamennyi tagállam létrehozza a levegő, a víz és a talaj radioaktivitásának állandó figyelemmel kíséréséhez és az alapvető előírások betartásához szükséges létesítményeket.

A Bizottság ezekben a létesítményekben betekinthez, működésüket és hatékonyságukat megvizsgálhatja.

36. cikk

A 35. cikkben említett ellenőrzésekről szóló információkat az illetékes hatóságok rendszeresen közlik a Bizottsággal annak érdekében, hogy a Bizottság folyamatosan tisztában legyen az esetlegesen a lakosságra ható radioaktivitás szintjével.

37. cikk

Valamennyi tagállam mindennemű radioaktív hulladék-ártalmatlanítási tervre vonatkozóan a Bizottság rendelkezésére bocsátja azokat az általános adatokat, amelyek alapján megállapítható, hogy az adott terv végrehajtása nem okozhatja-e egy másik tagállam vizeinek, talajának vagy légtérének radioaktív szennyeződését.

A Bizottság a véleményét hat hónapon belül, a 31. cikkben említett szakértőcsoport meghallgatását követően adja meg.

38. cikk

A Bizottság a levegő, a víz és a talaj radioaktivitásának szintjére vonatkozóan ajánlásokat intéz a tagállamokhoz.

Sürgős esetekben a Bizottság irányelvet bocsát ki, amelyben az érintett tagállamok számára előírja, hogy a megállapított határidőn belül tegyenek meg minden szükséges intézkedést az alapvető előírások túllépésének elkerülése és az előírások betartásának biztosítása érdekében.

Ha az érintett állam a Bizottság irányelvének a megállapított határidőn belül nem tesz eleget, a Bizottság vagy bármely érintett tagállam — az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258. és 259. cikkétől eltérve — közvetlenül az Európai Unió Bíróságához fordulhat.

39. cikk

A Bizottság a Közös Nukleáris Kutatóközpont keretében, közvetlenül annak megalakulását követően létrehoz egy egészségvédelmi dokumentációs és tanulmányi részleget.

E részleg feladata különösen a 33., 36. és 37. cikkben említett dokumentáció és adatok összegyűjtése, valamint a Bizottság e fejezetben előírt feladatai teljesítésének segítése.

4. FEJEZET

Beruházások

40. cikk

A Bizottság a személyek és vállalkozások kezdeményezéseinek ösztönzése, valamint az atomenergia területén történő beruházásaik összehangolt fejlesztésének megkönnyítése érdekében rendszeres időközönként indikatív programokat tesz közzé, különösen az atomenergia-termelési célkitűzésekre és az ezek eléréséhez szükséges beruházások valamennyi típusára vonatkozóan.

A közzététel előtt a Bizottság köteles kikérni a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét az ilyen programokról.

41. cikk

Az e szerződés II. mellékletében felsorolt ipari tevékenységeket folytató személyek és vállalkozások közlik a Bizottsággal az olyan új létesítményekre, valamint kiegészítő létesítményekre vagy átalakításokra vonatkozó beruházási projekteket, amelyek jellege és mérete megfelel a Tanács által a Bizottság javaslata alapján megállapított feltételeknek.

Az ipari tevékenységeket felsoroló fent említett listát a Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel megváltoztathatja; a Bizottságnak előzetesen ki kell kérnie a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét.

42. cikk

A 41. cikkben említett beruházási projekteket a Bizottsággal — és tájékoztatásul az érintett tagállammal — legkésőbb három hónappal az első szállítási szerződések megkötése előtt, vagy ha a munkákat a vállalkozás saját forrásból végzi, legkésőbb három hónappal a munkák megkezdése előtt közölni kell.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján ezt a határidőt módosíthatja.

43. cikk

A Bizottság a személyekkel vagy vállalkozásokkal a tervezett beruházási projektet érintő valamennyi olyan szempontot megtárgyalja, amely összefügg e szerződés célkitűzéseivel.

Véleményét közli az érintett tagállammal.

44. cikk

A Bizottság a vele közölt beruházási projekteket az érintett tagállamok, személyek és vállalkozások jóváhagyásával közzéteheti.

5. FEJEZET

Közös vállalkozások

45. cikk

Az atomenergia fejlesztése szempontjából a Közösségben alapvető jelentőséggel bíró vállalkozások a következő cikkeknek megfelelően az e szerződés szerinti közös vállalkozásokként hozhatók létre.

46. cikk

(1) Valamennyi közös vállalkozás létrehozására irányuló projektet — függetlenül attól, hogy a Bizottságtól, egy tagállamtól vagy mástól indul ki — a Bizottságnak kell megvizsgálnia.

E célból a Bizottság kikéri a tagállamok, illetve minden olyan állami és magánszerv véleményét, amely megítélése szerint hasznos információkkal tud szolgálni.

(2) A Bizottság, indokolt véleményével együtt, minden közös vállalkozás létrehozására irányuló projektet továbbít a Tanácsnak.

Amennyiben a Bizottság véleményében a tervezett közös vállalkozás szükségességét megerősíti, a Tanácsnak javaslatot tesz a következők tárgyában:

- a) a létesítés helye,
- b) az alapszabály,
- c) a finanszírozás mértéke és ütemezése,
- d) a Közösségnek a közös vállalkozás finanszírozásában való esetleges részvétele,
- e) valamely harmadik államnak, nemzetközi szervezetnek vagy harmadik állam állampolgárának az adott közös vállalkozás finanszírozásában vagy irányításában való esetleges részvétele,
- f) az e szerződés III. mellékletében felsorolt kedvezmények teljes vagy részleges odaítélése.

A Bizottság a projekt egészéről részletes jelentést mellékel.

47. cikk

Amikor a Bizottság az ügygel a Tanácshoz fordul, a Tanács a Bizottságtól további információkat és vizsgálatokat kérhet, amennyiben ezeket szükségesnek ítéli.

Ha a Tanács minősített többséggel hozott határozatában úgy ítéli meg, hogy a Bizottság kedvezőtlen véleményével előterjesztett projektet ennek ellenére végre kell hajtani, a Bizottság benyújtja a javaslatokat és a 46. cikkben említett részletes jelentést a Tanácsnak.

A Bizottság kedvező véleménye esetén, illetve az előző bekezdésben említett esetben a Tanács a Bizottság minden egyes javaslatáról minősített többséggel határoz.

A Tanács egyhangú döntésére van azonban szükség a következők tekintetében:

- a) a Közösség részvétele a közös vállalkozás finanszírozásában,
- b) valamely harmadik állam, nemzetközi szervezet vagy harmadik állam állampolgárának részvétele a közös vállalkozás finanszírozásában vagy irányításában.

48. cikk

A Tanács a Bizottság javaslata alapján egyhangúlag úgy határozhat, hogy az e szerződés III. mellékletében felsorolt kedvezmények valamelyike vagy mindegyike valamennyi közös vállalkozásra alkalmazandó; az őt érintő részben minden tagállam gondoskodik e kedvezmények alkalmazásáról.

A Tanács ugyanezen eljárásnak megfelelően megállapíthatja az e kedvezmények odaítélését szabályozó feltételeket.

49. cikk

Közös vállalkozás létrehozása a Tanács határozatával történik.

Valamennyi közös vállalkozás jogi személy.

A közös vállalkozás valamennyi tagállamban az adott tagállam jogában a jogi személyeknek biztosított legteljesebb jogképességgel rendelkezik; így különösen ingó, illetve ingatlan vagyont szerezhet és idegeníthet el, továbbá bíróság előtt eljárhat.

Ha e szerződés vagy a közös vállalkozás alapszabálya másként nem rendelkezik, a közös vállalkozásokra az ipari vagy kereskedelmi vállalkozásokra alkalmazandó előírások az irányadók; az alapszabályok másodlagosan a tagállamok nemzeti jogára vonatkozó hivatkozást tartalmazhatnak.

Az e szerződés által az Európai Unió Bíróságára ruházott hatásköröket nem érintve, a közös vállalkozásokat érintő jogvitákat a hatáskörrel rendelkező nemzeti igazságszolgáltató szervek bírálják el.

50. cikk

A közös vállalkozás alapszabálya, ha szükséges, az abban foglalt külön rendelkezések szerint módosítható.

Ezek a módosítások azonban csak azután léphetnek hatályba, hogy azokat a Tanács a Bizottság javaslata alapján, a 47. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően jóváhagyta.

51. cikk

A közös vállalkozások üzemeltetésével megbízott intézmények létrehozataláig, a közös vállalkozások létrehozásával kapcsolatos tanácsi határozatok végrehajtásáról a Bizottság gondoskodik.

6. FEJEZET

Ellátás

52. cikk

(1) Az ércekkel, nyersanyagokkal és különleges hasadóanyagokkal való ellátást e fejezet rendelkezéseivel összhangban a beszerzési forrásokhoz való egyenlő hozzáférés elve alapján közös ellátási politika biztosítja.

(2) E célból és az ebben a fejezetben megállapított feltételek mellett:

- a) tilos minden olyan magatartás, amely arra irányul, hogy meghatározott felhasználóknak kiváltságos helyzetet biztosítson;
- b) létrejön egy Ügynökség, amelynek elővételi joga van a tagállamok területén kitermelt ércekre, nyersanyagokra és különleges hasadóanyagokra vonatkozóan, valamint kizárólagos joggal rendelkezik a Közösségből vagy azon kívülről származó ércek, nyersanyagok, illetve különleges hasadóanyagok szállítására vonatkozó szerződések megkötésére.

Az Ügynökség nem tehet semmilyen megkülönböztetést a felhasználók között annak alapján, hogy a kért szállítmányt mire szándékozzák felhasználni, kivéve ha a felhasználás jogellenes, vagy ellentmond azoknak a feltételeknek, amelyekről a szóban forgó szállítást a Közösségen kívüli szállítók függővé tették.

1. szakasz

Az Ügynökség

53. cikk

Az Ügynökség a Bizottság felügyelete alatt áll, amely irányelveket bocsát ki számára, döntései felett vétőjoggal rendelkezik, és kinevezi az Ügynökség főigazgatóját, valamint a főigazgató-helyettest.

Az Ügynökségnek az elővételi joga vagy a szállítási szerződés megkötésére vonatkozó kizárólagos joga gyakorlásakor kifejtett tényleges vagy hallgatólagos cselekedetével szemben az érintett felek a Bizottsághoz fordulhatnak, amely az ügyről egy hónapon belül határoz.

54. cikk

Az Ügynökség jogi személy, és pénzügyi autonómiát élvez.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel megállapítja az Ügynökség alapszabályát.

Az alapszabály ugyanezen eljárással összhangban módosítható.

Az Ügynökség tőkéjének nagyságát és a tőke jegyzésének feltételeit az alapszabály határozza meg. A tőke többségi részének minden esetben a Közösség és a tagállamok tulajdonát kell képeznie. A tőkéhez való hozzájárulás megosztását a tagállamok közös megegyezéssel határozzák meg.

Az Ügynökség kereskedelmi tevékenységére vonatkozó szabályokat az alapszabály állapítja meg. Az alapszabályban az Ügynökség működési költségeinek fedezésére ügynöki díj alkalmazása írható elő.

55. cikk

A tagállamok az Ügynökségnek minden olyan tájékoztatást megadnak vagy megadatnak, amely elővételi jogának vagy a szállítási szerződések megkötésére vonatkozó kizárólagos jogának gyakorlásához szükséges.

56. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy területükön az Ügynökség szabadon folytathassa tevékenységét.

A tagállamok egy vagy több olyan szervezetet hozhatnak létre, amely az Ügynökséggel fenntartott kapcsolatok terén a joghatóságuk alá tartozó, Európán kívüli területek termelőinek és felhasználóinak képviselőjére jogosult.

2. szakasz

A Közösségből származó ércek, nyersanyagok és különleges hasadóanyagok

57. cikk

(1) Az Ügynökség elővételi joga az alábbiakra terjed ki:

- a) a VIII. fejezet rendelkezései alapján a Közösség tulajdonában lévő anyagok hasznosítási és felhasználási jogának megszerzése;
- b) a tulajdonjog megszerzése minden más esetben.

(2) Az Ügynökség elővételi jogát az ércek, nyersanyagok és különleges hasadóanyagok termelőivel kötött szerződések útján gyakorolja.

Az 58., 62. és 63. cikkre is figyelemmel, minden termelő köteles a tagállamok területén általa kitermelt érceket, nyersanyagokat és különleges hasadóanyagokat azok felhasználása, átruházása vagy tárolása előtt felkínálni az Ügynökségnek.

58. cikk

Ha egy termelő tevékenysége az érc kitermelésétől kezdve a fém előállításával bezárólag a gyártás több szakaszára terjed ki, a termelő megválaszthatja, hogy a terméket a feldolgozottság mely fokán kínálja fel az Ügynökségnek.

Ugyanez vonatkozik az olyan két vagy több kapcsolódó vállalkozásra, amelyek kapcsolatukat a 43. és 44. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően közölték és megtárgyalták a Bizottsággal.

59. cikk

Ha az Ügynökség a termelő termelésének egészére vagy egy részére nézve nem él elővételi jogával:

- a) a termelő az érceket, nyersanyagokat vagy különleges hasadóanyagokat saját eszközeivel vagy szerződéses úton feldolgozhatja, illetve feldolgoztathatja, feltéve hogy a feldolgozás során nyert terméket felkínálja az Ügynökségnek;
- b) a Bizottság határozatával engedélyt ad a termelőnek a rendelkezésre álló termékek Közösségen kívüli eladására azzal a feltétellel, hogy az általa kínált feltételek nem lehetnek kedvezőbbek az Ügynökségnek korábban benyújtott ajánlat feltételeinél. Különleges hasadóanyagokat azonban csak az Ügynökségen keresztül és a 62. cikk rendelkezéseivel összhangban lehet kivinni.

A Bizottság nem adhatja meg az engedélyt, ha a szállítók címzettjei nem adnak meg minden garanciát arra vonatkozóan, hogy a Közösség általános érdekeit tiszteletben tartják, illetve ha a szerződések rendelkezései és feltételei ellentétesek e szerződés célkitűzéseivel.

60. cikk

A lehetséges felhasználók rendszeresen közlik szállítási igényeiket az Ügynökséggel, megadva az általuk megkötni kívánt szállítási szerződések tárgyát képező mennyiségeket, fizikai és kémiai paramétereket, származási helyet, a tervezett felhasználást, az egyes szállítási határidőket és az árfeltételeket.

Hasonlóan, a termelők tájékoztatják az Ügynökséget az általuk vállalható ajánlatokról, megadva azok minden részletét, különösen a szerződéseknek a termelési programjuk kialakításához szükséges időtartamát. E szerződések időtartama csak a Bizottsággal való megállapodás esetén haladhatja meg a tíz évet.

Az Ügynökség tájékoztatja a lehetséges felhasználókat az ajánlatokról és a hozzá beérkezett igények nagyságáról, és felhívja őket, hogy egy meghatározott határidőn belül tegyék meg megrendeléseiket.

Amikor az Ügynökség minden ilyen megrendelést megkapott, közli, hogy azokat milyen feltételekkel tudja teljesíteni.

Ha az Ügynökség nem képes minden megrendelést maradéktalanul teljesíteni, a szállítmányokat — a 68. és 69. cikk rendelkezéseire is figyelemmel — az egyes ajánlatokra vonatkozó megrendelések között arányosan osztja szét.

A kereslet és kínálat összeegyeztetésének módját az Ügynökség szabályzata határozza meg, amelyet a Bizottságnak jóvá kell hagynia.

61. cikk

Az Ügynökségnek valamennyi megrendelést teljesítenie kell, kivéve, ha a teljesítés jogi vagy tárgyi akadályokba ütközik.

Szerződéskötéskor az Ügynökség az 52. cikk rendelkezéseinek figyelembevételével biztosítékként vagy az Ügynökségnek a termelőkkel szembeni hosszú lejáratú kötelezettségeinek könnyítésére megfelelő előleg megfizetését kérheti a felhasználóktól, amennyiben az előleg a megrendelés teljesítéséhez elengedhetetlenül szükséges.

62. cikk

(1) Az Ügynökség a tagállamok területén előállított különleges hasadóanyagokra elővételi jogát annak érdekében gyakorolja, hogy

- a) a Közösségen belüli felhasználók által támasztott keresletet a 60. cikkel összhangban kielégítse; vagy
- b) ezeket az anyagokat saját maga tárolja; vagy
- c) azokat a Bizottságnak az 59. cikk b) pontjának második albekezdése szerinti engedélyével exportálja.

(2) Ugyanakkor, a VII. fejezet rendelkezéseire továbbra is figyelemmel, ezeket az anyagokat és a hasadóanyagot tartalmazó hulladékot a termelő birtokában hagyhatja annak érdekében, hogy az:

- a) az Ügynökség engedélyével azokat tárolja; vagy
- b) saját szükségleteinek keretein belül felhasználja; vagy

- c) azokat a Közösség területén működő vállalkozásoknak szükségleteik keretein belül rendelkezésre bocsássa, amennyiben a Bizottsággal megfelelően közölt valamely program megvalósítása érdekében ezek a vállalkozások a termelővel olyan közvetlen kapcsolatot tartanak fenn, amely nem célozza és nem eredményezi sem a termelés, a műszaki fejlődés vagy a beruházások korlátozását, sem a közösségi felhasználók közötti egyenlőtlenség visszaélészerű megteremtését.
- (3) A tagállamok területén előállított olyan különleges hasadóanyagokra, amelyekre az Ügynökség nem élt elővételi jogával, a 89. cikk (1) bekezdése a) pontjának rendelkezéseit kell alkalmazni.

63. cikk

A közös vállalkozások által előállított érceket, nyersanyagokat és különleges hasadóanyagokat az e vállalkozások alapszabályában vagy az általuk kötött szerződésekben megállapított szabályoknak megfelelően kell a felhasználók között elosztani.

3. szakasz

Közösségen kívüli forrásból származó ércek, nyersanyagok és különleges hasadóanyagok

64. cikk

A Közösség és egy harmadik állam vagy nemzetközi szervezet közötti megállapodás keretein belül az Ügynökségnek adott esetben, az e szerződésben előírt kivételekre is figyelemmel, kizárólagos joga van olyan megállapodások vagy szerződések megkötésére, amelyek elsődlegesen a Közösségen kívülről származó ércek, nyersanyagok és különleges hasadóanyagok szállítására irányulnak.

65. cikk

A felhasználók igényeire, valamint a felhasználók és az Ügynökség közötti, a Közösségen kívülről származó ércek, nyersanyagok és különleges hasadóanyagok szállításáról szóló szerződésekre a 60. cikket kell alkalmazni.

Az Ügynökség azonban, amennyiben a felhasználóknak legalább olyan kedvező feltételeket biztosít, mint a megrendelésben adottak, meghatározhatja az anyagok földrajzi származási helyét.

66. cikk

Ha a Bizottság az érintett felhasználók kérelmére megállapítja, hogy az Ügynökség nincs abban a helyzetben, hogy a megrendelt anyagok egészét vagy egy részét elfogadható határidőn belül szállítsa, vagy azt csak elfogadhatatlan áron tudja szállítani, a felhasználók jogosultak közvetlenül szerződéseket kötni a Közösségen kívülről származó szállításokra vonatkozóan, feltéve hogy a szerződések lényeges pontjai megfelelnek a megrendelésben meghatározott szükségletüknek.

Ez a jog egy évre adható meg, és ha a megadásának alapjául szolgáló helyzet továbbra is fennáll, meghosszabbítható.

Azok a felhasználók, akik élnek az ebben a cikkben előírt joggal, a megkötni tervezett közvetlen szerződéseket kötelesek közölni a Bizottsággal. A Bizottság egy hónapon belül óvást emelhet e szerződések megkötése ellen, ha azok ellentétesek e szerződés célkitűzéseivel.

4. szakasz

Árak

67. cikk

Az e szerződésben foglalt kivételeket nem érintve, az árakat a kínálat és kereslet 60. cikkben előírt összeegyeztetésének alapján kell meghatározni; a tagállamok nemzeti előírásai nem lehetnek ellentétesek e rendelkezésekkel.

68. cikk

Tilos az olyan árképzési gyakorlat, amely az e fejezet rendelkezéseiben megállapított egyenlő hozzáférés elvének megsértésével egyes felhasználóknak kiváltságos helyzetet biztosít.

Ha az Ügynökség ilyen magatartást tapasztal, köteles azt jelenteni a Bizottságnak.

Ha a Bizottság az Ügynökség megállapításait megalapozottnak találja, a vitatott ajánlati ár helyett egy új, az egyenlő hozzáférés elvével összeegyeztethető összeget határozhat meg.

69. cikk

A Tanács a Bizottság javaslata alapján, egyhangúlag rögzítheti az árakat.

Ha az Ügynökség a 60. cikk szerint megállapítja a megrendelések teljesítésének feltételeit, a megrendeléseket adó felhasználóknak árkiegyenlítést javasolhat.

5. szakasz

Az ellátási politikára vonatkozó rendelkezések

70. cikk

A Bizottság a Közösség költségvetésének keretein belül, az általa meghatározott feltételek mellett a tagállamok területén folytatott ércutatási programokban pénzügyi résztvételt vállalhat.

A Bizottság javaslatokat tehet a tagállamoknak az ásványi lelőhelyek kutatásának és kitermelésének fejlesztése céljából.

A tagállamok évente jelentést nyújtanak be a Bizottságnak a kutatás és kitermelés fejlesztéséről, a várható érckészletekről és a területükön folyamatban lévő vagy tervezett bányászati beruházásokról. Ezeket a jelentéseket a Bizottság véleményével együtt továbbítani kell a Tanácsnak; a Bizottság véleményének ki kell térnie különösen a tagállamoknak a Bizottság előző bekezdés szerinti javaslatai alapján hozott intézkedéseire.

Amennyiben a Tanács, miután a Bizottság hozzá továbbította az ügyet, minősített többséggel megállapítja, hogy annak ellenére, hogy a termelési lehetőségek gazdaságilag hosszú távon igazoltnak látszanak, az ércutatásra vonatkozó intézkedések és az érc-kitermelés növelése továbbra is jelentősen alatta marad a kívánalmaknak, úgy kell tekinteni, hogy az érintett tagállam e helyzet megszűntetéséig a Közösség egyéb ellátási forrásai tekintetében lemond a saját, valamint az állampolgárai egyenlő hozzáférési jogáról.

71. cikk

A Bizottság megteszi a megfelelő ajánlásokat a tagállamoknak az adó- és bányajogi szabályozásra vonatkozóan.

72. cikk

Az Ügynökség a Közösségen belül vagy azon kívül rendelkezésre álló mennyiségekből a Közösség ellátásához és folyó szállításaihoz szükséges kereskedelmi készleteket halmozhat fel.

A Bizottság — ha szükséges — biztonsági készletek létrehozása mellett dönthet. E készletek finanszírozásának módját a Bizottság javaslata alapján a Tanács hagyja jóvá minősített többséggel.

6. szakasz

Különös rendelkezések

73. cikk

Ha egyrésztől egy tagállam, személy vagy vállalkozás, másrésztől pedig egy harmadik állam, nemzetközi szervezet vagy harmadik állam állampolgára között létrejött valamely megállapodás vagy szerződés többek között az Ügynökség hatáskörébe tartozó termékek szállítására vonatkozik, a megállapodás vagy szerződés megkötéséhez vagy megújításához a termékek szállítására vonatkozó részt illetően a Bizottság előzetes egyetértésére van szükség.

74. cikk

A Bizottság kivonhatja e fejezet rendelkezéseinek hatálya alól az olyan kis mennyiségű ércek, nyersanyagok és különleges hasadóanyagok átruházását, behozatalát és kivitelét, amilyen mennyiségben azokat általában tudományos kutatásra használják.

Az e rendelkezés alapján történő bármely átruházást, behozatalt vagy kivitel be kell jelenteni az Ügynökségnek.

75. cikk

E fejezet rendelkezései nem alkalmazhatók az ércek, nyersanyagok vagy különleges hasadóanyagok előkészítésére, átalakítására és megformálására vonatkozóan vállalt kötelezettségekre, ha:

- a) a személyek vagy vállalkozások között létrejött kötelezettségvállalás értelmében az előkészített, átalakított vagy megformált anyagokat visszajuttatják azoknak a személyeknek vagy vállalkozásoknak, amelyektől származnak;
- b) a kötelezettségvállalás egyrészt valamely személy vagy vállalkozás, másrészt egy nemzetközi szervezet vagy egy harmadik állam polgára között jött létre, és annak értelmében az anyagok feldolgozása, átalakítása vagy megformálása a Közösségen kívül történik, és ezeket visszajuttatják azoknak a személyeknek vagy vállalkozásoknak, amelyektől származnak;
- c) a kötelezettségvállalás egyrésztől egy személy vagy vállalkozás, másrésztől egy nemzetközi szervezet vagy egy harmadik állam állampolgára között jött létre, és annak értelmében az anyagok előkészítése, átalakítása vagy megformálása a Közösségen belül történik, és ezeket visszajuttatják annak a szervezetnek vagy állampolgárnak, amelyektől származnak vagy a szervezet, illetve állampolgár által megjelölt, a Közösségen kívüli székhellyel rendelkező címzettnek.

Az érintett személyek vagy vállalkozások azonban e kötelezettségek tényéről és a szerződés megkötése után az áruforgalom tárgyát képező anyagok mennyiségéről kötelesek tájékoztatni az Ügynökséget. A b) pontban említett kötelezettségvállalásokkal szemben az Ügynökség tiltakozással élhet, ha megítélése szerint az átalakítás vagy megformálás nem hajtható végre hatékonyan, biztonságosan és anélkül, hogy a Közösségnek anyagveszteséget okozna.

Az e kötelezettségvállalások tárgyát képező anyagok a tagállamok területén a VII. fejezetben előírt biztosítéki ellenőrzési intézkedések hatálya alá tartoznak. Ugyanakkor a c) pontban említett kötelezettségvállalások tárgyát képező különleges hasadóanyagokra a VIII. fejezet rendelkezései nem alkalmazhatók.

76. cikk

E fejezet rendelkezéseit a Bizottság vagy egy tagállam kezdeményezésére a Tanács — különösen abban az esetben, ha előre nem látható körülmények általános hiányt okoznak — a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangúlag módosíthatja. A Bizottság a tagállamok által benyújtott minden javaslatot megvizsgál.

1958. január 1. után hét évvel a Tanács e rendelkezéseket teljes egészükben megerősítheti. Ennek hiányában e fejezet tárgyára vonatkozóan az előző bekezdésben megállapított eljárásnak megfelelően új rendelkezéseket kell elfogadni.

7. FEJEZET

Biztosítéki rendszer

77. cikk

E fejezet rendelkezéseivel összhangban a Bizottság köteles megbizonyosodni arról, hogy a tagállamok területén

- a) az érceket, nyersanyagokat és különleges hasadóanyagokat kizárólag a felhasználók által meghatározott célokra használják-e fel;
- b) eleget tesznek-e a szállításra vonatkozó rendelkezéseknek és a Közösség által harmadik állammal vagy nemzetközi szervezettel kötött megállapodásban vállalt bármely külön biztosítéki ellenőrzési kötelezettségnek.

78. cikk

Aki nyersanyagok vagy különleges hasadóanyagok előállítására, szétválasztására vagy egyéb hasznosítására, illetve kiegészített nukleáris üzemanyag feldolgozására szolgáló létesítményt hoz létre vagy üzemeltet, köteles közölni a Bizottsággal a berendezés valamennyi olyan alapvető műszaki jellemzőjét, amelynek ismerete szükséges a 77. cikkben meghatározott célkitűzések megvalósításához.

A besugárzott anyagok kémiai feldolgozására irányuló eljárásokat a Bizottságnak jóvá kell hagynia annyiban, amennyiben ez a 77. cikkben előírt célkitűzések megvalósításához szükséges.

79. cikk

A Bizottság megköveteli, hogy a felhasznált vagy előállított ércek, nyersanyagok vagy különleges hasadóanyagok nyilvántartása érdekében a gyártási folyamatokról kimutatásokat készítsenek, és azokat bemutassák. A nyersanyagok és különleges hasadóanyagok szállítására ugyanezt a követelményt kell alkalmazni.

Az érintetteknek a 78. cikknek és e cikk első bekezdésének értelmében a Bizottság felé tett közlésről tájékoztatniuk kell az érintett tagállam hatóságait.

Az e cikk első bekezdésében említett kötelezettség jellegét és mértékét a Bizottság által a Tanács jóváhagyásával kiadott rendelet határozza meg.

80. cikk

A Bizottság megkövetelheti, hogy mindazt a kitermelt vagy melléktermékként keletkező különleges hasadóanyag-többséget, amelyet ténylegesen nem használnak fel, vagy nem készítenek elő felhasználásra, helyezték letétbe az Ügynökségnél vagy más, a Bizottság által ellenőrzött vagy ellenőrizhető tárolóhelyen.

Az ily módon letétbe helyezett különleges hasadóanyagokat az érintettek kérésére haladéktalanul vissza kell szolgáltatni.

81. cikk

A Bizottság a tagállamok területére ellenőröket küldhet. Mielőtt az ellenőrt első megbízatására kiküldi a tagállam területére, a Bizottság meghallgatja az érintett tagállamot; e meghallgatás az ellenőrök minden további megbízatására kiterjed.

Amennyiben szükséges az érc, nyersanyagok és különleges hasadóanyagok biztosítéki ellenőrzéséhez, valamint annak megállapításához, hogy a 77. cikk rendelkezéseit tiszteletben tartják-e, az ellenőrök hivatalos minőségüket bizonyító igazolványuk felmutatásával bármely helyiségbe bármikor beléphetnek, minden információhoz hozzáférhetnek, és kérdéseket tehetnek fel minden olyan személynek, aki foglalkozásánál fogva az e fejezetben meghatározott biztosítéki ellenőrzés alá tartozó anyagokkal, berendezésekkel vagy létesítményekkel foglalkozik. Ha az érintett tagállam úgy kívánja, a Bizottság által kijelölt ellenőröket a tagállam hatóságainak képviselői kísérik; ez azonban nem eredményezheti az ellenőrök feladatai ellátásának késleltetését vagy bármilyen más módon történő hátráltatását.

Amennyiben az ellenőrzés végrehajtását akadályozzák, a Bizottság az Európai Unió Bíróságának elnökétől az ellenőrzés kényszer útján történő végrehajtására kötelező végzés kibocsátását kéri. Az Európai Unió Bíróságának elnöke három napon belül határoz.

Ha a késedelem veszéllyel jár, a Bizottság határozat formájában írásban utasítást adhat az ellenőrzés folytatására. Ezt az utasítást haladéktalanul be kell nyújtani az Európai Unió Bírósága elnökének utólagos jóváhagyásra.

A végzés, illetve a határozat meghozatala után az érintett állam hatóságai kötelesek biztosítani az ellenőrök számára a végzésben, illetve határozatban megjelölt helyekre való bejutást.

82. cikk

Az ellenőröket a Bizottság alkalmazza.

Az ő feladatuk a 79. cikkben említett kimutatások beszerzése és ellenőrzésre. Kötelesek bármilyen szabálytalanságot jelenteni a Bizottságnak.

A Bizottság irányelvet bocsáthat ki, amelyben az érintett tagállamot felhívja, hogy az irányelvben meghatározott határidőn belül tegyen meg minden szükséges intézkedést a megállapított szabálytalanságok megszüntetése érdekében; a Bizottság erről tájékoztatja a Tanácsot.

Ha a tagállam a kitűzött határidőn belül nem tesz eleget a Bizottság irányelvének, a Bizottság vagy bármely érintett állam — az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258. és 259. cikkének rendelkezéseitől eltérve — közvetlenül az Európai Unió Bíróságához fordulhat.

83. cikk

(1) Ha személyek vagy vállalkozások az e fejezetben előírt kötelezettségeiket megszegik, a Bizottság szankciókat alkalmazhat velük szemben.

E szankciók súlyossági sorrendben a következők:

- a) figyelmeztetés,
- b) egyes kedvezmények, így például pénzügyi vagy műszaki támogatás megvonása;
- c) a vállalkozás feletti irányítás átadása legfeljebb négyhónapos időtartamra olyan személynek vagy testületnek, akit, illetve amelyet a Bizottság és a vállalkozás felett joghatósággal bíró állam közös megegyezéssel nevez ki;
- d) a nyersanyagok vagy különleges hasadóanyagok teljes vagy részleges megvonása.

(2) A Bizottságnak az (1) bekezdés végrehajtása céljából hozott, az anyagok beszolgáltatására vonatkozó határozatai végrehajthatók. E határozatok a tagállamok területén a 164. cikkben megállapított feltételek szerint hajthatók végre.

A 157. cikktől eltérve, az (1) bekezdésben meghatározott szankciók valamelyikét kirovó bizottsági határozattal szemben az Európai Unió Bíróságához benyújtott kereseteknek felfüggesztő hatálya van. Az Európai Unió Bírósága azonban a Bizottság vagy bármely érintett tagállam kérelmére elrendelheti a határozat azonnali végrehajtását.

A megsértett érdekek védelmét megfelelő jogi eljárásnak kell garantálnia.

(3) A Bizottság a tagállamoknak ajánlásokat tehet azokra a jogszabályi előírásokra vonatkozóan, amelyek révén a területükön biztosíthatják az e fejezet által előírt kötelezettségek tiszteletben tartását.

(4) A tagállamok gondoskodnak a szankciók végrehajtásáról, és — amennyiben szükséges — a jogsértéseknek az elkövető általi jóvátételéről.

84. cikk

A biztosítéki ellenőrzések végrehajtása során az ércek, nyersanyagok és különleges hasadóanyagok rendeltetése alapján semmilyen megkülönböztetés nem alkalmazható.

A biztosítéki ellenőrzések hatóköre, végrehajtásuk módja, valamint az alkalmazásukért felelős szervek jogköre az e fejezetben meghatározott célkitűzések megvalósítására korlátozódik.

A biztosítéki ellenőrzés nem terjedhet ki azokra a védelmi célokra szánt anyagokra, amelyek ennek érdekében különleges feldolgozási folyamaton esnek át, illetve amelyeket — e feldolgozás befejeztével — egy műveleti tervvel összhangban valamely katonai létesítményben helyeznek el vagy tárolnak.

85. cikk

Ha új körülmények ezt szükségessé teszik, az e fejezetben meghatározott biztosítéki ellenőrzés végrehajtására vonatkozó szabályokat a Tanács, bármely tagállam vagy a Bizottság kezdeményezésére, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangú határozattal kiigazíthatja. A Bizottság a tagállamok által benyújtott minden ilyen irányú kérést megvizsgál.

8. FEJEZET

Tulajdonjogi rend

86. cikk

A különleges hasadóanyagok a Közösség tulajdonát képezik.

A Közösség tulajdonjoga minden olyan különleges hasadóanyagra kiterjed, amelyet egy tagállam, személy vagy vállalkozás állít elő vagy importál, és amely a VII. fejezetben előírt biztosítéki ellenőrzés hatálya alá tartozik.

87. cikk

A tagállamokat, személyeket és vállalkozásokat az e szerződésben előírt, különösen a biztosítéki ellenőrzésre, az Ügynökség elővételi jogára és az egészségvédelemre vonatkozó kötelezettségeik tiszteletben tartása mellett korlátlan használati és hasznosítási jog illeti meg a szabályszerűen birtokukba került különleges hasadóanyagok tekintetében.

88. cikk

Az Ügynökség a Közösség nevében „különleges hasadóanyagok pénzügyi számlája” elnevezéssel külön számlát vezet.

89. cikk

(1) A különleges hasadóanyagok pénzügyi számláján:

- a) azoknak a különleges hasadóanyagoknak az értékét, amelyek egy tagállamnak, személynek vagy vállalkozásnak a birtokában maradtak, illetve amelyeket azok rendelkezésére bocsátottak, a Közösség javára és a tagállam, személy vagy vállalkozás terhére kell elkönyvelni;
- b) azoknak a különleges hasadóanyagoknak az értékét, amelyeket egy tagállam, személy vagy vállalkozás állított elő, illetve hozott be, és amelyek a Közösség tulajdonába kerültek, a Közösség terhére és a tagállam, személy vagy vállalkozás javára kell elkönyvelni. Hasonló módon kell elkönyvelni, ha egy tagállam, személy vagy vállalkozás olyan különleges hasadóanyagokat ad vissza a Közösségnek, amelyeket ennek az államnak, személynek vagy vállalkozásnak korábban a birtokában hagytak vagy rendelkezésére bocsátottak.

(2) A különleges hasadóanyagok mennyiségét befolyásoló értékingadozásokat úgy kell elkönyvelni, hogy az a Közösség számára se veszteséget, se nyereséget ne eredményezzen. A veszteséget vagy nyereséget a birtokos terhére, illetve javára kell írni.

(3) A fent említett ügyletek egyenlege a hitelező kérelmére azonnal esedékessé válik.

(4) Amikor az Ügynökség saját számlájára bonyolít ügyleteket, e fejezet alkalmazásában vállalkozásnak minősül.

90. cikk

Ha ezt új körülmények megkövetelik, e fejezetnek a Közösség tulajdonjogára vonatkozó rendelkezéseit a Tanács bármely tagállam vagy a Bizottság kezdeményezésére, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangú határozattal kiigazíthatja. A Bizottság a tagállamok által benyújtott minden ilyen irányú kérést megvizsgál.

91. cikk

Az azon tárgyakra, anyagokra és vagyontárgyakra vonatkozó tulajdoni rendet, amelyek tulajdonjoga e fejezet alapján nem a Közösséget illeti, az egyes tagállamok jogszabályai szerint kell megállapítani.

9. FEJEZET

Közös piac az atomenergia területén

92. cikk

E fejezet rendelkezéseit az e szerződés IV. mellékletét képező listákban meghatározott árukra és termékekre kell alkalmazni.

Ezeket a listákat egy tagállam vagy a Bizottság kezdeményezésére a Tanács a Bizottság javaslata alapján módosíthatja.

93. cikk

A tagállamok között tilos minden behozatali és kiviteli vám, vagy azokkal azonos hatású díj, továbbá a behozatalra, illetve a kivitelre vonatkozó minden mennyiségi korlátozás a következők vonatkozásában:

- a) az A¹ és A² listán szereplő termékek,
- b) a B. listán szereplő termékek, amennyiben azokra egy közös vámtarifát kell alkalmazni, és azokat a Bizottság által kiállított olyan bizonyítvánnyal látták el, amely igazolja nukleáris célú rendelkezésüket.

A tagállamok valamelyikének joghatósága alá tartozó, Európán kívüli területek azonban továbbra is kivethetnek behozatali, illetve kiviteli vámokat vagy azokkal azonos hatású díjakat, amennyiben azok kizárólag fiskális természetűek. E vámok és díjak nagysága és azok rendszere azonban ezen állam és a többi tagállam között semmilyen megkülönböztetéshez nem vezethet.

94. cikk és 95. cikk

(Hatályát veszette)

96. cikk

A közrend, a közbiztonság és közegészségügy alapvető követelményeiből eredő korlátozásokra is figyelemmel, a tagállamok megszüntetik a tagállamok állampolgárainak az atomenergia terén szakképzett munkavállalóként való foglalkoztatására vonatkozó jogának állampolgárság alapján történő mindenfajta korlátozását.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően minősített többséggel irányelveket bocsát ki az e cikk alkalmazására vonatkozó részletes szabályokról; a Bizottságnak előzetesen ki kell kérnie a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét.

97. cikk

A tagállamok valamelyikének joghatósága alá tartozó természetes személyekre és közjogi vagy magánjogi jogi személyekre állampolgárságuk, illetve honosságuk alapján semmilyen korlátozás nem alkalmazható, ha a Közösségen belül tudományos vagy ipari célú nukleáris létesítmények építésében kívánnak részt venni.

98. cikk

A tagállamok minden szükséges intézkedést meghoznak az atomenergia felhasználása területén felmerülő kockázatok fedezésére szolgáló biztosítási szerződések megkötésének megkönnyítése érdekében.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően minősített többséggel irányelveket bocsát ki az e cikk alkalmazására vonatkozó részletes szabályokról; a Bizottságnak előzetesen ki kell kérnie a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét.

99. cikk

A Bizottság javaslatokat tehet az e szerződés II. mellékletében felsorolt ipari tevékenységek finanszírozására szolgáló tőkemozgások megkönnyítésére.

100. cikk

(Hatályát veszette)

10. FEJEZET

Külkapcsolatok

101. cikk

A Közösség a hatáskörének keretein belül harmadik állammal, nemzetközi szervezettel vagy harmadik állam állampolgárával kötött megállapodások vagy szerződések révén kötelezettségeket vállalhat.

Az ilyen megállapodásokat és szerződéseket a Tanács irányelveivel összhangban a Bizottság tárgyalja meg; azokat a Tanács minősített többséggel elfogadott jóváhagyásával a Bizottság köti meg.

A Bizottság maga is megtárgyalhatja és megkötheti azonban az olyan megállapodásokat és szerződéseket, amelyek végrehajtásához a Tanács közreműködése nem szükséges, és teljesítésük a vonatkozó költségvetés keretében lehetséges; a Bizottság ezekről folyamatosan tájékoztatja a Tanácsot.

102. cikk

Ha egy harmadik állammal, nemzetközi szervezettel vagy harmadik állam állampolgárával kötött megállapodásnak vagy szerződésnek a Közösség mellett egy vagy több tagállam is részese, a megállapodás, illetve szerződés csak azután léphet hatályba, hogy az érintett tagállamok mindegyike értesítette a Bizottságot arról, hogy ezek a megállapodások vagy szerződések nemzeti jogszabályaival összhangban alkalmazhatóvá váltak.

103. cikk

A tagállamok közlik a Bizottsággal a harmadik állammal, nemzetközi szervezettel vagy harmadik állam állampolgárával kötendő megállapodások vagy szerződések tervezeteit, amennyiben a megállapodások vagy szerződések e szerződés alkalmazási körét érintik.

Ha a megállapodás vagy szerződés tervezete olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek akadályozzák e szerződés alkalmazását, a Bizottság a hozzá intézett közlések kézhezvételétől számított egy hónapon belül közli véleményét az érintett tagállammal.

Az állam a tervezett megállapodást vagy szerződést csak akkor kötheti meg, ha a Bizottság kifogásainak eleget tett, vagy teljesítette az Európai Unió Bíróságának az állam kérelmére indított sürgősségi eljárás során a tervezett rendelkezések és e szerződés rendelkezéseinek összeegyeztethetőségéről hozott határozatában foglaltakat. A Bizottság véleményének kézhezvételét követően az Európai Unió Bíróságához bármikor lehet ilyen kérelemmel fordulni.

104. cikk

Azok a személyek vagy vállalkozások, amelyek 1958. január 1-je után, illetve a csatlakozó államok esetében a csatlakozásuk időpontját követően kötnek meg vagy újítanak meg egy megállapodást vagy szerződést valamely harmadik állammal, nemzetközi szervezettel vagy egy harmadik állam valamely állampolgárával, az e szerződésben számukra előírt kötelezettségek elkerülése érdekében ezekre a megállapodásokra vagy szerződésekre nem hivatkozhatnak.

Valamennyi tagállam megteszi az általa szükségesnek ítélt intézkedéseket annak érdekében, hogy a Bizottság kérésére az előző bekezdésben említett időpontokat követően és e szerződés alkalmazási körében valamely személy vagy vállalkozás által harmadik állammal, nemzetközi szervezettel vagy egy harmadik állam valamely állampolgárával megkötött megállapodásokra vagy szerződésekre vonatkozó minden információt közöljön a Bizottsággal. A Bizottság csak abból a célból kérhet ilyen tájékoztatást, hogy megvizsgálja, ezek a megállapodások, illetve szerződések nem tartalmazznak-e olyan kikötéseket, amelyek e szerződés alkalmazását akadályozzák.

A Bizottság kérésére az Európai Unió Bírósága dönt e megállapodások vagy szerződések és e szerződés rendelkezéseinek összeegyeztethetőségéről.

105. cikk

Nem lehet e szerződés rendelkezéseire hivatkozni a tagállamok valamelyike, egy személy vagy egy vállalkozás által 1958. január 1-je előtt, illetve a csatlakozó államok esetében a csatlakozásuk időpontját megelőzően harmadik állammal, nemzetközi szervezettel vagy egy harmadik állam valamely állampolgárával megkötött megállapodások vagy szerződések végrehajtásának megakadályozása érdekében, amennyiben e megállapodásokról, illetve szerződésekről a Bizottságot legkésőbb az említett időpontok után harminc nappal tájékoztatták.

Az 1958. március 25. és 1958. január 1. közötti, illetve a csatlakozó államok esetében a csatlakozási okmány aláírása és a csatlakozásuk közötti időszakban valamely személy vagy vállalkozás által harmadik állammal, nemzetközi szervezettel vagy egy harmadik állam állampolgárával megkötött megállapodásokra vagy szerződésekre azonban nem lehet e szerződéssel szemben hivatkozni, ha az Európai Unió Bíróságának a Bizottság kérelmére adott véleménye szerint a felek valamelyikének részéről a megállapodás, illetve szerződés megkötésének egyik döntő indoka az volt, hogy e szerződés rendelkezéseit kijátsszák.

106. cikk

Azok a tagállamok, amelyek 1958. január 1-je előtt, illetve a csatlakozó államok esetében a csatlakozásuk időpontja előtt kötöttek megállapodást az atomenergia területén való együttműködésről valamely harmadik állammal, kötelesek a Bizottsággal közösen tárgyalásokat folytatni ezzel a harmadik állammal annak érdekében, hogy az ilyen megállapodásból eredő jogokat és kötelezettségeket a lehetőségekhez mérten a Közösség vegye át.

A tárgyalások eredményeként létrejövő minden új megállapodáshoz szükség van a fent említett megállapodásokat aláíró tagállam vagy tagállamok hozzájárulására és a Tanács minősített többséggel megadott jóváhagyására.

III. CÍM

INTÉZMÉNYI ÉS PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

1. FEJEZET

Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés egyes rendelkezéseinek alkalmazása

106a. cikk

(1) Az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkét, 13–19. cikkét, 48. cikkének (2) és (5) bekezdését, továbbá a 49. és 50. cikkét, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 15. cikkét, 223–236. cikkét, 237–244. cikkét, 245. cikkét, 246–270. cikkét, 272., 273. és 274. cikkét, 277–281. cikkét, 285–304. cikkét, 310–320. cikkét, 322–325. cikkét, továbbá 336., 342. és 344. cikkét, csakúgy, mint az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyvet alkalmazni kell e szerződésre.

(2) E szerződés alkalmazásában az (1) bekezdésben említett rendelkezésekben, valamint az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez, a Szerződésekhez, illetve az e szerződéshez csatolt jegyzőkönyvekben az Unióra, az Európai Unióról szóló szerződésre, az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, illetve a Szerződésekre történő hivatkozásokat értelemszerűen az Európai Atomenergia-közösségre, illetve az e szerződésre történő hivatkozásokként kell érteni.

(3) Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés rendelkezései nem térhetnek el e szerződés rendelkezéseitől.

2. FEJEZET

A Közösség intézményei

1. szakasz

Az Európai Parlament

107-114. cikk

(Hatályát veszette)

2. szakasz

A Tanács

115-123. cikk

(Hatályát veszette)

3. szakasz

A Bizottság

124-133. cikk

(Hatályát veszette)

134. cikk

(1) A Bizottság mellett létrejön a Tudományos és Műszaki Bizottság, amely tanácsadói jogkörrel rendelkezik.

Az e szerződésben meghatározott esetekben konzultálni kell a bizottsággal. A Bizottság minden olyan esetben konzultálhat a bizottsággal, amikor azt indokoltnak tartja.

(2) A bizottság negyvenkét tagból áll, akiket a Bizottsággal folytatott konzultációt követően a Tanács nevez ki.

A bizottság tagjait személyükben nevezik ki öt évre. Megbízatusuk megújítható. A bizottság tagjai nem utasíthatók.

A Tudományos és Műszaki Bizottság tagjai közül évente megválasztja elnökét és tisztségviselőit.

135. cikk

Feladatai ellátása érdekében a Bizottság bármikor konzultációt folytathat, és tanácsadó bizottságokat hozhat létre.

4. szakasz

Az Európai Unió Bírósága

136-143. cikk

(Hatályát veszette)

144. cikk

Az Európai Unió Bírósága teljes mérlegelési joggal rendelkezik:

- a) a 12. cikk alapján indított keresetek esetén a licenciák vagy allicenciák megadására vonatkozóan a Bizottság által rögzített feltételek;
- b) a személyek vagy vállalkozások részéről a Bizottság által a 83. cikk alapján rájuk kiszabott szankciók ellen indított keresetek tekintetében.

145. cikk

Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy valamely személy vagy vállalkozás e szerződést oly módon sértette meg, hogy arra a 83. cikk rendelkezései nem alkalmazhatók, felhívja az adott személy vagy vállalkozás fölött joghatósággal bíró tagállamot arra, hogy a nemzeti jogának megfelelően gondoskodjon a jogsértéssel szemben szankció alkalmazásáról.

Ha az érintett tagállam a Bizottság által előírt határidőn belül nem tesz eleget ennek a kérésnek, a Bizottság az Európai Unió Bíróságától kérheti az érintett személy, illetve az érintett vállalkozás által elkövetett jogsértés megállapítását.

146-156. cikk

(Hatályát veszette)

157. cikk

Ha e szerződés másként nem rendelkezik, az Európai Unió Bíróságához benyújtott kereseteknek nincs halasztó hatályuk. Az Európai Unió Bírósága azonban elrendelheti a megtámadott jogi aktus végrehajtásának felfüggesztését, ha a körülmények alapján azt szükségesnek tartja.

158-160. cikk

(Hatályát veszette)

5. szakasz

A Számvevőszék

160A-160C. cikk

(Hatályát veszette)

3. FEJEZET

Több intézményre vonatkozó közös rendelkezések

161-163. cikk

(Hatályát veszette)

164. cikk

A végrehajtásra annak az államnak a hatályos polgári eljárási szabályai vonatkoznak, amelynek területén a végrehajtásra sor kerül. A határozatot végrehajtási záradékkal az a nemzeti hatóság látja el — az okirat valódiságának vizsgálatán kívül minden más ellenőrzést mellőzve —, amelyet az egyes tagállamok kormányai erre a célra kijelölnek, és amelyről a Bizottságot, az Európai Unió Bíróságát, valamint a 18. cikk szerint létrehozott Választottbírósági Bizottságot tájékoztatják.

Ha ezeknek az alaki követelményeknek az érintett fél kérelmére eleget tettek, a fél a nemzeti jognak megfelelően közvetlenül az illetékes hatóságtól kérheti a végrehajtást.

A végrehajtást csak az Európai Unió Bíróságának határozata alapján lehet felfüggeszteni. A végrehajtási eljárás szabálytalanságára vonatkozó panaszok tekintetében azonban a nemzeti igazságszolgáltatási szervek rendelkeznek hatáskörrel.

4. FEJEZET

A Gazdasági és Szociális Bizottság

165-170. cikk

(Hatályát veszette)

IV CÍM

KÜLÖNÖS PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

171. cikk

(1) A Közösség valamennyi bevételi és kiadási tételét — kivéve az Ügynökségre vagy a közös vállalkozásokra vonatkozó tételeket — elő kell irányozni az egyes pénzügyi évekre vonatkozóan, és ezeket a bevételeket és kiadásokat fel kell tüntetni működési költségvetésben, vagy a kutatási és beruházási költségvetésben.

Az egyes költségvetések bevételeinek és kiadásainak egyensúlyban kell lenniük.

(2) Az üzleti elvek szerint működő Ügynökség bevételeinek és kiadásainak egy külön előírányzatban kell szerepelniük a költségvetésben.

E bevételek és kiadások tervezésének, teljesítésének és ellenőrzésének módjait az Ügynökség alapszabályának figyelembevételével az Európai Unió működéséről szóló szerződés 322. cikke szerint megállapított költségvetési rendeletben kell megállapítani.

(3) Az előírányzott bevételeket és kiadásokat a közös vállalkozások működési számláival és mérlegeivel együtt, összhangban e vállalkozások alapszabályával, minden pénzügyi évre vonatkozóan be kell nyújtani a Tanácsnak, a Bizottságnak és az Európai Parlamentnek.

172. cikk

(1) *(hatályát veszette)*

(2) *(hatályát veszette)*

(3) *(hatályát veszette)*

(4) A kutatások vagy beruházások finanszírozására szánt kölcsönöket a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 314. cikkében meghatározottak szerint megállapított feltételekkel lehet felvenni.

A Közösség valamely tagállam tőkepiacáról csak a belföldi kibocsátásokra vonatkozó jogi rendelkezéseknek megfelelően, illetve ilyen rendelkezések hiányában csak azt követően vehet fel kölcsönt, hogy a Bizottság és az érintett tagállam tárgyalta egymással, és megállapodtak a tervezett kölcsönről.

Az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai csak akkor tagadhatják meg hozzájárulásukat, ha az adott állam tőkepiacán komoly zavaroktól lehet tartani.

173. és 173A. cikk

(Hatályát veszette)

174. cikk

(1) A működési költségvetésben feltüntetett kiadások különösen a következőket tartalmazzák:

- a) igazgatási költségek
- b) a biztosítéki ellenőrzésre és egészségvédelemre fordított kiadások.

(2) A kutatási és beruházási költségvetésben feltüntetett kiadások különösen a következőket tartalmazzák:

- a) a közösségi kutatási program végrehajtására fordított költségek,
- b) az Ügynökség tőkéjéhez és beruházási kiadásaihoz való hozzájárulások,
- c) a képzési intézmények felszerelésére fordított kiadások,
- d) a közös vállalkozásokban és meghatározott közös tevékenységekben való részvételhez kapcsolódó kiadások.

175. cikk

(Hatályát veszette)

176. cikk

(1) A kiadásokat érintő és e szerződés szerint a Tanács egyhangú jóváhagyását igénylő programokból, illetve határozatokból adódó korlátokra is figyelemmel, a kutatási és beruházási kiadások a következőket foglalják magukban:

- a) kötelezettségvállalási előirányzatok olyan részkiadások fedezésére, amelyek egy elkülönített egységet képeznek és összefüggő egészet alkotnak;
- b) olyan kifizetési előirányzatok, amelyek az a) pont szerint vállalt kötelezettségek fedezésére évente fordítható kiadások felső határát jelentik.

(2) A kötelezettségek és kifizetések esedékességének ütemezését mellékelni kell a Bizottság által javasolt megfelelő költségvetési tervezethez.

(3) A kutatási és beruházási előirányzatokat különböző alcímek alá kell sorolni, ezeken belül a kiadásokat természetük és rendeltetésük szerint csoportosítva, illetve szükség esetén az Európai Unió működéséről szóló szerződés 322. cikke értelmében elfogadott rendeletnek megfelelően tovább részletezve.

(4) Ha a Tanács eltérően nem határoz, a fel nem használt kifizetési előirányzatokat a Bizottság határozata alapján a következő pénzügyi évre kell átvinni.

177-181. cikk

(Hatályát veszette)

182. cikk

(1) A Bizottság az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai értesítésének kötelezettsége mellett átválthatja a tagállamok egyikének pénznemére egy másik tagállam pénznemében lévő eszközeit olyan mértékben, amilyen mértékben ez az e szerződésben foglalt célokra történő felhasználásukhoz szükséges. A Bizottság lehetőség szerint elkerüli az ilyen átváltások alkalmazását, ha rendelkezik a szükséges pénznemben lévő készpénzzel vagy likvid eszközökkel.

(2) A Bizottság az egyes tagállamokkal az érintett állam által kijelölt hatóság útján érintkezik. Pénzügyi műveletek végrehajtása során a Bizottság az adott tagállam jegybankját vagy az adott tagállam által felhatalmazott valamely más pénzügyi szervezetet veszi igénybe.

(3) A Közösség által harmadik országok pénznemében teljesítendő kifizetések tekintetében a Bizottság a költségvetés végleges elfogadását megelőzően egy előrejelzésül szolgáló programot nyújt be a Tanácsnak a különböző pénznemekben várható bevételekről és kiadásokról.

Ezt a programot a Tanácsnak minősített többséggel jóvá kell hagynia. A program a pénzügyi év folyamán ugyanennek az eljárásnak megfelelően módosítható.

(4) A harmadik országoknak a (3) bekezdésben előírt programhoz szükséges valutáját a tagállamok bocsátják a Bizottság rendelkezésére a 172. cikkben megállapított hozzájárulási kulcsoknak megfelelően. A Bizottság által harmadik országok pénznemeiben beszedett összegeket ugyanezen kulcsok szerint a tagállamokra kell átruházni.

(5) A Bizottság szabadon rendelkezhet azokkal a harmadik országok pénznemében lévő összegekkel, amelyek az ezen országokban felvett kölcsönökből származnak.

(6) A Tanács a Bizottság javaslata alapján egyhangúlag úgy határozhat, hogy az előző bekezdésekben előírt devizaforgalmi szabályokat teljesen vagy részben az Ügynökségre és a közös vállalkozásokra is alkalmazni kell, és adott esetben e szabályokat azok működési követelményeihez igazíthatja.

183. és 183A. cikk

(Hatályát veszette)

V. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK**184. cikk**

A Közösség jogi személy.

185. cikk

A Közösség valamennyi tagállamban az adott tagállam jogában a jogi személyeknek biztosított legteljesebb jogképességgel rendelkezik; így különösen ingó és ingatlan vagyont szerezhethet és idegeníthet el, továbbá bíróság előtt eljárhat. E célból a Közösséget a Bizottság képviseli.

186. cikk

(Hatályát veszette)

187. cikk

A Tanács által e szerződés rendelkezéseinek megfelelően megállapított kereteken belül és feltételek szerint a Bizottság a rábízott feladatok teljesítéséhez szükséges bármilyen információt megszerezhet és bármilyen ellenőrzést lefolytathat.

188. cikk

A Közösség szerződéses felelősségét az adott szerződésre alkalmazandó jog szabályozza.

Szerződésen kívüli felelősség esetén a Közösség a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően megtéríti az intézményei vagy alkalmazottai által feladataik teljesítése során okozott károkat.

A Közösség alkalmazottainak a Közösséggel szembeni személyes felelősségét a személyzeti szabályzatukban vagy a rájuk vonatkozó alkalmazási feltételekben megállapított rendelkezések szabályozzák.

189. cikk

A Közösség intézményeinek székhelyét a tagállamok kormányai közös megegyezéssel határozzák meg.

190. cikk

(Hatályát veszette)

191. cikk

A Közösséget a tagállamok területén megilletik a feladatai ellátásához szükséges kiváltságok és mentességek az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyvben megállapított feltételek szerint.

192. cikk

A tagállamok az e szerződésből, illetve a Közösség intézményeinek intézkedéseiből eredő kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében megteszik a megfelelő általános vagy különös intézkedéseket. A tagállamok elősegítik a Közösség feladatainak teljesítését.

A tagállamok tartózkodnak minden olyan intézkedéstől, amely veszélyeztetheti e szerződés célkitűzéseinek megvalósítását.

193. cikk

A tagállamok vállalják, hogy az e szerződés értelmezésére vagy alkalmazására vonatkozó vitákat kizárólag az e szerződésben előírt eljárások útján rendezik.

194. cikk

(1) A Közösség intézményeinek tagjai, a bizottságok tagjai, a Közösség tisztviselői és egyéb alkalmazottai, valamint minden más személy, aki a Közösség intézményeivel vagy létesítményeivel vagy a közös vállalkozásokkal fennálló közérdekű vagy magántermészetű kapcsolatán keresztül olyan tényekről, információkról, ismeretekről, dokumentumokról vagy tárgyakról szerez tudomást vagy azok a tudomására jutnak, amelyek a Közösség valamely tagállama vagy intézménye által megállapított rendelkezések szerint titokvédelmi szabályok alá tartoznak, kötelesek ezeket hivatali tevékenységük befejezése vagy e kapcsolatok megszűnése után is minden jogosulatlan személlyel, valamint a nyilvánossággal szemben titokban tartani.

E kötelezettség bármely megszegését valamennyi tagállam a titokvédelmi szabályait sértő olyan cselekedetként kezeli, amelyre mind az alkalmazandó anyagi jog, mind a joghatóság tekintetében az állam biztonsága elleni cselekményekre vagy a hivatali titok megsértésére vonatkozó jogszabályait kell alkalmazni. Az ilyen tagállam bármely érintett tagállam vagy a Bizottság indítványára büntetőeljárást indít az ilyen vétség valamennyi, joghatósága alá tartozó elkövetőjével szemben.

(2) Valamennyi tagállam közli a Bizottsággal az e szerződés alkalmazási körébe tartozó információk, ismeretek, dokumentumok vagy tárgyak besorolására és titkosságára vonatkozóan a területén alkalmazandó rendelkezéseket.

A Bizottság gondoskodik arról, hogy ezeket a rendelkezéseket közöljék a többi tagállammal.

A tagállamok megtesznek minden megfelelő intézkedést egy, a lehető legteljesebb mértékig egységes és átfogó titokvédelmi rendszer fokozatos bevezetésére. E célból a Bizottság az érintett tagállamokkal folytatott konzultációt követően ajánlásokat tehet.

(3) A Közösség intézményeinek, azok létesítményeinek és a közös vállalkozásoknak az azon a területen hatályos titokvédelmi szabályokat kell alkalmazniuk, ahol székhelyük található.

(4) A Közösség valamely intézménye vagy egy tagállam által az e szerződésben szabályozott területen tevékenykedő személy részére adott bármely olyan felhatalmazást, amely az e szerződés alkalmazási körébe tartozó, a titokvédelmi szabályok hatálya alá eső tényekhez, információkhoz, dokumentumokhoz vagy tárgyakhoz biztosít hozzáférést, a többi intézmény és a tagállamok kötelesek tiszteletben tartani.

(5) E cikk rendelkezései nem akadályozzák a tagállamok valamelyike és egy harmadik állam vagy egy nemzetközi szervezet közötti megállapodásból eredő különös rendelkezések alkalmazását.

195. cikk

E szerződés alkalmazása során a Közösség intézményei, az Ügynökség és a közös vállalkozások kötelesek tiszteletben tartani a közrendi vagy közegészségügyi okokból megállapított nemzeti előírásokban az ércetekhez, nyersanyagokhoz és különleges hasadóanyagokhoz történő hozzáférésre vonatkozóan meghatározott feltételeket.

196. cikk

E szerződés alkalmazásában, ha ez a szerződés másként nem rendelkezik:

- a) „személy”: minden olyan természetes személy, aki a tagállamok területén teljesen vagy részben az e szerződés vonatkozó fejezetében megjelölt területen tevékenykedik;
- b) „vállalkozás”: minden olyan vállalkozás vagy intézmény, amely a tagállamok területén teljes egészében vagy részben az e szerződés vonatkozó fejezetében meghatározott területen működik, függetlenül attól, hogy közjogi vagy magánjogi jogállással rendelkezik.

197. cikk

E szerződés az alkalmazásában:

1. „különleges hasadóanyagok”: plutónium-239; urán-233; 235-ös vagy 233-as uránizotóppal dúsított urán; minden olyan termék, amely a fent nevezett izotópok közül egyet vagy többet tartalmaz, valamint a Tanács által a Bizottság javaslata alapján minősített többséggel meghatározott egyéb hasadóanyagok; a nyersanyagok azonban semmilyen esetben nem tartozhatnak a „különleges hasadóanyagok” közé;
2. „urán-235 vagy urán-233 izotóppal dúsított urán”: olyan urán, amely 235-ös vagy 233-as uránizotópot tartalmaz, vagy mindkét izotópot tartalmazza olyan mennyiségben, hogy e két izotóp és a 238-as izotóp aránya meghaladja a természetes uránban lévő 235-ös és 238-as izotópok arányát;
3. „nyersanyagok”: olyan urán, amely a természetben előforduló izotópkeveréket tartalmaz; olyan urán, amelynek 235-ös uránizotóp-tartalma a normális érték alatt van; tórium; valamennyi fent nevezett anyag fémötvözet, kémiai vegyületek vagy koncentrátum formájában; minden más anyag, amely a fent nevezett anyagok közül egyet vagy többet a Tanács által a Bizottság javaslata alapján minősített többséggel meghatározott koncentrációban tartalmaz.
4. „érc”: minden olyan érc, amely átlagos koncentrációban olyan anyagot tartalmaz, amelyből megfelelő kémiai és fizikai eljárással a fent meghatározott nyersanyagok nyerhetők ki; a fent említett átlagos koncentrációt a Bizottság javaslata alapján a Tanács határozza meg minősített többséggel.

198. cikk

Ezt a szerződést, ha másként nem rendelkezik, a tagállamok európai területén, valamint a joghatóságuk alá tartozó Európán kívüli területeken kell alkalmazni.

E szerződést azokra az európai területekre is alkalmazni kell, amelyek külkapcsolataiért valamely tagállam a felelős.

E szerződés rendelkezéseit az Åland-szigetekre az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság csatlakozásának feltételeiről szóló okmányhoz csatolt 2. jegyzőkönyvben foglalt rendelkezéseknek megfelelően kell alkalmazni.

Az előző bekezdésektől eltérően:

- a) e szerződés nem alkalmazható a Feröer-szigetekre.

E szerződés nem alkalmazható Grönlandra;

- b) e szerződés nem alkalmazható Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának ciprusi felségterületeire;
- c) e szerződés nem alkalmazható azokra a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságával különleges kapcsolatban álló tengerentúli országokra és területekre, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés II. melléklete nem tartalmaz;
- d) e szerződés a Csatorna-szigetekre és a Man-szigetre csak annyiban alkalmazható, amennyiben erre szükség van az új tagállamoknak az Európai Gazdasági Közösséghez és az Európai Atomenergia-közösséghez történő csatlakozásáról szóló, 1972. január 22-én aláírt szerződés e szigetekre vonatkozó szabályainak alkalmazása érdekében.

(Az e) pontot törölték)

199. cikk

A Bizottság feladata az Egyesült Nemzetek szerveivel és szakosított intézményeivel, valamint a Kereskedelmi Világszervezet szerveivel való megfelelő kapcsolattartás.

A Bizottság továbbá megfelelő kapcsolatokat tart fenn minden nemzetközi szervezettel.

200. cikk

A Közösség az Európa Tanáccsal megfelelő együttműködési formákat alakít ki.

201. cikk

A Közösség a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezettel szoros együttműködést alakít ki, amelynek részletes szabályait közös megegyezéssel határozzák meg.

202. cikk

E szerződés rendelkezései nem zárják ki a Belgium és Luxemburg, valamint a Belgium, Luxemburg és Hollandia közötti regionális uniók fennállását és megvalósítását annyiban, amennyiben e regionális uniók célkitűzései e szerződés alkalmazásával nem valósulnak meg.

203. cikk

Ha a Közösség fellépése bizonyul szükségesnek ahhoz, hogy a Közösség valamely célkitűzése megvalósuljon, és e szerződés nem biztosítja a szükséges hatáskört, a Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangúlag meghozza a megfelelő rendelkezéseket.

*204. és 205. cikk**(Hatályát veszette)**206. cikk*

A Közösség egy vagy több állammal vagy nemzetközi szervezettel kölcsönös jogok és kötelezettségek, közös fellépés és különleges eljárások által jellemzett társulást létrehozó megállapodásokat köthet.

E megállapodásokat az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangú határozattal a Tanács köti meg.

Ha az ilyen megállapodások e szerződés módosítását teszik szükségessé, a módosításokat először az Európai Unióról szóló szerződés 48. cikkének (2)–(5) bekezdésében megállapított eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

207. cikk

A tagállamok közös megegyezésével ehhez a szerződéshez csatolt jegyzőkönyvek e szerződés szerves részét képezik.

208. cikk

Ez a szerződés határozatlan időre jön létre.

VI. CÍM

A KEZDETI IDŐSZAKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK*(Hatályát veszette)**209-223. cikk**(Hatályát veszette)***ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK***224. cikk*

Ezt a szerződést a Magas Szerződő Felek alkotmányos követelményeiknek megfelelően megerősítik. A megerősítő okiratokat az Olasz Köztársaság Kormányánál helyezik letétbe.

Ez a szerződés az utolsó megerősítő okirat letétbe helyezését követő hónap első napján lép hatályba. Ha azonban ez a letétbe helyezés a következő hónap kezdetét megelőző tizenöt napon belül történik, a szerződés e letétbe helyezés napját követő második hónap első napján lép hatályba.

225. cikk

Ezt a szerződést, amely egyetlen eredeti példányban francia, holland, német és olasz nyelven készült, és amelynek az e nyelveken készült szövegeinek mindegyike egyaránt hiteles, az Olasz Köztársaság Kormányának irattárában helyezik letétbe, amely minden további aláíró állam kormányának eljuttat egy-egy hitelesített másolatot.

A csatlakozási szerződések értelmében e szerződés angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, görög, horvát, ír, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén nyelvű változata szintén hiteles.

FENTIEK HITELÉÜL az alulírott meghatalmazottak aláírták ezt a szerződést.

Kelt Rómában, az ezerkilencszázötvenhetedik év március havának huszonötödik napján.

(a meghatalmazottak felsorolása nem kerül kiadásra)

MELLÉKLETEK

I. MELLÉKLET

AZ E SZERZŐDÉS 4. CIKKÉBEN EMLÍTETT, ATOMENERGIÁVAL KAPCSOLATOS KUTATÁSI TERÜLETEK

I. Nyersanyagok

1. Eljárások az alapanyagok (urán, tórium és az atomenergia területén különös jelentőséggel bíró más termékek) lelőhelyeinek kutatására és kitermelésére.
2. Eljárások ezen anyagok dúsítására és technikai tisztaságú vegyületekké való átalakítására.
3. Eljárások ezen technikai tisztaságú vegyületek nukleáris minőségű vegyületekké és fémekké való átalakítására.
4. E vegyületek és fémek — továbbá a tiszta vagy e vegyületekkel vagy fémekkel kötött plutónium, urán-235 vagy urán-233 — fűtőelemmé történő átalakítása és feldolgozása vegyipari, kerámiaiipari vagy kohászati eljárással.
5. Eljárások az ilyen fűtőelemek külső korróziós vagy eróziós tényezők elleni védelmére.
6. Eljárások az atomenergia területén előforduló egyéb különleges anyagok előállítására, finomítására, feldolgozására és tárolására, így különösen az alábbiakra vonatkozóan:
 - a) moderátorok, mint a nehézvíz, a nukleáris minőségű grafit, berillium és berillium-oxid,
 - b) szerkezeti anyagok, mint a (hafniummentes) cirkónium, nióbbium, lantán, titán, berillium és oxidjaik, szénvegyületek és az atomenergia területén felhasználható más vegyületek,
 - c) hűtőközegek, mint a hélium, szerves folyadékok, nátrium, nátrium–kálium ötvözetek, bizmut, ólom–bizmut ötvözetek.
7. Izotópszétválasztási eljárások
 - a) uránból,
 - b) az atomenergia előállítására használható mérhető mennyiségű anyagokból, mint a lítium-6 és lítium-7, nitrogén-15, bór-10,
 - c) kis mennyiségekben kutatásra felhasználható izotópokból.

II. Alkalmazott fizika az atomenergetika területén

1. Alkalmazott elméleti fizika

- a) alacsony energiájú magreakciók, különösképpen neutronok által előidézett reakciók,
- b) hasadás,
- c) ionizáló sugárzás és protonok kölcsönhatásai az anyaggal,
- d) szilárdtestelmélet,
- e) a fúzió vizsgálata az ionizált plazma elektromágneses erők hatása alatti viselkedése és rendkívül magas hőmérsékletek termodinamikája tekintetében.

2. Alkalmazott kísérleti fizika

- a) az 1. pontban meghatározottakkal megegyező szakterületek,
- b) az atomenergia szempontjából jelentőséggel bíró transzurán elemek tulajdonságainak vizsgálata.

3. Reaktorfizikai számítások

- a) elméleti makroszkopikus neutronfizika,
- b) kísérleti neutronfizikai mérések: exponenciális és kritikussági kísérletek,
- c) termodinamikai és szilárdságtani számítások,
- d) megfelelő kísérleti mérések,
- e) reaktorkinetika, reaktorszabályozási problémák és a megfelelő kísérletek,
- f) sugárvédelmi számítások és a megfelelő kísérletek.

III. A reaktorok fizikai kémiája

1. A különböző anyagokban a műszaki tulajdonságok átalakulásának, valamint fizikai és kémiai szerkezetváltozásainak vizsgálata a reaktorokban, a következő tényezők hatására:

- a) hő,
- b) a különböző közegek természete, amelyekkel érintkeznek,
- c) mechanikai tényezők.

2. A besugárzás által előidézett degradáció és más jelenségek vizsgálata az alábbiakon:

- a) fűtőelemek,
- b) szerkezeti anyagok és a hűtőközegek,
- c) moderátorok.

3. Az analitikai kémia és analitikai fizikai kémia alkalmazása a reaktor alkotórészeire.

4. A homogén reaktorok fizikai kémiája: sugárkémia, korrózió.

IV. **A radioaktív anyagok feldolgozása**

1. Plutónium és urán-233 kiégett üzemanyagokból történő kivonásának és urán vagy tórium esetleges visszanyerésének eljárásai.

2. A plutónium kémiája és metallurgiája.

3. Más transzurán elemek előállítási eljárásai és kémiája.

4. Hasznosítható radioizotópok előállítási eljárása és kémiája:

- a) hasadási termékek,
- b) besugárzással nyert radioizotópok.

5. Nem hasznosítható radioaktív hulladékok tömörítése és tárolása.

V. **Radioaktív elemek felhasználása**

Radioaktív elemek felhasználása aktív elemként vagy nyomjelző izotópként a következő területeken:

- a) az ipar és a tudomány,
- b) a gyógyászat és a biológia,
- c) a mezőgazdaság.

VI. **A sugárzás élőlényekre való káros hatásainak vizsgálata**

1. Vizsgálatok a káros sugárzások érzékelésére és mérésére.

2. Megfelelő megelőző és védőintézkedések, valamint az idevágó biztonsági előírások vizsgálata.

3. A sugárhatások gyógyítására irányuló vizsgálatok.

VII. Felszerelések

A nem csak a reaktorokhoz, hanem valamennyi fentebb említett kutatáshoz szükséges kutató és ipari létesítmények különleges felszereléseinek előállítására és tökéletesítésére irányuló vizsgálatok. Példaként említhetők az alábbiak:

1. A mechanikus felszerelések alábbi típusai:

- a) szivattyúk különleges folyadékok számára,
- b) hőcserélők,
- c) magfizikai kutatáshoz szükséges műszerek (mint pl. neutronsebesség-szelektorok),
- d) távműködtetésű berendezések;

2. Az elektromos felszerelések alábbi típusai:

- a) sugárzások észlelésére és mérésére szolgáló készülékek, különösen a következő célokra:
 - ércek feltárása,
 - tudományos és műszaki kutatás,
 - reaktorszabályozás,
 - egészségvédelem,
- b) reaktorszabályozó berendezések,
- c) kisenergiás részecskegyorsítók (10 MeV-ig).

VIII. Az energiatermelés gazdasági szempontjai

1. A különböző reaktortípusok elméleti és kísérleti összehasonlító vizsgálata.
 2. Az üzemanyagciklusok műszaki és gazdasági vizsgálata.
-

II. MELLÉKLET

AZ E SZERZŐDÉS 41. CIKKÉBEN EMLÍTETT IPARI TEVÉKENYSÉGEK

1. Urán- és tóriumércek kinyerése.
 2. Az ilyen ércek dúsítása.
 3. Urán- és tóriumkoncentrátumok kémiai feldolgozása és finomítása.
 4. Nukleáris üzemanyagok előkészítése bármely formában.
 5. Nukleáris fűtőelemek előállítása.
 6. Urán-hexafluorid előállítása.
 7. Dúsított urán előállítása.
 8. Kiegészítő üzemanyag feldolgozása a benne található elemek némelyikének vagy mindegyikének kiválasztására vonatkozóan.
 9. Reaktormoderátorok előállítása.
 10. Hafniummentes cirkónium vagy annak vegyületeinek előállítása.
 11. Bármilyen típusú, bármilyen célra alkalmas atomreaktorok.
 12. A radioaktív hulladék ipari feldolgozására szolgáló létesítmények, amelyeket e listán meghatározott egy vagy több létesítménnyel kapcsolatban hoztak létre.
 13. A 3–10. pontban szereplő tevékenységek bármelyikében részt vevő üzemek építésének előkészítését szolgáló félipari létesítmények.
-

III. MELLÉKLET

AZ E SZERZŐDÉS 48. CIKKE ALAPJÁN A KÖZÖS VÁLLALKOZÁSOKNAK JUTTATHATÓ KEDVEZMÉNYEK

1. a) Annak elismerése, hogy a közös vállalkozások létrehozásához szükséges ingatlanvagyon megszerzése tekintetében rájuk a nemzeti jogszabályok szerinti közérdekű státust kell alkalmazni.
 - b) A közérdek alapján a nemzeti kisajátítási eljárások alkalmazása az ingatlanszerzés foganatosítása érdekében, ha tárgyalásos úton nem jön létre megegyezés.
 2. A licencia megadásához fűződő jog választottbírószági eljárás útján, vagy a 17–23. cikkben előírt kötelező hatáskörök alapján.
 3. Mentesség a közös vállalkozások alapításakor és a szolgáltatott vagyoni hozzájárulásokra vonatkozóan alkalmazott mindennemű illeték és adó alól.
 4. Mentesség az ingatlanszerzési illetékek és adók, valamint az átíratási és a bejegyzési illetékek alól.
 5. Mentesség a közös vállalkozást, vagyonát, forrásait, illetve bevételeit érintő minden közvetlen adó alól.
 6. Mentesség minden vám- és azokkal azonos hatású díj, valamint minden gazdasági vagy fiskális természetű behozatali és kiviteli tilalom és korlátozás alól a következők tekintetében:
 - a) tudományos és műszaki felszerelések, kivéve az építőanyagokat és az ügyviteli célokat szolgáló felszereléseket,
 - b) a közös vállalkozásban feldolgozott, illetve feldolgozandó anyagok.
 7. A 182. cikk (6) bekezdésében előírt devizaforgalmi intézkedések.
 8. A közös vállalkozás alkalmazásában álló tagállami állampolgároknak, azok házastársának és eltartott családtagjainak mentessége a beutazási és tartózkodási korlátozások alól.
-

IV. MELLÉKLET

AZ ATOMENERGIA TERÜLETÉN A KÖZÖS PIACRÓL SZÓLÓ IX. FEJEZET RENDELKEZÉSEINEK HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ JAVAK ÉS TERMÉKEK LISTÁJA

A.¹ lista

Uránércsek, amelyek természetes urántartalma meghaladja az 5 tömegszázalékot.

Uránszurokérc, amelynek természetes urántartalma meghaladja az 5 tömegszázalékot.

Urán-oxid.

Természetes urán szerves vagy szervetlen vegyülete az urán-oxid és az urán-hexafluorid kivételével.

A természetes urán szerves vegyületei.

Természetes urán, nyers vagy feldolgozott.

Plutóniumtartalmú ötvözetek.

Urán-235 szerves vagy szervetlen vegyületeivel dúsított szerves vagy szervetlen uránvegyületek.

Az urán-233 szerves vagy szervetlen vegyületei.

Urán-233-mal dúsított tórium.

Szerves vagy szervetlen plutóniumvegyületek.

Plutóniummal dúsított urán.

Urán-235-tel dúsított urán.

Urán-235-tel dúsított uránt vagy urán-233-at tartalmazó ötvözetek.

Plutónium.

Urán-233.

Urán-hexafluorid.

Monacit.

Tóriumércsek, amelyek több mint 20 tömegszázalék tóriumot tartalmaznak.

Több mint 20 % tóriumtartalmú urán-torianit.

Tórium, nyers vagy feldolgozott.

Tórium-oxid.

Szervetlen tóriumvegyületek a tóriumoxid kivételével.

Szerves tóriumvegyületek.

A.² lista

Deutérium és vegyületei (a nehézvizet is beleértve), amelyeknél a deutériumatomok és hidrogénatomok számaránya meghaladja az 1:5 000-t.

Nehézparaffin, amelynél a deutériumatomok és a hidrogénatomok szám szerinti aránya meghaladja az 1:5 000-t.

Elegyek és oldatok, melyeknél a deutériumatomok és a normál hidrogénatomok számaránya meghaladja az 1:5 000-t.

Atomreaktorok.

Berendezés az uránizotópok szétválasztására gázdifúzióval vagy más eljárással.

Berendezések deutérium, vegyületei (beleértve a nehézvizet), származékai, valamint olyan deutériumtartalmú elegyek és oldatok előállításához, amelyeknél a deutériumatomok és a normál hidrogénatomok szám szerinti aránya meghaladja az 1:5 000-t:

- víz elektrolízisével működő készülékek;
- víz, folyékony hidrogén, stb. desztillálásával működő készülékek;
- a hőmérséklet-változás révén a kénhidrogén és víz közötti izotópcserével működő készülékek;
- más technikákkal működő készülékek.

Speciálisan a radioaktív anyagok kémiai feldolgozására tervezett készülékek:

- kiégett üzemanyag szétválasztását végző készülékek,
 - kémiai úton (oldószeres, kicsapatás, ioncsere stb. által)
 - fizikai úton (szakaszos desztilláció stb. által),
- hulladékfeldolgozó készülékek,
- az üzemanyagok újrafeldolgozását végző készülékek.

Speciálisan a nagyaktivitású radioaktív anyagok szállítására tervezett járművek:

- vasúti és teherkocsik és pórekocsik minden nyomtávra,
- tehergépkocsik
- motoros targoncák
- pótkocsik és félpótkocsik, valamint más, nem önjáró járművek.

Sugárzás elleni ólomvédelemmel ellátott tartályok a radioaktív anyagok szállításához és tárolásához.

Mesterséges radioaktív izotópok és azok szervesetlen vagy szerves vegyületei.

Különösen a nagyaktivitású radioaktív anyagok kezelésére tervezett távirányítású mechanikus manipulátorok:

- mechanikus kezelőberendezések, rögzítettek vagy mozgathatók, de kézzel nem működtethetők.

B. lista

(törölt bejegyzés)

Lítiumércek és koncentrátumok.

Nukleáris minőségű fémek:

- nyers berillium (glucínium);
- nyers bizmut;
- nyers nióbbium (kolumbbium);
- nyers cirkónium (hafniummentes);
- nyers lítium;
- nyers alumínium;
- nyers kalcium;
- nyers magnézium.

Bór-trifluorid.

Vízmentes fluorsav.

Klór-trifluorid.

Bróm-trifluorid.

Lítium-hidroxid.

Lítium-fluorid.

Lítium-klorid.

Lítium-hidrid.

Lítium-karbonát.

Nukleáris minőségű berillium-oxid.

Hőálló téglá nukleáris minőségű berillium-oxidból.

Más hőálló termékek nukleáris minőségű berillium-oxidból.

Mesterséges grafit tömb vagy rúd alakban, amelynek bórtartalma egy az egymillióhoz vagy kevesebb, és amelyben a teljes mikroszkopikus termikusneutron-abszorpció hatáskeresztmetszet 5 millibarn vagy kevesebb.

Mesterségesen szétválasztott stabil izotópok.

Elektromágneses ionszétválasztók, beleértve a tömegspektrográfokat és a tömegspektrométereket.

Reaktorszimulátorok (különleges fajtájú analóg számítógépek).

Távirányítású mechanikus manipulátorok:

— kézi használatra (azaz szerszámként kézzel irányítható).

Folyékonyfém-szivattyúk.

Nagyvákuum-szivattyúk.

Speciálisan atomerőművekbe tervezett hőcserélők.

Sugárzásérzékelő eszközök (és tartalékalkatrészeik) következő típusai, amelyeket speciálisan a nukleáris sugárzás, azaz az alfa- és béta-részecskék, gammasugarak, neutronok és protonok érzékelésére, illetve mérésére terveztek, vagy ilyen célra alakítottak át:

— Geiger-számlálócső és proporcionális számlálócső;

— Geiger-Müller-csővet vagy proporcionális számlálócsövet tartalmazó, észlelésre és mérésre szolgáló készülékek;

— ionizációs kamrák,

- ionizációs kamrákat tartalmazó készülékek,
- a sugárzás kimutatására és mérésére szolgáló készülékek az ércfeltáráshoz, a reaktorok, a levegő, a víz és a talaj ellenőrzéséhez,
- bórral, bór-trifluoriddal, hidrogénnel vagy hasadóanyaggal működő neutrondetektorok,
- bórral, bór-trifluoriddal, hidrogénnel vagy hasadóanyaggal működő neutrondetektort tartalmazó érzékelő- vagy mérőműszerek,
- beépített vagy szilárd fémburkolatú szcintillációs kristályok (szilárd szcintillátorok),
- folyékony, szilárd vagy gázállapotú szcintillátorokat tartalmazó detektor- vagy mérőműszerek,
- speciálisan nukleáris mérésekhez tervezett erősítők, beleértve a lineáris erősítőt, az előerősítőt, és megosztott erősítőt és az amplitúdóanalizátorokat,
- koincidenziakészülékek a sugárdetektorokkal való alkalmazáshoz,
- elektroszkópok és elektrométerek, beleértve a dozimétereket (de az oktatóműszerek, egyszerű fémlemezes elektroszkópok, a speciálisan az orvosi röntgenkészülékekkel való alkalmazáshoz tervezett doziméter, valamint az elektrosztatikus mérőműszerek kivételével),
- egy pikoampernél gyengébb áram mérésére alkalmas műszerek,
- több mint 10^5 átlagos erősítésű fotoelektronsokszorozó csövek egy legalább 10 mikroamper/lumen teljesítményű fotokatóddal, valamint a pozitív töltésű ionok által aktivált sokszorozók bármely más típusa,
- impulzusszámlálók és elektronikus integráló műszerek a sugárzás kimutatására,

Ciklotronok, „Van de Graaff” vagy „Cockroft és Walton” típusú elektrosztatikus generátorok, lineáris gyorsítók és más berendezések, amelyekkel egy magrészcseke több mint 1 MeV-ra gyorsítható fel.

Speciálisan a fent nevezett gépekhez és készülékekhez (ciklotronok stb.) tervezett mágnesek.

A tömegspektrométerekben és a tömegspektrográfokban alkalmazott gyorsítócsövek és fókuszáló csövek.

Erős elektronikus pozitívion-források részecskegyorsítókhoz, tömegspektrométerekhez és hasonló műszerekhez való használatra.

Sugárvédő síküveg:

- öntött vagy hengerelt síküveg (beleértve a drótüveget vagy bevonatos üveget is), négyzet vagy téglalap alakú táblákban, csiszolt vagy polírozott, de másként nem megmunkált;
- öntött vagy hengerelt síküveg (csiszolt vagy polírozott is) téglalaptól vagy négyzettől eltérő alakban, vagy hajlítva, illetve másképp megmunkálva (például átlósan vágott vagy metszett stb.).
- biztonsági üveg, formázva is, ütésálló vagy többrétegű ragasztott biztonsági üvegből.

Sugárzás vagy radioaktív szennyezés elleni légzáró védőruha:

- műanyagból;
- gumiból;
- impregnált vagy bevont szövetből:
 - férfiak számára;
 - nők számára.

Difenil (amikor valójában a $C_6H_5C_6H_5$ aromás szénhidrogénről van szó).

Terfenil.

V. MELLÉKLET

AZ E SZERZŐDÉS 215. CIKKE SZERINTI ELSŐ KUTATÁSI ÉS KÉPZÉSI PROGRAM

(Hatályát veszette)

JEGYZŐKÖNYVEK

A NEMZETI PARLAMENTEKNEK AZ EURÓPAI UNIÓBAN BETÖLTÖTT SZEREPÉRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

EMLÉKEZTETVE ARRA, hogy az az eljárás, ahogyan a nemzeti parlamentek az Európai Unió tevékenységei vonatkozásában kormányuk felett ellenőrzést gyakorolnak, az egyes tagállamok saját alkotmányos szervezetére és gyakorlatára tartozik,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy ösztönözzék a nemzeti parlamentek nagyobb mértékű részvételét az Európai Unió tevékenységében, és fokozzák lehetőségüket nézeteik kifejtésére az Európai Unió jogalkotási aktusainak tervezetére vonatkozóan, valamint azokban az ügyekben, amelyek különös érdeklődésükre tarthatnak számot,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak:

I. CÍM

A NEMZETI PARLAMENTEK TÁJÉKOZTATÁSA

1. cikk

A bizottsági konzultációs dokumentumokat (zöld könyveket és fehér könyveket, valamint közleményeket) a Bizottság azok közzététele időpontjában közvetlenül továbbítja a nemzeti parlamenteknek. A Bizottság – az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak való megküldéssel egyidejűleg – továbbítja a nemzeti parlamenteknek az éves jogalkotási programot, valamint minden egyéb, a jogalkotási tervezésre vagy a politikai stratégia kialakítására vonatkozó dokumentumot.

2. cikk

Az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak megküldött jogalkotási aktusok tervezetét továbbítani kell a nemzeti parlamenteknek is.

E jegyzőkönyv alkalmazásában „jogalkotási aktus tervezete” a Bizottság azon javaslata, a tagállamok egy csoportja vagy az Európai Parlament azon kezdeményezése, a Bíróság azon kérelme, az Európai Központi Bank azon ajánlása, illetve az Európai Beruházási Bank azon kérelme, amely jogalkotási aktus elfogadására irányul.

A Bizottságtól származó jogalkotási aktusok tervezetét – az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak való megküldéssel egyidejűleg – a Bizottság közvetlenül továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

Az Európai Parlamenttől származó jogalkotási aktusokra vonatkozó tervezetet az Európai Parlament közvetlenül továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

A tagállamok egy csoportjától, a Bíróságtól, az Európai Központi Banktól, illetve az Európai Beruházási Banktól származó jogalkotási aktusokra vonatkozó tervezetet a Tanács továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

3. cikk

A nemzeti parlamentek a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben megállapított eljárásnak megfelelően indokolt véleményt küldhetnek az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság elnökeinek arra vonatkozóan, hogy egy jogalkotási aktus tervezete összhangban van-e a szubszidiaritás elvével.

Amennyiben a jogalkotási aktus tervezete a tagállamok egy csoportjától származik, a Tanács elnöke a vonatkozó indokolt vélemény(ek)e)t továbbítja e tagállamok kormányainak.

Amennyiben a jogalkotási aktus tervezete a Bíróságtól, az Európai Központi Banktól, illetőleg az Európai Beruházási Banktól származik, a Tanács elnöke a vonatkozó indokolt vélemény(ek)e)t továbbítja az érintett intézménynek vagy szervnek.

4. cikk

A között az időpont között, amikor valamely jogalkotási aktus tervezetét az Unió hivatalos nyelvein a nemzeti parlamentek rendelkezésére bocsátják, és a között az időpont között, amikor azt elfogadás céljából, illetőleg egy álláspont jogalkotási eljárás keretében történő elfogadása céljából a Tanács ideiglenes napirendjére tűzik, egy nyolchetes időszaknak kell eltelnie. Sürgős esetben kivétel tehető; ebben az esetben az indokokat a Tanács jogi aktusában vagy álláspontjában meg kell jelölni. A kellően indokolt sürgős esetek kivételével e nyolchetes időszakban a jogalkotási aktus tervezetéről semmilyen megállapodás nem köthető. A kellően indokolt sürgős esetek kivételével a jogalkotási aktus tervezetének a Tanács ideiglenes napirendjére tűzése és az álláspont elfogadása között tíz napnak kell eltelnie.

5. cikk

A Tanács üléseinek napirendjét és eredményét – beleértve az azon ülésekről készült jegyzőkönyveket, amelyek során a Tanács jogalkotási aktusok tervezetéről tanácskozik – a tagállamok kormányai részére történő továbbítással egyidejűleg közvetlenül továbbítani kell a nemzeti parlamenteknek.

6. cikk

Amennyiben az Európai Tanács élni kíván az Európai Unióról szóló szerződés 48. cikke (7) bekezdésének első, illetve második albekezdésében foglaltakkal, a nemzeti parlamenteket legalább hat hónappal a határozat elfogadása előtt tájékoztatni kell az Európai Tanács kezdeményezéséről.

7. cikk

A Számvevőszék éves jelentését az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak való megküldéssel egyidejűleg tájékoztatásul megküldi a nemzeti parlamenteknek.

8. cikk

Amennyiben a nemzeti parlament nem egykamarás rendszerű, az 1–7. cikket a nemzeti parlamentet alkotó minden kamarára alkalmazni kell.

II. CÍM

PARLAMENTEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS

9. cikk

Az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek közösen meghatározzák az Európai Unión belül a parlamentek közötti hatékony és rendszeres együttműködés megszervezésének és előmozdításának módját.

10. cikk

Egy, az uniós ügyekre szakosodott parlamenti bizottságokból álló konferencia bármilyen olyan észrevételt megfogalmazhat, amelyet az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság figyelmére érdemesnek tart. A konferencia továbbá előmozdítja az információk és a bevált gyakorlatok cseréjét a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament között, beleértve azok különbizottságait is. Emellett a konferencia meghatározott kérdések, így különösen a közös kül- és biztonságpolitika, – beleértve a közös biztonság- és védelempolitikát – megvitatása céljából parlamentközi konferenciákat is szervezhet. A konferencia által megfogalmazott észrevételek a nemzeti parlamenteket nem kötelezik, és azok álláspontját nem befolyásolják.

JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGÁNAK ALAPOKMÁNYÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 281. cikkében előírtaknak megfelelően megállapítsák az Európai Unió Bíróságának alapokmányát,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak:

1. cikk

Az Európai Unió Bírósága a Szerződések, az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés (EAK-Szerződés) és ezen alapokmány rendelkezéseinek megfelelően alakul meg és működik.

I. CÍM

BÍRÁK ÉS FŐTANÁCSNOKOK

2. cikk

Hivatalba lépése előtt minden bíró a Bíróság nyilvános ülésén esküt tesz arra, hogy feladatait pártatlanul és lelkiismeretesen látja el, és megőrzi a Bíróság tanácskozásainak titkosságát.

3. cikk

A bírákat mentesség illeti meg mindenfajta bírósági eljárás alól. Hivatali idejük lejárta után továbbra is megilleti őket a mentelmi jog hivatali minőségükben végzett cselekményeik vonatkozásában, beleértve szóbeli vagy írásbeli megnyilatkozásaikat is.

A Bíróság a mentelmi jogot teljes ülésben eljárva felfüggesztheti. Amennyiben az ilyen döntés a Törvényszék, illetve egy különös hatáskörű törvényszék valamely tagjára vonatkozik, a Bíróság az érintett törvényszékkal folytatott konzultációt követően határoz.

Ha a bíró mentelmi jogát felfüggesztették, és ellene büntetőeljárást indítottak, az ügyet valamennyi tagállamban csak a legfelsőbb szintű nemzeti bíróságok tagjaival szemben eljárásra jogosult bíróság tárgyalhatja.

Az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv 11–14. és 17. cikkét alkalmazni kell az Európai Unió Bíróságának bíráira, főtanácsnokaira, hivatalvezetőjére, valamint segédelőadóira; ez a rendelkezés a bírák bírósági eljárások alóli mentességére vonatkozóan az előző bekezdésekben meghatározott rendelkezéseket nem érinti.

4. cikk

A bírák semmilyen politikai vagy közigazgatási hivatalt nem tölthetnek be.

A bírák semmilyen egyéb — akár kereső, akár ingyenesen végzett — foglalkozást nem folytathatnak, kivéve, ha ez alól a Tanács egyszerű többséggel kivételesen mentesítést ad.

Hivatalba lépésükkor a bírák ünnepélyesen kötelezettséget vállalnak arra, hogy hivatali idejük alatt és annak lejárta után is tiszteletben tartják a hivatalukból eredő kötelezettségeiket, így különösen azt, hogy megbízatásuk megszűnését követően feddhetetlenül és tartózkodóan járnak el egyes kinevezések vagy előnyök elfogadásával kapcsolatban.

Az e tekintetben felmerülő bármilyen kétség esetén a Bíróság dönt. Amennyiben az ilyen döntés a Törvényszék, illetve egy különös hatáskörű törvényszék valamely tagjára vonatkozik, a Bíróság az érintett törvényszékkal folytatott konzultációt követően határoz.

5. cikk

A bírói megbízatás — a megbízatás lejártától vagy az elhalálozástól eltekintve — lemondással szűnik meg.

Lemondás esetén a bíró lemondólevelét a Bíróság elnökéhez kell címezni azzal, hogy azt továbbítsa a Tanács elnökének. Ez utóbbi értesítéssel a tisztség megüresedik.

A 6. cikk alkalmazásának eseteit kivéve, a bíró a hivatalát utódja hivatalba lépéséig tölti be.

6. cikk

A bírót csak akkor lehet hivatalából elmozdítani, illetve nyugdíjjogosultságától vagy az ezt helyettesítő egyéb juttatáshoz való jogosultságától megfosztani, ha a Bíróság bíráinak és főtanácsnokainak egyhangú megítélése szerint már nem felel meg a megkívánt feltételeknek, vagy nem tesz eleget a hivatalából eredő kötelezettségeknek. Az ilyen határozatok meghozatalában az érintett bíró nem vehet részt. Amennyiben az érintett személy a Törvényszék, illetve egy különös hatáskörű törvényszék tagja, a Bíróság az érintett törvényszékkal folytatott konzultációt követően határoz.

A Bíróság hivatalvezetője a Bíróság határozatát közli az Európai Parlament és a Bizottság elnökével, és arról értesíti a Tanács elnökét.

A bírót hivatalából elmozdító határozat esetében a tisztség ez utóbbi értesítéssel üresedik meg.

7. cikk

Azt a bírót, aki a Bíróság olyan tagjának a helyére lép, akinek hivatali ideje még nem járt le, elődjének fennmaradó hivatali idejére kell kinevezni.

8. cikk

A 2–7. cikk rendelkezéseit a főtanácsnokokra is alkalmazni kell.

II. CÍM

A BÍRÓSÁG SZERVEZETE

9. cikk

A bírói kar részleges megújítása, amelyre háromévente kerül sor, a bírák felét érinti. Amennyiben a bírák száma páratlan, a bírói kar megújítása felváltva a bírák számának feléhez legközelebb eső nagyobb számú, illetve a bírák számának feléhez legközelebb eső kisebb számú bírót érinti.

Az első bekezdés alkalmazandó a főtanácsnoki kar részleges megújításakor is, amelyre háromévente kerül sor.

9a. cikk

A Bíróság elnökét és elnökhelyettesét a bírák maguk közül választják meg hároméves időtartamra. Az elnök és az elnökhelyettes újraválasztható.

Az elnökhelyettes az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint segíti az elnököt. Az elnököt, annak akadályoztatása esetén, illetve ha az elnöki tisztség betöltetlen, az elnökhelyettes helyettesíti.

10. cikk

A hivatalvezető a Bíróság előtt esküt tesz arra, hogy feladatait pártatlanul és lelkiismeretesen látja el, és megőrzi a Bíróság tanácskozásainak titkosságát.

11. cikk

A Bíróság a hivatalvezető akadályoztatása esetére gondoskodik annak helyettesítéséről.

12. cikk

A Bíróság működésének biztosítása érdekében a Bíróság mellett tisztviselők és egyéb alkalmazottak dolgoznak. Ezek a személyek az elnök felügyelete alatt a hivatalvezetőnek tartoznak felelősséggel.

13. cikk

A Bíróság kérésére az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében segédelőadók kinevezéséről rendelkezhet, és megállapíthatja a tevékenységükre irányadó szabályokat. A segédelőadók az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint megbízhatók a Bíróság előtt folyamatban lévő ügyek előkészítésében való részvétellel és az előadó bíróval való együttműködéssel.

A segédelőadókat olyan személyek közül választják, akiknek függetlenségéhez nem férhet kétség, és akik rendelkeznek a szükséges jogi képesítésekkel; a segédelőadókat a Tanács egyszerű többséggel nevezi ki. A segédelőadók a Bíróság előtt esküt tesznek arra, hogy feladataikat pártatlanul és lelkiismeretesen látják el, és megőrzik a Bíróság tanácskozásainak titkosságát.

14. cikk

A bírácoknak, a főtanácsnokoknak és a hivatalvezetőnek a Bíróság székhelyén kell lakniuk.

15. cikk

A Bíróság folyamatosan működik. A törvénykezési szünet időtartamát, feladatainak kellő figyelembevételével, a Bíróság határozza meg.

16. cikk

A Bíróság három, illetve öt bíróból álló tanácsokat hoz létre. A tanácsok elnökét a bírácok közül választják meg. Az öt bíróból álló tanácsok elnökeit három évre választják. Az elnök egy alkalommal újraválasztható.

A nagytanács tizenöt bíróból áll. Az elnöki tisztet a Bíróság elnöke tölti be. A Bíróság elnökhelyettese és az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint az öt bíróból álló tanácsok elnökei közül három elnök és más bírác szintén tagjai a nagytanácsnak.

A Bíróság nagytanácsa akkor jár el, ha az eljárásban félként részt vevő tagállam vagy uniós intézmény azt kéri.

A Bíróság teljes ülésben jár el az Európai Unió működéséről szóló szerződés 228. cikkének (2) bekezdése, 245. cikkének (2) bekezdése, 247. cikke vagy 286. cikkének (6) bekezdése alapján elé terjesztett ügyekben.

Ezen túlmenően, ha Bíróság úgy ítéli meg, hogy az előtte folyó ügy kivételes jelentőséggel bír, a főtanácsnok meghallgatását követően úgy határozhat, hogy az ügyet a teljes ülés elé utalja.

17. cikk

A Bíróság határozatai csak akkor érvényesek, ha a tanácskozásokon a bírák páratlan számban vesznek részt.

A három vagy öt bíróból álló tanácsok határozatai csak akkor érvényesek, ha azok meghozatalában három bíró részt vett.

A nagytanács határozatai csak akkor érvényesek, ha tizenegy tag jelen van.

A teljes ülés határozatai csak akkor érvényesek, ha tizenhét tag jelen van.

Egy tanács valamely bírójának akadályoztatása esetén az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint egy másik tanács bírója kérhető fel a tanácsban való részvételre.

18. cikk

A bírák vagy főtanácsnokok nem vehetnek részt olyan ügy elbírálásában, amelyben előzőleg valamelyik fél érdekében meghatalmazottként vagy tanácsadóként vettek részt, illetve ügyvédként jártak el, vagy amelyben előzőleg bíróság, vizsgálóbizottság tagjaként vagy bármilyen más minőségben állást kellett foglalniuk.

Ha egy bíró vagy főtanácsnok valamilyen különleges ok folytán úgy ítéli meg, hogy egy meghatározott ügyben az ítélethozatalban vagy az ügy kivizsgálásában nem vehet részt, erről tájékoztatja az elnököt. Ha valamilyen különleges ok folytán az elnök úgy ítéli meg, hogy valamely bíró vagy főtanácsnok egy meghatározott ügy tárgyalásában nem vehet részt, illetve indítványait nem adhatja elő, erre felhívja az érintett figyelmét.

Az e cikk alkalmazásával kapcsolatban felmerülő minden nehézség esetén a Bíróság dönt.

A felek nem kérelmezhetik a Bíróság vagy valamely tanácsa összetételének megváltoztatását sem a bíró állampolgársága alapján, sem arra való hivatkozással, hogy a Bíróságban vagy a tanácsban nincs az állampolgárságuknak megfelelő bíró.

III. CÍM

A BÍRÓSÁG ELJÁRÁSA

19. cikk

A tagállamokat és az uniós intézményeket a Bíróság előtt esetenként kinevezett meghatalmazott képviseli; a meghatalmazottat tanácsadó vagy ügyvéd segítheti.

Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes azon államok, amelyek nem tagállamok, valamint a megállapodásban említett EFTA Felügyeleti Hatóság ugyanilyen módon képviseltetik magukat.

A többi felet ügyvédnek kell képviselnie.

A felet a Bíróság előtt csak olyan ügyvéd képviselheti vagy segítheti, aki valamely tagállam bírósága előtt vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás más részes államának bírósága előtt eljárni jogosult.

E meghatalmazottak, tanácsadók és ügyvédek a Bíróság előtti eljárás folyamán az eljárási szabályzatban megállapított feltételeknek megfelelően rendelkeznek azokkal a jogokkal és biztosítékokkal, amelyek feladataik független ellátásához szükségesek.

A Bíróság az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint az előtte megjelenő tanácsadókkal és ügyvédekkel szemben a rendszerint a bíróságoknak biztosított jogokkal rendelkezik.

Azok az egyetemi vagy főiskolai oktatók, akik olyan tagállam állampolgárai, amelynek joga lehetővé teszi számukra, hogy bíróság előtt eljárjanak, a Bíróság előtt ugyanolyan jogokkal rendelkeznek, mint amelyeket e cikk az ügyvédeknek biztosít.

20. cikk

A Bíróság előtti eljárás két részből, egy írásbeli és egy szóbeli szakaszból áll.

Az írásbeli szakasz a keresetleveleknek, az előkészítő iratoknak, az ellenkérelmeknek, az észrevételeknek és az esetleges válaszoknak, valamint az ezek alátámasztásául szolgáló minden iratnak és okiratnak vagy ezek hiteles másolatainak közzlése a felekkel és az Unió azon intézményeivel, amelyeknek határozatai a jogvita tárgyát képezik.

Ezeket a közzléseket az eljárási szabályzatban megállapított rendben és határidőn belül a hivatalvezető teszi meg.

A szóbeli szakasz a meghatalmazottaknak, tanácsadóknak és ügyvédeknek, továbbá a főtanácsnok indítványainak a Bíróság részéről történő meghallgatásából, valamint az esetleges tanúk és szakértők ki-, illetve meghallgatásából áll.

Ha a Bíróság úgy ítéli meg, hogy az ügy semmilyen új jogkérdést nem vet fel, a főtanácsnok meghallgatását követően úgy határozhat, hogy az ügyben a főtanácsnok indítványa nélkül dönt.

21. cikk

A Bíróság előtt a keresetet a hivatalvezetőnek címzett keresetlevéllel kell megindítani. A keresetlevélnek tartalmaznia kell a kérelmező nevét és lakóhelyét vagy székhelyét, az aláíró perbeli állását, annak a félnek vagy feleknek a nevét, aki vagy akik ellen a keresetet benyújtották, a jogvita tárgyát, a Bíróság döntésére irányuló kérelmet és azoknak a jogalapoknak a rövid összefoglalását, amelyekre a kérelmet alapozzák.

A keresetlevélhez adott esetben csatolni kell azt a jogi aktust, amelynek megsemmisítését a Bíróságtól kérik, vagy — az Európai Unió működéséről szóló szerződés 265. cikkében említett körülmények fennállta esetén — egy arra az időpontra vonatkozó okirati bizonyítékot, amikor az intézményt a hivatkozott cikk értelmében felkérték, hogy járjon el. Ha ezeket az okmányokat nem csatolták a keresetlevélhez, a hivatalvezető felkéri az érintett felet arra, hogy azokat ésszerű határidőn belül nyújtsa be, de a fél jogai akkor sem évülnek el, ha ezeket az okmányokat az eljárás megindítására nyitva álló határidő letelte után nyújtja be.

22. cikk

Az EAK-Szerződés 18. cikke szerinti ügyekben a hivatalvezetőnek címzett írásbeli jogorvoslati kérelemmel lehet a Bírósághoz fordulni. A kérelemnek tartalmaznia kell a kérelmező nevét és lakóhelyét vagy székhelyét, az aláíró perbeli állását, a megtámadott határozat megjelölését, az ellenérdekű felek megnevezését, a jogvita tárgyát, a Bíróság döntésére irányuló kérelmet és azoknak a jogalapoknak a rövid összefoglalását, amelyekre a kérelmet alapozzák.

A kérelemhez csatolni kell a Választottbírósági Bizottság megtámadott határozatának hiteles másolatát.

Amennyiben a Bíróság a jogorvoslati kérelmet elutasítja, a Választottbírósági Bizottság határozata jogerőre emelkedik.

Ha a Bíróság a Választottbírósági Bizottság határozatát megsemmisíti, a Választottbírósági Bizottság előtti eljárás, adott esetben az eljárásban részt vevő felek valamelyikének kezdeményezésére, újra lefolytatható. A Bíróság jogkérdésben hozott döntései a Választottbírósági Bizottságra nézve kötelezőek.

23. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikkében említett esetekben egy tagállam bíróságának az eljárás felfüggesztéséről és az ügynek a Bíróság elé utalásáról szóló határozatát az érintett bíróság közli a Bírósággal. Ezt a határozatot azután a Bíróság hivatalvezetője továbbítja a feleknek, a tagállamoknak és a Bizottságnak, továbbá annak az uniós intézménynek, szervnek vagy hivatalnak, amelyik meghozta azt a jogi aktust, amelynek érvényessége vagy értelmezése a jogvita tárgyát képezi.

E határozat közlésétől számított két hónapon belül a feleknek, a tagállamoknak, a Bizottságnak, továbbá adott esetben annak az uniós intézménynek, szervnek vagy hivatalnak, amelyik meghozta azt a jogi aktust, amelynek érvényessége vagy értelmezése a jogvita tárgyát képezi, jogában áll a Bírósághoz beadványokat vagy írásbeli észrevételeket benyújtani.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikkében említett esetekben a tagállam bíróságának határozatát a Bíróság hivatalvezetője ezenkívül továbbítja az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás azon részes államainak, amelyek nem tagállamok, valamint a megállapodásban említett EFTA Felügyeleti Hatóságnak, amelyek a közléstől számított két hónapon belül beadványokat és írásbeli észrevételeket nyújthatnak be a Bírósághoz, amennyiben a határozat a megállapodás alkalmazási területeinek valamelyikét érinti.

Amennyiben a Tanács és egy vagy több harmadik állam között megkötött, valamely meghatározott tárgyra vonatkozó megállapodás úgy rendelkezik, hogy ezeknek az államoknak jogában áll beadványokat vagy írásbeli észrevételeket benyújtani, ha valamely tagállam bírósága egy olyan kérdést utal a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra, amely a megállapodás hatálya alá tartozik, a tagállami bíróságnak az ilyen kérdés Bíróság elé utalásáról szóló határozatát az érintett harmadik állam részére szintén továbbítani kell. E határozat közlésétől számított két hónapon belül ezeknek az államoknak jogában áll a Bírósághoz beadványokat vagy írásbeli észrevételeket benyújtani.

23a. cikk (*)

Az eljárási szabályzat gyorsított eljárást és a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó előzetes döntéshozatalra utalás esetében sürgősségi eljárást írhat elő.

Ezen eljárások vonatkozásában a beadványok vagy írásbeli észrevételek benyújtására a 23. cikkben meghatározottnál rövidebb határidőt, és a 20. cikk negyedik bekezdésétől eltérve a főtanácsnoki indítvány mellőzését lehet előírni.

(*) A 2008/79/EK, Euratom határozat (HL L 24., 2008.1.29., 42. o.) által beillesztett cikk.

A sürgősségi eljárás vonatkozásában ezenkívül a 23. cikkben felsorolt, beadványok vagy írásbeli észrevételek benyújtására jogosult felek és egyéb érdekelték körének korlátozását, kivételesen sürgős esetben pedig az eljárás írásbeli szakaszának mellőzését lehet előírni.

24. cikk

A Bíróság felkérheti a feleket, hogy nyújtsanak be minden olyan okiratot, és adjanak meg minden olyan tájékoztatást, amelyet a Bíróság szükségesnek tart. Elutasítás esetén a Bíróság alakszerű feljegyzést készít.

A Bíróság az eljárásban félként részt nem vevő tagállamokat, valamint intézményeket, szerveket és hivatalokat is felkérheti, hogy adjanak meg minden olyan tájékoztatást, amelyet a Bíróság az eljáráshoz szükségesnek tart.

25. cikk

A Bíróság bármely általa választott személyt, testületet, hatóságot, bizottságot vagy egyéb szervezetet bármikor szakértői vélemény elkészítésével bízhat meg.

26. cikk

A tanúkat az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint lehet kihallgatni.

27. cikk

A Bíróság az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint a megjelenést elmulasztó tanúkkal szemben a rendszerint a bíróságoknak biztosított jogokkal rendelkezik, és pénzbírságot szabhat ki.

28. cikk

A tanúkat és a szakértőket az eljárási szabályzatban megállapított formában tett eskü alatt, illetve a tanú vagy szakértő országának jogában meghatározott módon kell kihallgatni, illetve meghallgatni.

29. cikk

A Bíróság elrendelheti, hogy valamely tanút vagy szakértőt a lakóhelye szerinti bíróság hallgasson ki.

A végzést végrehajtás céljából az eljárási szabályzatban megállapított feltételeknek megfelelően meg kell küldeni az illetékes bíróságnak. A jogsegély iránti megkeresés alapján elkészített iratokat ugyanezen feltételek szerint vissza kell küldeni a Bíróságnak.

A költségeket a Bíróság viseli, de azokat adott esetben a felekre háríthatja.

30. cikk

Ha a tanú hamis vallomást tesz, vagy a szakértő hamis szakvéleményt ad, a tagállam ezt ugyanúgy ítéli meg, mintha ezt a bűncselekményt valamely polgári ügyekben hatáskörrel rendelkező bírósága előtt követték volna el. A Bíróság feljelentése alapján az elkövetőt az érintett tagállam a hatáskörrel rendelkező bírósága elé állítja.

31. cikk

Ha a Bíróság hivatalból vagy a felek kérelmére nyomós okból másként nem határoz, a Bíróság tárgyalásai nyilvánosak.

32. cikk

A tárgyalásokon a Bíróság kihallgathatja a tanúkat, illetve meghallgathatja a szakértőket és magukat a feleket. Ez utóbbiak azonban csak képviselőik útján szólalhatnak fel a Bíróságon.

33. cikk

Minden tárgyalásról jegyzőkönyv készül, amelyet az elnök és a hivatalvezető ír alá.

34. cikk

Az ügyek tárgyalásának sorrendjét az elnök határozza meg.

35. cikk

A Bíróság tanácskozásai titkosak, és azok titkosságát később is meg kell őrizni.

36. cikk

Az ítéleteket indokolni kell. Az ítéleteknek tartalmazniuk kell azoknak a bírácoknak a nevét, akik a határozathozatalban részt vettek.

37. cikk

Az ítéleteket az elnök és a hivatalvezető írja alá. Az ítéleteket nyilvános ülésen fel kell olvasni.

38. cikk

A költségekről a Bíróság határoz.

39. cikk

A Bíróság elnöke határozhat — az ebben az alapokmányban foglalt egyes szabályoktól a szükséges mértékig eltérő és az eljárási szabályzatban megállapított gyorsított eljárással — a végrehajtásnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 278. cikkében, illetve az EAK-Szerződés 157. cikkében előírtak szerinti felfüggesztésére irányuló kérelmekről vagy az ideiglenes intézkedéseknek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 279. cikke szerinti elrendelésére irányuló kérelmekről, továbbá a végrehajtásnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 299. cikkének negyedik bekezdése, illetve az EAK-Szerződés 164. cikkének harmadik bekezdése szerinti felfüggesztésére irányuló kérelmekről.

Az első bekezdésben említett hatásköröket az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint a Bíróság elnökhelyettese is gyakorolhatja.

Az elnököt és az elnökhelyettest mindkettejük akadályoztatása esetén az eljárási szabályzatban megállapított feltételek szerint egy másik bíró helyettesíti.

Az elnök vagy az őt helyettesítő bíró végzése ideiglenes, és semmiben nem befolyásolja előre a Bíróságnak az ügy érdemére vonatkozó határozatát.

40. cikk

A tagállamok és az Unió intézményei a Bíróság előtt folyamatban lévő eljárásokba beavatkozhatnak.

Ugyanez a jog megilleti az Unió szerveit és hivatalait, továbbá minden egyéb személyt, amennyiben igazolni tudják, hogy a Bíróság elé vitt jogvita kimeneteléhez jogos érdekük fűződik. Természetes vagy jogi személyek nem avatkozhatnak be a tagállamok közötti, az Unió intézményei közötti, illetve a tagállamok és az Unió intézményei közötti jogvitákba.

A második bekezdés sérelme nélkül az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás azon részes államai, amelyek nem tagállamok, valamint a megállapodásban említett EFTA Felügyeleti Hatóság beavatkozhatnak a Bíróság előtt folyamatban lévő eljárásokba, amennyiben azok e megállapodás alkalmazási területeinek egyikét érintik.

A beavatkozásra vonatkozó kérelemben tett indítványok csak az egyik fél indítványainak támogatására korlátozódhatnak.

41. cikk

Ha az alperes, akinek a keresetlevelet szabályszerűen kézbesítették, nem nyújtja be írásbeli védekezését, ellene elmarasztaló ítéletet kell hozni. Az ilyen mulasztási ítélet ellen az annak közlésétől számított egy hónapon belül ellentmondással lehet élni. Ha a Bíróság másként nem határoz, az ellentmondás nem jár a mulasztási ítélet végrehajtásának felfüggesztésével.

42. cikk

A tagállamok, az Unió intézményei, szervei vagy hivatalai és minden egyéb természetes vagy jogi személy az eljárási szabályzatban meghatározandó esetekben és feltételekkel harmadik félként megtámadhatják a meghallgatásuk nélkül meghozott ítéleteket, ha azok jogaikat sértik.

43. cikk

Ha egy ítélet értelme vagy hatálya kétséges, bármelyik fél vagy az Unió bármelyik intézménye kérelmére a Bíróság azt értelmezi, ha érdekeltségüket valószínűsítik.

44. cikk

Perújítási kérelemmel csak akkor lehet a Bírósághoz fordulni, ha olyan döntő jelentőségű tény merül fel, amely az ítélet meghozatalát megelőzően a Bíróság és a perújítást kérő fél előtt ismeretlen volt.

A perújítási eljárás a Bíróságnak az új tény fennállása miatt a perújítást megengedő határozatával veszi kezdetét, amelyben a Bíróság elismeri, hogy az új tény természete miatt az ügyben perújításnak van helye, és a kérelmet ezen az alapon elfogadhatónak nyilvánítja.

Perújítási kérelmet az ítélet meghozatalától számított 10 év után nem lehet benyújtani.

45. cikk

A távolságra tekintettel biztosított külön eljárási határidőket az eljárási szabályzat határozza meg.

A határidők elmulasztása nem jár jogvesztéssel, ha az érintett fél előre nem látható körülmények vagy *vis maior* fennállását igazolja.

46. cikk

A szerződésen kívül okozott károkért való felelősségre vonatkozó ügyekben az Unió elleni eljárás megindításának joga az erre okot adó esemény felmerülésétől számított öt év alatt évül el. Az elévülés megszakad, ha a Bírósághoz keresetet nyújtottak be, vagy ha a károsult fél az eljárás megindítása előtt követelésével az Unió megfelelő intézményéhez fordult. Ez utóbbi esetben az eljárást az Európai Unió működéséről szóló szerződés 263. cikkében előírt két hónapos határidőn belül kell megindítani; adott esetben az Európai Unió működéséről szóló szerződés 265. cikke második bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni.

Ezt a cikket az Európai Központi Bank ellen szerződésen kívül okozott károkért való felelősségre vonatkozóan benyújtott keresetekre is alkalmazni kell.

IV. CÍM

A TÖRVÉNYSZÉK

47. cikk

A 9. cikk első bekezdését, a 9a. cikket, a 14. és 15. cikket, a 17. cikk első, második, negyedik és ötödik bekezdését, valamint a 18. cikket a Törvényszékre és annak tagjaira is alkalmazni kell.

A 3. cikk negyedik bekezdését, valamint a 10., 11. és 14. cikket a Törvényszék hivatalvezetőjére is megfelelően alkalmazni kell.

48. cikk

A Törvényszék bíráinak száma

- a) 2015. december 25-től 40;
- b) 2016. szeptember 1-jétől 47;
- c) 2019. szeptember 1-jétől tagállamonként kettő.

49. cikk

A Törvényszék tagjait fel lehet kérni főtanácsnoki feladatok ellátására.

A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva, nyilvános tárgyaláson indokolással ellátott indítványt terjesszen elő a Törvényszék előtt folyó meghatározott ügyekre vonatkozóan annak érdekében, hogy segítse a Törvényszéket feladatának ellátásában.

Az ilyen ügyek kiválasztásának szempontjait, valamint a főtanácsnok kijelölésére vonatkozó szabályokat a Törvényszék eljárási szabályzata állapítja meg.

Az a tag, akit egy ügyben a főtanácsnoki feladatok ellátására kértek fel, az ügy elbírálásában nem vehet részt.

50. cikk

A Törvényszék három, illetve öt bíróból álló tanácsokban ülésezik. A tanácsok elnökét a bírák maguk közül választják meg. Az öt bíróból álló tanácsok elnökeit három évre választják. Az elnök egy alkalommal újraválasztható.

A tanácsok összetételére és az ügyeknek a tanácsokra történő kiosztására irányadó szabályokat az eljárási szabályzat tartalmazza. Az eljárási szabályzatban meghatározott bizonyos esetekben a Törvényszék teljes ülésben, illetve egyesbíróként is eljárhat.

Az eljárási szabályzat úgy is rendelkezhet, hogy a Törvényszék, az ott meghatározott ügyekben és feltételekkel, nagytanácsban jár el.

51. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikkének (1) bekezdésében foglaltaktól eltérve, továbbra is a Bíróság rendelkezik hatáskörrel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 263. és 265. cikkében említett azon keresetek elbírálására, amelyeket a tagállamok valamelyike nyújt be:

- a) az Európai Parlament vagy a Tanács, illetve – amennyiben közösen járnak el – mindkettőjük valamely jogi aktusa, illetve mulasztása miatt, kivéve
 - a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdése alapján elfogadott határozatokat,
 - a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikke értelmében a kereskedelem védelmére vonatkozó valamely tanácsi rendelet alapján elfogadott jogi aktusokat,
 - azokat a jogi aktusokat, amelyek révén a Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződés 291. cikkének (2) bekezdésével összhangban a végrehajtási hatáskört maga gyakorolja;

b) a Bizottságnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 311. cikkének (1) bekezdése szerinti valamely jogi aktusa, illetve mulasztása miatt.

Szintén a Bíróság hatáskörébe tartozik azoknak az ugyanezen cikkeken alapuló kereseteknek az elbírálása, amelyeket az Unió intézményei nyújtanak be az Európai Parlament vagy a Tanács, illetve – amennyiben közösen járnak el – mindkettőjük vagy pedig a Bizottság valamely jogi aktusa, illetve mulasztása miatt, továbbá amelyeket az Unió valamely intézménye nyújt be az Európai Központi Bank valamely jogi aktusa, illetve mulasztása miatt.

52. cikk

A Bíróság elnöke és a Törvényszék elnöke közös megegyezéssel meghatározza azokat a feltételeket, amelyek szerint a Bíróság tisztviselői és egyéb alkalmazottai a Törvényszék számára — működésének biztosítása érdekében — szolgálatot teljesítenek. Bizonyos tisztviselők és egyéb alkalmazottak a Törvényszék elnökének felügyelete alatt a Törvényszék hivatalvezetőjének tartoznak felelősséggel.

53. cikk

A Törvényszék előtti eljárásra ezen alapokmány III. címe az irányadó.

Az eljárás további és részletes szabályait szükség szerint a Törvényszék eljárási szabályzata határozza meg. A szellemi tulajdon terén felmerülő jogviták sajátosságainak figyelembe vétele érdekében az eljárási szabályzat eltérhet a 40. cikk negyedik bekezdésétől és a 41. cikktől.

A 20. cikk negyedik bekezdésétől eltérően indokolással ellátott indítványait a főtanácsnok írásban is megteheti.

54. cikk

Ha valamely, a Törvényszékhez intézett keresetlevelet vagy egyéb beadványt tévesen a Bíróság hivatalvezetőjéhez nyújtanak be, a hivatalvezető azt haladéktalanul továbbítja a Törvényszék hivatalvezetőjének; hasonlóképpen, ha egy, a Bírósághoz intézett keresetlevelet vagy egyéb beadványt tévesen a Törvényszék hivatalvezetőjének nyújtanak be, a hivatalvezető azt haladéktalanul továbbítja a Bíróság hivatalvezetőjének.

Ha a Törvényszék megállapítja, hogy nincs hatásköre valamely olyan ügy megtárgyalására és eldöntésére, amely a Bíróság hatáskörébe tartozik, az ügyet átteszi a Bírósághoz; hasonlóképpen, ha a Bíróság megállapítja, hogy egy ügy a Törvényszék hatáskörébe tartozik, ezt az ügyet átteszi a Törvényszékhez, amely ezt követően az ügyben hatáskörének hiányát nem állapíthatja meg.

Ha a Bírósághoz és a Törvényszékhez olyan ügyekben fordultak, amelyeknek ugyanaz a tárgya, amelyekben ugyanaz az értelmezési kérdés merül fel vagy ugyanannak a jogi aktusnak az érvényességét vitatják, a Törvényszék az előtte folyó eljárást a felek meghallgatását követően a Bíróság ítéletéig felfüggesztheti, vagy – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 263. cikke alapján benyújtott keresetek esetén – hatáskörét átengedheti e keresetekre nézve annak érdekében, hogy ezekről a Bíróság dönthessen. Ugyanilyen feltételekkel a Bíróság is határozhat úgy, hogy az előtte folyó eljárást felfüggeszti; ebben az esetben a Törvényszék előtti eljárás folytatódik.

Ha keresetével valamely tagállam és egy intézmény ugyanazon jogi aktust támadja meg, a Törvényszék köteles hatáskörét átengedni e keresetekre nézve annak érdekében, hogy ezekről a Bíróság dönthessen.

55. cikk

A Törvényszék eljárást befejező határozatait, az érdemi kérdésekről csak részben rendelkező, illetve a hatáskör hiányára vagy a kereset meg nem engedhetőségére alapozott kifogásra vonatkozó eljárási kérdésekről rendelkező határozatokat a Törvényszék hivatalvezetője közli a felekkel, valamennyi tagállammal és az Unió intézményeivel akkor is, ha azok a Törvényszék előtt folyó eljárásba nem avatkoztak be.

56. cikk

A Törvényszék eljárást befejező határozata ellen és annak az érdemi kérdésekről csak részben rendelkező, illetve a hatáskör hiányára vagy a kereset meg nem engedhetőségére alapozott kifogásra vonatkozó eljárási kérdésekről rendelkező határozata ellen a Bírósághoz a megtámadott határozat közlésétől számított két hónapon belül fellebbezést lehet benyújtani.

Ilyen fellebbezéssel bármelyik fél élhet, akinek indítványait egészben vagy részben elutasították. A tagállamokon és az Unió intézményein kívüli beavatkozók csak akkor nyújthatnak be fellebbezést, ha őket a Törvényszék határozata közvetlenül érinti.

Az Unió és az alkalmazottai közötti jogviták esetét kivéve fellebbezést nyújthatnak be azok a tagállamok és uniós intézmények is, amelyek a Törvényszék előtt folyó perbe nem avatkoztak be. Ilyen esetekben ezeknek a tagállamoknak és intézményeknek a helyzete az első fokon beavatkozó tagállamok vagy intézmények helyzetével azonos.

57. cikk

Minden olyan személy, akinek a beavatkozási kérelmét a Törvényszék elutasította, a kérelmet elutasító határozat közlésétől számított két héten belül fellebbezést nyújthat be a Bírósághoz.

Az eljárásban részt vevő felek a Törvényszéknek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 278., 279. cikke vagy 299. cikkének negyedik bekezdése, illetve az EAK-Szerződés 157. cikke vagy 164. cikkének harmadik bekezdése alapján hozott határozatai ellen a határozat velük való közlésétől számított két hónapon belül élhetnek fellebbezéssel.

Az e cikk első két bekezdésében említett fellebbezésről a 39. cikkben említett eljárás szerint kell határozni.

58. cikk

A Bírósághoz benyújtott fellebbezés kizárólag jogkérdésre vonatkozhat. A fellebbezésben csak a Törvényszék hatáskörének hiányára, a fellebbező érdekeit hátrányosan befolyásoló eljárási szabálytalanságra, valamint az uniós jognak a Törvényszék általi megsértésére lehet hivatkozni.

A fellebbezés nem vonatkozhat kizárólag a költségek összegére vagy arra, hogy a költségek viselésére melyik felet kötelezték.

59. cikk

Ha a Törvényszék valamely határozata ellen fellebbezést nyújtottak be, a Bíróság előtti eljárás írásbeli és szóbeli szakaszból áll. Az eljárási szabályzatban megállapított feltételeknek megfelelően a Bíróság a főtanácsnok és a felek meghallgatását követően szóbeli szakasz nélkül is határozhat.

60. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 278. és 279. cikkének, illetve az EAK-Szerződés 157. cikkének sérelme nélkül a fellebbezésnek nincs felfüggesztő hatálya.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 280. cikkétől eltérve, a Törvényszék valamely rendeletet semmissé nyilvánító határozata csak az ezen alapokmány 56. cikkének első bekezdésében említett határidő lejártát követően vagy — ha e határidőn belül fellebbezést nyújtottak be — a fellebbezés elutasítását követően lép hatályba, ami ugyanakkor nem érinti a félnek azt a jogát, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 278. és 279. cikke, illetve az EAK-Szerződés 157. cikke alapján a semmissé nyilvánított rendelet hatályának felfüggesztése vagy bármilyen egyéb ideiglenes intézkedés elrendelése érdekében a Bírósághoz forduljon.

61. cikk

Ha a fellebbezés megalapozott, a Bíróság a Törvényszék határozatát hatályon kívül helyezi. Ha a per állása megengedi, az ügyet maga a Bíróság is érdemben eldöntheti, illetve határozathozatalra visszautalhatja a Törvényszékhez.

Egy ügynek a Törvényszékhez való visszautalása esetén a Törvényszéket jogkérdésekben köti a Bíróság határozata.

Ha a Törvényszék előtt folyó perbe be nem avatkozó tagállam vagy uniós intézmény által benyújtott fellebbezés megalapozott, a Bíróság — ha szükségesnek tartja — megállapíthatja, hogy a Törvényszék hatályon kívül helyezett határozatának mely joghatásait kell véglegesnek tekinteni az eljárásban részt vevő felek tekintetében.

62. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett esetekben az első főtanácsnok, ha úgy ítéli meg, hogy fennáll a komoly veszélye annak, hogy az uniós jog egységessége vagy koherenciája sérül, a Törvényszék határozatának felülvizsgálatát indítványozhatja a Bíróságnál.

Az indítványt a Törvényszék határozatának kihirdetésétől számított egy hónapon belül kell megtenni. A Bíróság az első főtanácsnok indítványának előterjesztésétől számított egy hónapon belül dönt arról, hogy szükséges-e a határozat felülvizsgálata.

62a. cikk

A Bíróság a felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekkel kapcsolatban gyorsított eljárás keretében, a Törvényszék által részére megküldött iratok alapján határoz.

Az ezen alapokmány 23. cikkében említett érdekelteknek, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben a Törvényszék előtti eljárás feleinek jogukban áll a felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekkel kapcsolatban a megadott határidőn belül beadványokat vagy írásbeli észrevételeket benyújtani a Bírósághoz.

A Bíróság a határozathozatalt megelőzően elrendelheti a szóbeli szakasz megnyitását.

62b. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 278. és 279. cikkének sérelme nélkül, a felülvizsgálati indítványnak és a felülvizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatnak nincs felfüggesztő hatálya. Ha a Bíróság azt állapítja meg, hogy a Törvényszék határozata sérti az uniós jog egységességét vagy koherenciáját, az ügyet visszautalja a Törvényszék elé, amelyet jogkérdésekben köt a Bíróság határozata; a Bíróság meghatározhatja, hogy a Törvényszék határozatának mely részei rendelkeznek jogerővel az eljárásban részt vevő felek tekintetében. Ugyanakkor, ha a jogvita eldöntése – a felülvizsgálat eredményére figyelemmel – a Törvényszék határozatában megállapított tényálláson alapul, a Bíróság határozata jogerős.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikke (3) bekezdésében említett esetekben – felülvizsgálati indítvány vagy felülvizsgálati eljárás indítására irányuló határozat hiányában – a Törvényszéknek a hozzá intézett kérdésekre adott válaszai az erre a célra a 62. cikk második bekezdésében meghatározott határidő lejártával hatályosak. Felülvizsgálati eljárás megindítása esetén a felülvizsgálat tárgyát képező válasz vagy válaszok az eljárás lezárultával válnak hatályossá, kivéve, ha a Bíróság ettől eltérően határoz. Ha a Bíróság azt állapítja meg, hogy a Törvényszék határozata sérti az uniós jog egységességét vagy koherenciáját, a Bíróságnak a felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre adott válasza lép a Törvényszék válasza helyébe.

IVa. CÍM

KÜLÖNÖS HATÁSKÖRŰ TÖRVÉNYSZÉKEK

62c. cikk

Ennek az alapokmánynak a melléklete tartalmazza az Európai Unió működéséről szóló szerződés 257. cikke alapján létrehozott különös hatáskörű törvényszékek hatáskörére, összetételére, szervezetére és eljárására vonatkozó rendelkezéseket.

Az Európai Parlament és a Tanács, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 257. cikke alapján eljárva, a különös hatáskörű törvényszékek bírói karát helyettesítő bírakkal egészítheti ki azon bírák pótlása érdekében, akik nem szenvednek ugyan 100 %-osnak minősített munkaképtelenségben, de hosszú ideig akadályozva vannak abban, hogy részt vegyenek az ügyek elbírálásában. Ebben az esetben az Európai Parlament és a Tanács megállapítja a helyettesítő bírák kinevezésére vonatkozó feltételeket, e bírák jogait és feladatait, valamint a feladataik ellátására és azon körülményekre vonatkozó részletes szabályokat, amelyek esetén fel kell hagyniuk az említett feladatok ellátásával.

V. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK*63. cikk*

Az ezen alapokmány alkalmazásához és, amennyiben szükséges, a kiegészítéséhez szükséges rendelkezéseket a Bíróság és a Törvényszék eljárási szabályzata tartalmazza.

64. cikk

Az Európai Unió Bíróságának nyelvhasználati szabályaira vonatkozó rendelkezéseket a Tanács által egyhangúlag elfogadott rendelet állapítja meg. A rendeletet vagy a Bíróság kérésére és a Bizottsággal, valamint az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, vagy a Bizottság javaslatára és a Bírósággal, valamint az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően kell elfogadni.

A Bíróság eljárási szabályzatának és a Törvényszék eljárási szabályzatának a nyelvhasználati szabályokra vonatkozó rendelkezéseit továbbra is alkalmazni kell mindaddig, amíg a fenti szabályok elfogadásra nem kerülnek. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 253. és 254. cikkében foglaltaktól eltérve, a nyelvhasználati szabályokra vonatkozó rendelkezéseket kizárólag a Tanács egyhangú jóváhagyásával lehet módosítani vagy hatályon kívül helyezni.

I. MELLÉKLET

AZ EURÓPAI UNIÓ KÖZSZOLGÁLATI TÖRVÉNYSZÉKE

1. cikk

Az Európai Unió Közzszolgálati Törvényiséke (a továbbiakban: a Közzszolgálati Törvényisék) első fokon az Unió és alkalmazottai közötti jogvitákban jár el az Európai Unió működéséről szóló szerződés 270. cikke alapján, beleértve a valamennyi szerv vagy hivatal és annak személyzete közötti azon jogvitákat, amelyek az Európai Unió Bíróságának hatáskörébe tartoznak.

2. cikk

(1) A Közzszolgálati Törvényisék hét bíróból áll. Amennyiben a Bíróság kéri, a bírák számát a Tanács minősített többséggel hozott határozattal növelheti.

A bírákat hatéves időtartamra nevezik ki. A távozó bírák újra kinevezhetők.

A megüresedő bírói tisztséget egy új bíró hatéves időtartamra történő kinevezésével kell betölteni.

(2) A helyettesítő bírákat az (1) bekezdés első albekezdésében említett bírakon felül azon bírák pótlása érdekében nevezik ki, akik nem szenvednek ugyan 100 %-osnak minősített munkaképtelenségben, de hosszú ideig akadályozva vannak abban, hogy részt vegyenek az ügyek elbírálásában.

3. cikk

(1) A bírákat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 257. cikke negyedik bekezdésével összhangban, és az e cikkel létrehozott bizottsággal folytatott konzultációt követően a Tanács nevezi ki. A bírák kinevezése során a Tanács ügyel a Közzszolgálati Törvényisék kiegyensúlyozott összetételére, mind a tagállamok állampolgárainak a lehető legszélesebb földrajzi területen alapuló kiválasztását, mind pedig a nemzeti jogrendszerek képviselését illetően.

(2) Minden uniós polgársággal rendelkező és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 257. cikk negyedik bekezdésében meghatározott feltételeket teljesítő személynek lehetősége van pályázat benyújtására. A Tanács a Bíróság javaslatára megállapítja a pályázatok benyújtására és kezelésére vonatkozó feltételeket és részletes szabályokat.

(3) Létrejön egy, a Bíróság, valamint a Törvényisék korábbi tagjaiból és elismert szaktudással rendelkező jogászokból álló, hét tagú bizottság. A Tanács a Bíróság elnökének javaslatára határoz a bizottság tagjainak kinevezéséről és a bizottság működésére vonatkozó szabályokról.

(4) A bizottság véleményt nyilvánít arról, hogy a pályázók megfelelnek-e a Közzszolgálati Törvényisék bírói tisztségének betöltéséhez szükséges követelményeknek. A bizottság ezen véleményéhez csatolja a legmagasabb szintű tapasztalattal rendelkező pályázók listáját. A listának legalább kétszer annyi jelöltet kell tartalmaznia, mint ahány bírát a Tanács kinevez.

4. cikk

(1) A Közzszolgálati Törvényisék elnökét a bírák maguk közül választják meg, hároméves időtartamra. Az elnök újraválasztható.

(2) A Közzszolgálati Törvényisék három bíróból álló tanácsokban ülésezik. A Közzszolgálati Törvényisék az eljárási szabályzatában meghatározott esetekben teljes ülésben, öt bíróból álló tanácsban vagy egyesbíróként is eljárhat.

(3) A teljes ülés és az öt bíróból álló tanácsok elnöki tisztét a Közzolgálati Törvényszék elnöke tölti be. A három bíróból álló tanácsok elnökeinek megválasztására az (1) bekezdésben meghatározott feltételek szerint kerül sor. Amennyiben a Közzolgálati Törvényszék elnöke egy három bíróból álló tanácsba kerül beosztásra, akkor ebben a tanácsban ő tölti be az elnöki tisztet.

(4) A teljes ülés hatáskörére és határozatképességére, továbbá a tanácsok összetételére és az ügyeknek a tanácsokra történő kiosztására irányadó szabályokat az eljárási szabályzat határozza meg.

5. cikk

Az Európai Unió Bírósága alapokmányának 2–6. cikkét, 14. cikkét, 15. cikkét, a 17. cikk első, második és ötödik bekezdését, valamint 18. cikkét alkalmazni kell a Közzolgálati Törvényszékre és annak tagjaira.

Az alapokmány 2. cikkében említett esküt a Bíróság előtt kell letenni, és a Bíróság hozza meg a 3., 4. és 6. cikkében említett határozatokat a Közzolgálati Törvényszékekkel folytatott konzultációt követően.

6. cikk

(1) A Közzolgálati Törvényszék munkája során a Bíróság és a Törvényszék szolgálataira támaszkodik. A Bíróság vagy adott esetben a Törvényszék elnöke a Közzolgálati Törvényszék elnökével közös megegyezéssel meghatározza azokat a feltételeket, amelyek szerint a Bíróság vagy a Törvényszék tisztviselői és egyéb alkalmazottai a Közzolgálati Törvényszék számára – működésének biztosítása érdekében – szolgálatot teljesítenek. Bizonyos tisztviselők és egyéb alkalmazottak a Közzolgálati Törvényszék elnökének felügyelete alatt ezen törvényszék hivatalvezetőjének tartoznak felelősséggel.

(2) A Közzolgálati Törvényszék kinevezi hivatalvezetőjét, valamint megállapítja a tevékenységére vonatkozó szabályokat. Az Európai Unió Bíróságának alapokmánya 3. cikkének negyedik bekezdését, 10., 11. és 14. cikkét a Közzolgálati Törvényszék hivatalvezetőjére is alkalmazni kell.

7. cikk

(1) A Közzolgálati Törvényszék előtti eljárásra az Európai Unió Bírósága alapokmányának III. címe az irányadó, a 22. és a 23. cikk kivételével. Az eljárás további és részletes szabályait szükség szerint a Közzolgálati Törvényszék eljárási szabályzata határozza meg.

(2) A Törvényszéknek a nyelvhasználati szabályokra vonatkozó rendelkezéseit a Közzolgálati Törvényszékre is alkalmazni kell.

(3) Az eljárás írásbeli szakasza a keresetlevél és az ellenkérelem közlését foglalja magában, kivéve, ha a Közzolgálati Törvényszék úgy határoz, hogy szükség van második beadványváltásra is. Amennyiben sor kerül második beadványváltásra, a Közzolgálati Törvényszék a felek hozzájárulásával szóbeli szakasz nélkül is határozhat.

(4) Az eljárás minden szakaszában, a keresetlevél benyújtásától kezdődően, a Közzolgálati Törvényszék vizsgálhatja a jogviták egyezséggel történő rendezésének lehetőségét, és törekedhet az ilyen egyezség elősegítésére.

(5) A költségekről a Közzolgálati Törvényszék határoz. Az eljárási szabályzat eltérő rendelkezéseire is figyelemmel a perveztes fél köteles a költségek megtérítésére, amennyiben a Közzolgálati Törvényszék így határoz.

8. cikk

(1) Ha valamely, a Közzolgálati Törvényszékhez intézett keresetlevelet vagy egyéb beadványt tévesen a Bíróság vagy a Törvényszék hivatalvezetőjéhez nyújtanak be, a hivatalvezető azt haladéktalanul továbbítja a Közzolgálati Törvényszék hivatalvezetőjének. Hasonlóképpen, ha egy, a Bírósághoz vagy a Törvényszékhez intézett keresetlevelet vagy egyéb beadványt tévesen a Közzolgálati Törvényszék hivatalvezetőjéhez nyújtanak be, a hivatalvezető azt haladéktalanul továbbítja a Bíróság vagy a Törvényszék hivatalvezetőjének.

(2) Ha a Közzolgálati Törvényszék megállapítja, hogy nincs hatásköre valamely olyan ügy megtárgyalására és eldöntésére, amely a Bíróság vagy a Törvényszék hatáskörébe tartozik, az ügyet átteszi a Bírósághoz, illetve a Törvényszékhez. Hasonlóképpen, ha a Bíróság, illetve a Törvényszék megállapítja, hogy egy ügy a Közzolgálati Törvényszék hatáskörébe tartozik, ezt az ügyet átteszi a Közzolgálati Törvényszékhez, amely ezt követően az ügyben hatáskörének hiányát nem állapíthatja meg.

(3) Ha a Közzolgálati Törvényszékhez és a Törvényszékhez olyan ügyekben fordulnak, amelyekben ugyanaz az értelmezési kérdés merül fel, vagy ugyanannak a jogi aktusnak az érvényességét vitatják, a Közzolgálati Törvényszék az előtte folyó eljárást a felek meghallgatását követően a Törvényszék ítéletének meghozataláig felfüggesztheti.

Ha a Közzolgálati Törvényszékhez és a Törvényszékhez olyan ügyekben fordulnak, amelyeknek ugyanaz a tárgya, a Közzolgálati Törvényszék megállapítja a hatáskörének hiányát, hogy az ügyben a Törvényszék járhatson el.

9. cikk

A Közzolgálati Törvényszék eljárást befejező határozata ellen, és annak az érdemi kérdésekről csak részben rendelkező, illetve a hatáskör hiányára vagy a kereset meg nem engedhetőségére alapozott kifogásra vonatkozó eljárási kérdésről rendelkező határozata ellen a Törvényszékhez a megtámadott határozat közlésétől számított két hónapon belül fellebbezést lehet benyújtani.

Ilyen fellebbezéssel bármelyik fél élhet, akinek indítványait egészben vagy részben elutasították. A tagállamokon és az Unió intézményein kívüli beavatkozók csak akkor nyújthatnak be fellebbezést, ha őket a Közzolgálati Törvényszék határozata közvetlenül érinti.

10. cikk

(1) Minden olyan személy, akinek a beavatkozási kérelmét a Közzolgálati Törvényszék elutasította, a kérelmet elutasító határozat közlésétől számított két héten belül fellebbezést nyújthat be a Törvényszékhez.

(2) Az eljárásban részt vevő felek a Közzolgálati Törvényszéknek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 278. vagy 279. cikke vagy a 299. cikkének negyedik bekezdése, illetve az Euratom-Szerződés 157. cikke vagy 164. cikkének harmadik bekezdése alapján hozott határozata ellen a határozat közlésétől számított két hónapon belül fellebbezést nyújthat be a Törvényszékhez.

(3) A Törvényszék elnöke határozhat az e mellékletben foglalt egyes szabályoktól a szükséges mértékig eltérő, és a Törvényszék eljárási szabályzatában megállapítandó gyorsított eljárásban az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett fellebbezésekről.

11. cikk

(1) A Törvényszékhez benyújtott fellebbezés kizárólag jogkérdésre vonatkozhat. A fellebbezésben csak a Közzolgálati Törvényszék hatáskörének hiányára, a fellebbező érdekeit hátrányosan befolyásoló eljárási szabálytalanságra, valamint az uniós jognak a Közzolgálati Törvényszék általi megsértésére lehet hivatkozni.

(2) A fellebbezés nem vonatkozhat kizárólag a költségek összegére, vagy arra, hogy a költségek viselésére melyik felet kötelezték.

12. cikk

(1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 278. és 279. cikkének, illetve az Euratom-Szerződés 157. cikkének sérelme nélkül, a Törvényszékhez benyújtott fellebbezésnek nincs felfüggesztő hatálya.

(2) Ha a Közzolgálati Törvényszék valamely határozata ellen fellebbezést nyújtottak be, a Törvényszék előtti eljárás írásbeli és szóbeli szakaszból áll. Az eljárási szabályzatában megállapított feltételeknek megfelelően a Törvényszék a felek meghallgatását követően szóbeli eljárás nélkül is határozhat.

13. cikk

(1) Ha a fellebbezés megalapozott, a Törvényszék a Közzolgálati Törvényszék határozatát hatályon kívül helyezi, és a jogvitát érdemben maga dönti el. Amennyiben a per állása az érdemi döntést nem teszi lehetővé, a Törvényszék az ügyet határozathozatalra visszautalja a Közzolgálati Törvényszékhez.

(2) Egy ügynek a Közzolgálati Törvényszékhez való visszautalása esetén a Közzolgálati Törvényszéket jogkérdésekben köti a Törvényszék határozata.

JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEINEK, EGYES SZERVEINEK, HIVATALAINAK ÉS SZERVEZETI EGYSÉGEINEK SZÉKHELYÉRŐL

A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK KÉPVISELŐI,

TEKINTETTEL az Európai Unió működéséről szóló szerződés 341. cikkére, valamint az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 189. cikkére,

FELIDÉZVE ÉS MEGERŐSÍTVE az 1965. április 8-ai határozatot, és a jövőben létrejövő intézmények, szervek, hivatalok és szervezeti egységek székhelyére vonatkozó határozatok sérelme nélkül,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak:

Egyetlen cikk

- a) Az Európai Parlament székhelye Strasbourg, ahol a tizenkét, havonta tartandó plenáris ülészak zajlik, beleértve a költségvetési ülészakot is. A további plenáris ülészakokat Brüsszelben tartják. Az Európai Parlament bizottságai Brüsszelben üléseznek. Az Európai Parlament Főtitkársága és annak szervezeti egységei Luxembourgban maradnak.
- b) A Tanács székhelye Brüsszel. Április, június és október hónapban a Tanács Luxembourgban tartja üléseit.
- c) A Bizottság székhelye Brüsszel. Az 1965. április 8-ai határozat 7., 8. és 9. cikkében felsorolt szervezeti egységek Luxembourgban kerülnek létrehozásra.
- d) Az Európai Unió Bíróságának székhelye Luxembourg.
- e) A Számvevőszék székhelye Luxembourg.
- f) A Gazdasági és Szociális Bizottság székhelye Brüsszel.
- g) A Régiók Bizottságának székhelye Brüsszel.
- h) Az Európai Beruházási Bank székhelye Luxembourg.
- i) Az Európai Központi Bank székhelye Frankfurt.
- j) Az Európai Rendőrségi Hivatal (Europol) székhelye Hága.

JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓ KIVÁLTSÁGAIRÓL ÉS MENTESSÉGEIRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 343. cikkének és az Európai Atomenergia-közösséget (Euratom) létrehozó szerződés 191. cikkének megfelelően az Európai Uniót és az Euratomot a tagállamok területén megilletik a feladataik ellátásához szükséges kiváltságok és mentességek,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak:

I. FEJEZET

Az Európai Unió vagyona, ingatlanai, követelései és ügyletei

1. cikk

Az Unió helyiségei és épületei sérthetetlenek. Mentések a házkutatás, igénybevétel, elkobzás és kisajátítás alól. Az Unió vagyona és követelései a Bíróság engedélye nélkül nem képezhetik kényszerítő közigazgatási vagy bírósági intézkedés tárgyát.

2. cikk

Az Unió irattárai sérthetetlenek.

3. cikk

Az Unió, az Unió követelései, bevételei és egyéb vagyona mentesek mindenfajta közvetlen adó alól.

A tagállamok kormányai lehetőség szerint kötelesek megtenni a megfelelő intézkedéseket az ingó és ingatlan vagyontárgyak árában foglalt közvetett, illetve forgalmi adók összegének elengedése vagy visszatérítése érdekében mindazon esetekben, amikor az Unió hivatalos használatra jelentős összegű beszerzéseket hajt végre, amelyek ára ilyen jellegű adót tartalmaz. E rendelkezések alkalmazása azonban nem járhat az Unión belüli versenyt torzító hatással.

Nem adható mentesség azon adók és egyéb közterhek alól, amelyek csupán közüzemi szolgáltatások díjának felelnek meg.

4. cikk

Az Unió a hivatali használatára szánt árucikkek tekintetében mentességet élvez minden behozatali és kiviteli vám, valamint tilalom és korlátozás alól; az ilyen módon importált árucikkek sem ellenérték fejében, sem ingyenesen nem ruházhatók át annak az országnak a területén, ahová azokat importálták, kivéve ha ez az illető ország kormánya által jóváhagyott feltételek mellett történik.

Az Unió saját kiadványai tekintetében szintén mentességet élvez minden kiviteli és behozatali vám, valamint tilalom és korlátozás alól.

II. FEJEZET

Kapcsolattartás és laissez-passer

5. cikk

(korábbi 6. cikk)

Az Unió intézményei hivatalos kapcsolattartásuk és összes dokumentumuk továbbítása tekintetében valamennyi tagállam területén azt az elbánást élvezik, amelyben az illető állam a diplomáciai képviselőket részesíti.

Az Unió intézményeinek hivatalos levelezése és egyéb hivatalos közlései nem cenzúrázhatók.

6. cikk

(korábbi 7. cikk)

Az uniós intézmények elnökei az uniós intézmények tagjai és alkalmazottai részére a Tanács által egyszerű többséggel meghatározott formájú útiokmányt (*laissez-passer*) állíthatnak ki, amelyet a tagállamok hatóságai érvényes útiokmányként fogadnak el. Ezt az útiokmányt az Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatában és az egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételekben megállapított előírásoknak megfelelően a tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére állítják ki.

A Bizottság megállapodásokat köthet annak érdekében, hogy ezeket az útiokmányokat harmadik államok területén is érvényes útiokmányként ismerjék el.

III. FEJEZET

Az Európai Parlament tagjai

7. cikk

(korábbi 8. cikk)

Az Európai Parlament üléseinek helyszínére utazó, illetve onnan visszautazó európai parlamenti tagok szabad mozgására vonatkozóan semmilyen igazgatási vagy egyéb korlátozás nem alkalmazható.

Az Európai Parlament tagjai a vám- és devizaellenőrzést illetően:

- a) saját kormányuk részéről ugyanazokban a könnyítésekben részesülnek, mint az ideiglenes hivatalos kiküldetésben külföldre utazó magas rangú tisztviselők,
- b) a többi tagállam kormánya részéről ugyanazokban a könnyítésekben részesülnek, mint a külföldi kormányok ideiglenes hivatalos kiküldetésben lévő képviselői.

8. cikk

(korábbi 9. cikk)

A feladataik ellátása során kifejtett véleményük vagy leadott szavazatuk miatt az Európai Parlament tagjai ellen nem folytatható vizsgálat, nem vehetők őrizetbe, és nem vonhatók bírósági eljárás alá.

9. cikk

(korábbi 10. cikk)

Az Európai Parlament ülészeit ideje alatt, az Európai Parlament tagjai:

- a) saját államuk területén a parlamentjük tagjaira vonatkozó mentességet élvezik,
- b) a többi tagállam területén mentességet élveznek mindenfajta őrizetbe vételre és bírósági eljárásra vonatkozó intézkedés alól.

A mentesség akkor is megilleti a tagokat, amikor az Európai Parlament üléseinek helyére utaznak, illetve onnan visszatérnek.

Nem lehet hivatkozni a mentességre olyan esetben, amikor valamely tagot bűncselekmény elkövetésében tetten érnek, továbbá a mentesség nem akadályozhatja meg az Európai Parlamentet azon jogának gyakorlásában, hogy valamely tagjának mentességét felfüggeszse.

IV. FEJEZET

Az Európai Unió intézményeinek munkájában részt vevő tagállami képviselők

10. cikk

(korábbi 11. cikk)

Az uniós intézmények munkájában részt vevő tagállami képviselők, valamint az ő tanácsadók és szakértők feladataik ellátása, valamint az ülések helyére történő utazás és az onnan történő visszatérés során a szokásos kiváltságokat, mentességeket és könnyítéseket élvezik.

Ezt a cikket az Unió tanácsadó szerveinek tagjaira is alkalmazni kell.

V. FEJEZET

Az Európai Unió tisztviselői és egyéb alkalmazottai

11. cikk

(korábbi 12. cikk)

Az egyes tagállamok területén az Unió tisztviselői és egyéb alkalmazottai állampolgárságuktól függetlenül:

- a) a szerződéseknél az egyfelől a tisztviselők és egyéb alkalmazottak az Unióval szemben fennálló felelősségével kapcsolatos szabályokra vonatkozó rendelkezéseire, másfelől az Európai Unió Bíróságának az Unió, valamint az uniós tisztviselők és egyéb alkalmazottak közötti jogvitákkal kapcsolatos hatáskörére vonatkozó rendelkezéseire is figyelemmel, hivatalos minőségükben végrehajtott cselekedeteik tekintetében, szóbeli vagy írásbeli megnyilatkozásaikat is beleértve, mentességet élveznek a bírósági eljárások alól. Ez a mentesség hivataluk megszűnését követően is megilleti őket,
- b) házastársaikat és eltartott családtagjaikat is beleértve nem tartoznak a bevándorlási korlátozások, illetve a külföldiek nyilvántartására vonatkozó szabályok hatálya alá,

- c) a valuta- és devizasabályozást illetően ugyanazokat a könnyítéseket élvezik, mint amelyek a nemzetközi szervezetek tisztviselőit általában megilletik,
- d) az első alkalommal, amikor az adott országban elfoglalják hivatalukat, vámmentesen hozhatják be saját berendezési tárgyaikat és személyes használati tárgyaikat, továbbá hivataluk megszűnésekor az adott országból vámmentesen vihetik ki berendezési tárgyaikat és személyes használati tárgyaikat, mindkét esetben azon ország kormánya által szükségesnek ítélt feltételeknek megfelelően, amelyben ezt a jogot gyakorolják,
- e) vámmentesen hozhatnak be egy saját személyes használatukra szolgáló gépkocsit, amelyet a legutolsó tartózkodási helyük vagy az állampolgárságuk szerinti országban, az ezen ország belső piacán érvényes feltételek mellett szereztek meg, illetve azt vámmentesen újra kivihetik, mindkét esetben az érintett állam kormánya által szükségesnek ítélt feltételeknek megfelelően.

12. cikk

(korábbi 13. cikk)

Az Unió tisztviselői és egyéb alkalmazottai az Unió által számukra fizetett illetmények, bérek és járandóságok után kötelesek adót fizetni az Unió javára az Európai Parlament és a Tanács által rendes jogalkotási eljárás keretében, az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően elfogadott rendeletekben meghatározott feltételeknek és eljárásnak megfelelően.

Az Unió által számukra kifizetett illetmények, bérek és járandóságok tekintetében nemzeti adókötelezettség alól mentességet élveznek.

13. cikk

(korábbi 14. cikk)

A jövedelemadó, a vagyoadó és az örökösödési adó alkalmazásakor, valamint az Unió tagállamai között a kettős adóztatás elkerülésére vonatkozóan kötött egyezmények alkalmazásakor az Unió azon tisztviselőit és egyéb alkalmazottait, akik — kizárólag az Unió szolgálatában végzett feladataik ellátása miatt — az Unió szolgálatába történő belépéskor az adózás szempontjából lakóhelyük szerinti országon kívüli tagállam területére helyezik át tartózkodási helyüket, mind a tényleges tartózkodási helyük szerinti országban, mind az adózás szempontjából lakóhelyük szerinti országban úgy kezelik, mintha ez utóbbi országban tartanák fent lakóhelyüket, amennyiben ez az ország tagja az Uniónak. Ezt a rendelkezést alkalmazni kell a házastársakra is, amennyiben ez utóbbiak nem végeznek külön kereső tevékenységet, illetve az e cikkben említett személyek által eltartott és az ő gondozásuk alatt álló gyermekekre is.

Az előző bekezdésben említett személyeknek a tartózkodásuk szerinti országban található ingó vagyona ebben az országban mentességet élvez az örökösödési adó alól; az adó megállapítása céljából az ilyen tulajdont úgy kell tekinteni, mintha az adózás szempontjából lakóhely szerinti országban volna található, figyelemmel harmadik országok jogaira, valamint a kettős adóztatásra vonatkozó nemzetközi egyezmények rendelkezéseinek lehetséges alkalmazására is.

E cikk rendelkezéseinek alkalmazásakor a kizárólag egyéb nemzetközi szervezetek szolgálatában végzett feladatok ellátása érdekében megszerzett lakóhelyek nem vehetők figyelembe.

14. cikk

(korábbi 15. cikk)

Az Európai Parlament és a Tanács az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben meghatározza az Unió tisztviselői és egyéb alkalmazottai szociális biztonsági juttatásainak rendszerét.

15. cikk

(korábbi 16. cikk)

Az Európai Parlament és a Tanács az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben meghatározza az uniós tisztviselők és egyéb alkalmazottak azon kategóriáit, akikre a 11. cikket, a 12. cikk második bekezdését és a 13. cikket részben vagy egészben alkalmazni kell.

Az e kategóriákba tartozó tisztviselők és egyéb alkalmazottak nevét, besorolását és címét időről időre továbbítani kell a tagállamok kormányainak.

VI. FEJEZET

A harmadik országok Európai Unióhoz akkreditált képviselteinek kiváltságai és mentességei

16. cikk

(korábbi 17. cikk)

Az a tagállam, amelynek területén az Unió székhelye található, a harmadik országoknak az Unióhoz akkreditált képviseltei számára a szokásos diplomáciai mentességeket és kiváltságokat biztosítja.

VII. FEJEZET

Általános rendelkezések

17. cikk

(korábbi 18. cikk)

Az Unió tisztviselőinek és egyéb alkalmazottainak kizárólag az Unió érdekében lehet különféle kiváltságokat, mentességeket és könnyítéseket adni.

Valamennyi uniós intézmény köteles visszavonni az egyes tisztviselői vagy egyéb alkalmazottai részére biztosított mentességet olyan esetben, amikor az illető intézmény megítélése szerint a mentesség visszavonása nem ellentétes az Unió érdekével.

18. cikk

(korábbi 19. cikk)

Az uniós intézmények e jegyzőkönyv alkalmazása érdekében kötelesek együttműködni az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságaival.

19. cikk

(korábbi 20. cikk)

A 11-14. és a 17. cikket az Európai Tanács elnökére is alkalmazni kell.

Az említett cikkeket a Bizottság tagjaira is alkalmazni kell.

20. cikk

(korábbi 21. cikk)

A 11–14. és a 17. cikket alkalmazni kell az Európai Unió Bíróságának bíráira, főtanácsnokaira, hivatalvezetőire, valamint segédelőadóira; ez a rendelkezés az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló jegyzőkönyv 3. cikkének a bírák bírósági eljárások alóli mentességére vonatkozó rendelkezéseit nem érinti.

21. cikk

(korábbi 22. cikk)

Ezt a jegyzőkönyvet továbbá — a Bank alapokmányáról szóló jegyzőkönyvben foglaltak sérelme nélkül — alkalmazni kell az Európai Beruházási Bankra, a Bank szerveinek tagjaira, alkalmazottaira, valamint a tagállamoknak a Bank tevékenységében részt vevő képviselőire.

Az Európai Beruházási Bank tőkeemelés esetén mentességet élvez továbbá a Bank székhelye szerinti államban az adózás valamennyi formája és minden egyéb közteher, valamint az ezekkel kapcsolatos alakiságok alól. Hasonlóképpen, a Bank megszüntetése vagy felszámolása sem keletkeztet semmiféle közteher-fizetési kötelezettséget. Végezetül, a Bank és szervei által a Bank alapokmányának megfelelően végzett tevékenységek nem esnek forgalmiadó-fizetési kötelezettség hatálya alá.

22. cikk

(korábbi 23. cikk)

Ezt a jegyzőkönyvet a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló jegyzőkönyv rendelkezéseinek sérelme nélkül az Európai Központi Bankra, szerveinek tagjaira és személyzetére is alkalmazni kell.

Az Európai Központi Bank tőkeemelés esetén mentességet élvez továbbá az adózás valamennyi formája és minden egyéb közteher, valamint az ezekkel kapcsolatos alakiságok alól a Bank székhelye szerinti államban. A Banknak és szerveinek a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányának megfelelően végzett tevékenységei nem esnek forgalmiadó-fizetési kötelezettség hatálya alá.

JEGYZŐKÖNYV ÍRORSZÁG ALKOTMÁNYÁNAK 40.3.3. CIKKÉRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak:

A Szerződések vagy az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés, illetve az ezeket a szerződéseket módosító vagy kiegészítő további szerződések vagy okmányok rendelkezései nem érintik Írország Alkotmánya 40.3.3. cikkének Írországban történő alkalmazását.

JEGYZŐKÖNYV AZ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEKRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt alkalmazandó Szerződések intézményi rendelkezései és az említett szerződésben előírt rendelkezések közötti átmenet megszervezése érdekében átmeneti rendelkezéseket szükséges megállapítani,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak:

1. cikk

Ebben a jegyzőkönyvben a „Szerződések” kifejezés az Európai Unióról szóló szerződésre, az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre utal.

I. CÍM

AZ EURÓPAI PARLAMENTRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

2. cikk

(1) E cikk hatálybalépésének időpontjától számítva a 2009–2014-es megbízási időszak hátralévő részére, továbbá a 2009. júniusi európai parlamenti választások idején hatályos, az Európai Közösséget létrehozó szerződés 189. cikkének második bekezdésétől és 190. cikkének (2) bekezdésétől, valamint az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 107. cikkének második bekezdésétől és 108. cikkének (2) bekezdésétől eltérően, továbbá az Európai Unióról szóló szerződés 14. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében meghatározott képviselői létszámtól eltérően, a már meglévő 736 képviselői hely az alábbi 18 képviselői hellyel bővül, ami az európai parlamenti képviselők összlétszámát a 2009-2014-es megbízási időszak végéig ideiglenesen 754 főre emeli:

Bulgária	1	Hollandia	1
Spanyolország	4	Ausztria	2
Franciaország	2	Lengyelország	1
Olaszország	1	Szlovénia	1
Lettország	1	Svédország	2
Málta	1	Egyesült Királyság	1

(2) Az Európai Unióról szóló szerződés 14. cikkének (3) bekezdésétől eltérően az érintett tagállamok az (1) bekezdésben említett további képviselői helyeket betöltő személyeket az érintett tagállamok jogszabályainak megfelelően jelölik ki, feltéve, ha a szóban forgó személyeket az általános és közvetlen választójog alapján választották meg:

- a) az érintett tagállamban az általános és közvetlen választójog alapján tartott ad hoc választásokon, az európai parlamenti választások tekintetében alkalmazandó rendelkezéseknek megfelelően;
- b) a 2009. június 4–7-i európai parlamenti választások eredményei alapján; vagy
- c) az érintett tagállam nemzeti parlamentje által a saját képviselői közül kijelölve a szükséges számú képviselőt, az ezen egyes tagállamok által megállapított eljárásnak megfelelően.

(3) Az Európai Unióról szóló szerződés 14. cikke (2) bekezdésének második albekezdésével összhangban az Európai Tanács – a 2014-es európai parlamenti választásokat megelőzően kellő időben – határozatot fogad el, amelyben meghatározza az Európai Parlament összetételét.

II. CÍM

A MINŐSÍTETT TÖBBSÉGRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

3. cikk

(1) Az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikkének (4) bekezdésével összhangban az említett bekezdésben foglalt rendelkezések, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezések, amelyek az Európai Tanácsban és a Tanácsban a minősített többség meghatározására vonatkoznak, 2014. november 1-jén lépnek hatályba.

(2) 2014. november 1. és 2017. március 31. között, amennyiben egy jogi aktust minősített többséggel kell elfogadni, a Tanács bármely tagja kérheti, hogy a jogi aktust a (3) bekezdésben meghatározott minősített többséggel fogadják el. Ebben az esetben a (3) és (4) bekezdést kell alkalmazni.

(3) A következő rendelkezések – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 235. cikke (1) bekezdése második albekezdésének sérelme nélkül – 2014. október 31-ig hatályban maradnak:

Amennyiben az Európai Tanács, illetve a Tanács eljárásához minősített többség szükséges, tagjaik szavazatait a következőképpen kell súlyozni:

Belgium	12	Litvánia	7
Bulgária	10	Luxemburg	4
Cseh Köztársaság	12	Magyarország	12
Dánia	7	Málta	3
Németország	29	Hollandia	13
Észtország	4	Ausztria	10
Írország	7	Lengyelország	27
Görögország	12	Portugália	12
Spanyolország	27	Románia	14
Franciaország	29	Szlovénia	4
Horvátország	7	Szlovákia	7
Olaszország	29	Finnország	7
Ciprus	4	Svédország	10
Lettország	4	Egyesült Királyság	29

A jogi aktusok elfogadásához a tagok többsége által leadott legalább 260 igen szavazat szükséges, ha azokat a Szerződések értelmében a Bizottság javaslata alapján kell elfogadni. Egyéb esetekben a jogi aktusok elfogadásához legalább a tagok kétharmada által leadott, legalább 260 igen szavazat szükséges.

Ha az Európai Tanács vagy a Tanács valamely jogi aktusát minősített többséggel kell elfogadni, az Európai Tanács, illetve a Tanács bármely tagja kérheti annak megvizsgálását, hogy a minősített többséget adó tagállamok képviselik-e az Unió népességének legalább 62 %-át. Amennyiben ez a feltétel nem teljesül, a jogi aktus nem kerül elfogadásra.

(4) 2014. október 31-ig azokban az esetekben, amikor a Szerződések értelmében a Tanácsnak nem az összes tagja vesz részt a szavazásban, nevezetesen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghatározott minősített többségre történő hivatkozás esetén, a minősített többséget a súlyozott szavazatok ugyanolyan arányában, és a Tanács tagjainak ugyanolyan arányában, valamint adott esetben a tagállamok népességének ugyanolyan százalékában kell meghatározni, mint ahogyan azt az e cikk (3) bekezdése meghatározza.

III. CÍM

A TANÁCS FORMÁCIÓIRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

4. cikk

Az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikke (6) bekezdésének első albekezdésében említett határozat hatálybalépéséig a Tanács ülései az említett bekezdés második és harmadik albekezdésében említett formációban, valamint az Általános Ügyek Tanácsának egyszerű többséggel hozott határozatával megállapított listán szereplő más formációkban folynak.

IV. CÍM

A BIZOTTSÁGRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK, BELEÉRTVE AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS BIZTONSÁGPOLITIKAI FŐKÉPVISELŐJÉT IS

5. cikk

A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában hivatalban lévő bizottsági tagok hivatali idejüket végig kitöltik. Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője kinevezésének napján azonban a főképviselővel azonos állampolgárságú bizottsági tag megbízatása megszűnik.

V. CÍM

A TANÁCS FŐTITKÁRÁRA, A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKA FŐKÉPVISELŐJÉRE ÉS A TANÁCS FŐTITKÁRHELYETTESÉRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

6. cikk

A Tanács főtítkárának/a közös kül- és biztonságpolitika főképviselőjének és a Tanács főtítkárhelyettesének megbízatása a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában megszűnik. A Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződés 240. cikkének (2) bekezdésével összhangban kinevezi a főtítkárt.

VI. CÍM

A TANÁCSADÓ SZERVEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

7. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 301. cikkében említett határozat hatálybalépéséig a Gazdasági és Szociális Bizottság tagjainak megoszlása a következő:

Belgium	12	Litvánia	9
Bulgária	12	Luxemburg	6
Cseh Köztársaság	12	Magyarország	12
Dánia	9	Málta	5
Németország	24	Hollandia	12
Észtország	7	Ausztria	12
Írország	9	Lengyelország	21
Görögország	12	Portugália	12
Spanyolország	21	Románia	15
Franciaország	24	Szlovénia	7
Horvátország	9	Szlovákia	9
Olaszország	24	Finnország	9
Ciprus	6	Svédország	12
Lettország	7	Egyesült Királyság	24

8. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 305. cikkében említett határozat hatálybalépéséig a Régiók Bizottsága tagjainak megoszlása a következő:

Belgium	12	Litvánia	9
Bulgária	12	Luxemburg	6
Cseh Köztársaság	12	Magyarország	12
Dánia	9	Málta	5
Németország	24	Hollandia	12
Észtország	7	Ausztria	12
Írország	9	Lengyelország	21
Görögország	12	Portugália	12
Spanyolország	21	Románia	15
Franciaország	24	Szlovénia	7
Horvátország	9	Szlovákia	9
Olaszország	24	Finnország	9
Ciprus	6	Svédország	12
Lettország	7	Egyesült Királyság	24

VII. CÍM

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS V. ÉS VI. CÍME ALAPJÁN A LISSZABONI SZERZŐDÉS HATÁLYBALÉPÉSE ELŐTT ELFOGADOTT JOGI AKTUSOKRA VONATKOZÓ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

9. cikk

Az uniós intézmények, szervek és hivatalok által az Európai Unióról szóló szerződés alapján a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt elfogadott jogi aktusok joghatása mindaddig fennmarad, amíg azokat a Szerződések alapján hatályon kívül nem helyezik, semmisnek nem nyilvánítják, vagy nem módosítják. Ugyanez vonatkozik a tagállamok között az Európai Unióról szóló szerződés alapján megkötött megállapodásokra.

10. cikk

(1) Átmeneti intézkedésként a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt elfogadott jogi aktusok tekintetében az intézmények az említett szerződés hatálybalépésének időpontjában a következő hatáskörrel fognak rendelkezni: a Bizottságnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258. cikke szerinti hatáskörei nem alkalmazhatók, az Európai Unióról szóló szerződésnek a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt hatályos változata VI. címében az Európai Unió Bíróságára ruházott hatáskörök pedig változatlanok maradnak abban az esetben is, ha azok elfogadására az Európai Unióról szóló szerződés korábbi 35. cikke (2) bekezdésének értelmében került sor.

(2) Az (1) bekezdésben említett jogi aktusok módosítása azt vonja maga után, hogy az (1) bekezdésben említett intézményeknek a Szerződésekben meghatározott hatásköreit a módosított jogi aktus tekintetében az azzal érintett tagállamokra alkalmazni kell.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt átmeneti intézkedés a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követő öt év elteltével mindenképpen hatályát veszti.

(4) Az Egyesült Királyság a (3) bekezdésben említett átmeneti időszak lejártá előtt legkésőbb hat hónappal bejelentheti a Tanácsnak, hogy az (1) bekezdésben említett jogi aktusok tekintetében nem fogadja el az (1) bekezdésben említett intézményeknek a Szerződésekben meghatározott hatásköreit. Amennyiben az Egyesült Királyság ilyen bejelentést tesz, a (3) bekezdésben említett átmeneti időszak lejártától kezdődően az (1) bekezdésben említett jogi aktusoknak az Egyesült Királyság tekintetében való alkalmazása megszűnik. Ez az albekezdés nem alkalmazandó azon módosított jogi aktusok vonatkozásában, amelyeket a (2) bekezdés értelmében alkalmazni kell az Egyesült Királyságra.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel meghatározza a szükséges átmeneti, illetve az e helyzetből következő egyéb intézkedéseket. Az Egyesült Királyság nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában. A Tanács tagjainak minősített többségét az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kell meghatározni.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel elfogadott határozatban úgy rendelkezhet, hogy az Egyesült Királyságnak viselnie kell az említett jogi aktusok alkalmazásában való részvételének megszűnése folytán szükségszerűen és elkerülhetetlenül felmerülő közvetlen pénzügyi következményeket.

(5) Az Egyesült Királyság ezt követően bármikor bejelentheti a Tanácsnak, hogy részt kíván venni azon jogi aktusok alkalmazásában, amelyeknek az alkalmazása rá nézve a (4) bekezdés első albekezdése értelmében megszűnt. Ebben az esetben, a konkrét esettől függően, az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv, illetve az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló jegyzőkönyv megfelelő rendelkezéseit kell alkalmazni. Az intézmények hatáskörei ezen jogi aktusok vonatkozásában megegyeznek a Szerződésekben meghatározott hatáskörökkel. Az Unió intézményei és az Egyesült Királyság a megfelelő jegyzőkönyv szerint eljárva arra kell törekedniük, hogy a lehető legnagyobb mértékben helyreállítsák az Egyesült Királyságnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség terén elért uniós vívmányok alkalmazásában való részvételét úgy, hogy az komolyabban ne hátráltassa az említett vívmányok különböző elemeinek gyakorlati érvényesülését, és tiszteletben tartsa azok összhangját.
